לציונות–לסוציאליזם–לאחוות עמים

יום א', י"ז בטבת תשמ"ט, 25 בדצמבר 1988 / שנה מ"ו מס' 13834 / המחיר 1.40 ש"ח כולל מע"מ

מובארק מוכן לבקר בישראל אם הדבר יתרום לפתרון הבעייה הפלשתינית

ע"צ

קאהיר. — נשיא מצרים חוסני מובארק הכריז כי הוא מוכן לבקר בישראל, אם ביקור כזה יאפשר „לפתור את הבעייה הפלשתינית". הראיון עם מובארק עומד להתפרסם היום בעתון הכוויתי „אל אנבאא". מובארק גם אמר שהוא מוכן לחדש את ה„דו־שיח עם סוריה, אולם ללא תנאים מוקדמים". הוא רמז כי כבר נערך תיווך בין שתי המדינות. נשיא מצרים, שמעולם לא ביקר בישראל מאז עלה לשלטון באוקטובר 1981 — למחרת רצח הנשיא אנואר אל סאדאת — הדגיש עם זאת כי לא יבקר בישראל אלא אם יהיה „בטוח שהביקור יועיל או יביא לתוצאה". „אינני חובב נסיעות, ואם נסיעה נראית לי מיותרת, אני מוותר עליה", אמר.

פרס ייפגש היום עם קיסר לדיון במדיניות הכלכלית החדשה

תוכנית בנק ישראל שהוגשה לפרס ביום ו': קיצוץ מיליארד וחצי ש"ח; פיחות של 15%; עיקור תוספת־היוקר; קיצוץ בסקטור הציבורי; סיוע ליצואנים ולצמיחה ● פרס עומד להקים צוות כלכלנים ומועצה חברתית־כלכלית ● החליט להשאיר על כנו את המנכ"ל ויקטור מדינה

כתבנו הכלכלי בירושלים,
מאר־לי שחר
כתבתנו לענייני מפלגות

שר־האוצר שמעון פרס עומד להיפגש היום עם מזכיר ההסתדרות ישראל קיסר לדון על הצעדים שיינקטו במסגרת המדיניות הכלכלית החדשה לה יהיו שותפים הממשלה, המעסיקים וההסתדרות.

ביום ו' הוגשה לשר־האוצר החדש תוכנית כלכלית שנוסחה בבנק ישראל, אשר במרכזה קיצוץ של מיליארד וחצי שקל מהתקציב; פי־חות של 15 אחוז של השקל; הפחתת תוספת־היוקר; קיצוץ בגודלו של הסקטור הציבורי וקיצוץ בסיוע ליצואנים.

פרס טרם החליט

פרס עצמו טרם החליט על הצעדים הקרובים של המדיניות הכלכלית. הוא אמר ביום ו' שהוא ילמד קודם את הנושאים לפני שיקבל החלטות כלכליות. שר האוצר היוצא, משה ניסים, הגיש

(המשך בעמוד 18)

שמיר עשוי לפתוח ישיבת הממשלה בקריאה למדינות ערב לבוא למו"מ ישיר

מוטי בסוק

רה"מ יצחק שמיר עשוי לקרוא היום, בישיבת העבודה הראשונה של הממשלה החדשה, למדינות ערב לשבת עם ישראל לשולחן הדיונים, במטרה להגיע במו"מ ישיר להסדרי שלום. שמיר יציג היום בפני הממשלה החדשה־ישנה את קווי המדיניות שלה. פרק מיוחד מהקווים יקדיש רה"מ לנושא השלום עם מדינות ערב. במסגרת פרק זה הוא יקרא למדינות ערב, ובעיקר למצרים וירדן, לשבת לשולחן הדיונים עם ישראל, ללא תנאים מוקדמים. לדעת שמיר הדרך לשלום עוברת דרך שלב־ביניים, תכנית האוטונומיה. הוא יחזור על עמדותיו הידועות, נגד כל מו"מ עם אש"ף.

12 שרי הקבינט

רה"מ ידווח לממשלה על סדרי עבודתה ועל הוועדות בהן ישתתפו חלק מהשרים. בקבינט המדיני יהיו 12 שרים, 2 יותר מאשר בממשלה הקודמת. נציגי הליכוד הם — שמיר, ארנס, לוי, שרון, מודעי ונסים. 4 הראשונים היו חברים בקבינט גם בממשלה הקודמת. מודעי ונסים ישתייכו לקבינט לסירוגין. נציגי המערך בקבינט יהיו — פרס, פרלב, רבין, וייצמן, נבון, וכן משה שחל, שלא היה חבר בקבינט בממשלה הקודמת. יצויין כי 2 ממשלות בישראל הראשונה והשישית, היו מורכבות מ־12 שרים, כמו הקבינט היום. הקבינט הכלכלי, שכמעט ולא פעל בממשלה הקודמת ימנה הפעם 6 שרים — פרס, יעקובי, ונבראה אברהם כץ־עוז מהמערך; שמיר, מודעי ושרון מהליכוד.

פורום השישה

הפורום הקובע בממשלה יהיה „קבוצת ה־6", שתתכנס לעתים מזומנות כדי להכריע בנושאים עדינים במיוחד. על דיוני פורום זה יוטל איפול מוחלט. ב„קבוצת ה־6" ישתתפו שמיר, ארנס ולוי מהליכוד; פרס, רבין ונבון מהמערך. יצויין כי שמיר לא כלל בפורום זה את אריק שרון ופרס השאיר בחוץ את ידידו עזר וייצמן.

מובלעת מחבלים מתארגנת דרומה מביירות — סבורים גורמי בטחון

אבי בניהו, כתבנו הצבאי

גורמי בטחון מבחינים במאמץ גדול של ארגוני המחבלים הפלש־תינים ליצור מובלעת פלשתינית גדולה, עם תשתית צבאית, בכל איזור החוף בלבנון, בעיקר בין צור בדרום לביירות בצפון. בשנה האחרונה הובאו לצור, הנמצאת מספר ק"מ מצפון לרצועת הבטחון, מאות מחבלים של ארגון הפת"ח המאורגנים במסגרות צבאיות וחמושות. גורמי הבטחון סבורים כי כאשר יסתיים המאבק עם השיעים, יופנו עיקר המאמצים של ארגונים אלה נגד מטרות בגבול הצפון על פי הערכות שונות נמצאים כיום באיזור החוף למעלה מ־10 אלפים מחבלים. גורמי הבטחון מטילים ספק במידת השליטה של מנהיג אש"ף יאסר ערפאת על כוחותיו באיזור החוף ומעריכים כי יקשה עליו לכפות את צעדיו וכוונותיו על כל מסגרות המחבלים הפלשתינים בלבנון.

אלפים הגיעו במזג אוויר סוער כדי לומר „כן" למו"מ עם אש"ף

ורד לוי

רבבות גדשו אמש את כיכר מלכי ישראל, בהפגנה הגדולה של „שלום עכשיו" למען פתיחת משא־ומתן עם אש"ף. מזג האוויר הסוער והגשם הבלתי־פוסק לא מנע מעשרות האלפים להתייצב בשעה 7 בכיכר, עם הכרזות ועם שלטי המחאה. ממבט מלמעלה נראתה הכיכר כמו שטיח צבעוני, בשל אין ספור המטריות שכיסו אותה.

דדה בן־סיטרית, שהינחה את העצרת, הזמין את הדוברת הראשונה, שולמית אלוני, אל הבמה.

„כובש איננו חופשי"

„אנו רוצים להיות עם חופשי בארצנו, אבל עם איננו חופשי אם הוא כובש", אמרה אלוני. „עם כובש נשעבד כמו עם כבוש, ואין חרות לאדם אם הוא שבוי בהזיות משיחיות מטורפות". עוד אמרה אלוני: „נהיה חופשיים רק כשנסיים את הכיבוש ונעשה שלום עם אש"ף".

שם־טוב: עיוורון של הממשלה

ויקטור שם־טוב, אמר כי העם הפלשתיני שילם מחיר כבד בשל עצם קיומה של ישראל וכי בעת, כשהוא מכריז על הכרתו בנו, ועל רצונו בשלום אין להפנות לו עורף. „לבנות את יום ההצהרה של ערפאת — יום עצוב ונבכה קשה — איזה עיוורון הוא זה של ממשלת ישראל", אמר שם־טוב. ויקטור שם־טוב ציין כי יש להעמיד במבחן ביצוע את הצהרות אש"ף, והפנה קריאה אל ראש־הממשלה ישראל. „מר שמיר: לך בדרכו של מנחם בגין. הזמן את ערפאת לשיחה בירושלים, שב ודבר איתו ועם חוסיין".

רובינשטיין: כן לדו־שיח

חבר הכנסת אמנון רובינשטיין הצטרף אל הקריאה. „אנחנו אומרים — מוכרחים לנסות להגיע לשלום והממשלה אומרת — אי־אפשר. אנחנו אומרים — מוכרחים לדבר עם אש"ף והממשלה אומרת — אסור" אמר רובינשטיין. „עלינו לדרוש מאש"ף הפסקה מוחלטת של מעשי האיבה והטרור, אבל במקביל, עלינו להגיד כן לשלום ולדו־שיח".

ישראל — היא „שלום עכשיו"

ח"כ דראושה יצא בקריאה נרגשת אל ההמונים שמילאו את הכיכר. „הנה התכנסנו כאן, כל כוחות השלום תחת הגשם, כדי לומר כן למשא־ומתן, כן לשלום, כן לישראל חופשית ועצמאית וכן לפלשתין חופשית ועצמאית". קרא. „זהו המסר שאש"ף צריך לשמוע ושכל העולם צריך לשמוע והגיע הזמן שהעולם יבין שישראל היא לא רק פרס ושמיר ורבין ושרון, ישראל היא קודם כל — תנועת „שלום עכשיו" ותנועת המזרח לשלום וכל האנשים שבאו להפגין כאן הערב".

גרנות: בשלום למו"מ

קריאה דומה הופנה גם ח"כ אלעזר גרנות אל ממשלת ישראל: „אנו חייבים לנצל את ההזדמנות ההיסטורית הזאת שבה העם הפלשתיני, בשל פסיכולוגית ועל פי ההחלטות של מוסדותיו, לדבר שלום", קבע גרנות.

(המשך בעמוד 4)

קהל האלפים בכיכר מלכי ישראל אמש בת"א (צילום: ברוטמן)

שטרית מתכוון להתמודד מול חריש על ראשות ועדת הכספים

מוטי בסוק

פרופסור שמעון שטרית מתכוון להתמודד עם ח"כ מיכה חריש, על ראשות וועדת הכספים של הכנסת. חריש נחשב לאיש אמונו של פרס. פרופסור שיטרית אינו נמנה על אחד משני המחנות הגדולים במפלגתו. הוא איננו נמנה על אנשי פרס וגם לא על מחנה רבין. לדעתו יש לו את כל הכישורים לעמוד בראשות הוו־עדה. להערכתו שוררת במערך התמרמרות רבה על ההרכב המאר חיוור של רשימת שרי המפלגה בממשלה החדשה. התמרמרות זו תבוא לידי ביטוי בבחירת יו"ר סיעת המערך בכנ־סת, נציגיה להנהלת הקואליציה ויו"ר וועדת הכספים. חיים רמון כבר הודיע לפרס כי בשל התנ־גדותו לממשלת האחדות לא יוכל לעמוד בראשות וועדת הכספים. מאידך יעמיד רמון את מועמדותו לתפקיד יו"ר סיעת המערך בכנסת.

המשטרה פתחה בחקירה נגד „יש גבול" ● עמ' 20

9 הרוגים בתאונות בסוף השבוע ● עמ' 20

עמידב נפגש עם לביב טרזי ● עמ' 2

מבחנו של שר־האוצר החדש

הבעייה המיידית שתעמוד לפני הממשלה החדשה־ישנה ושר־האוצר, שמעון פרס, היא עצירת תהליך ההידרדרות הכלכלית. בשנת 1988 התרחשו במשק תהליכים שליליים, של ירידת הייצור, גידול באבטלה, גידול הגרעון בתקציב הממשלתי, עלייה בשיעורי האינפלציה. על רקע זה התפתחה ספקולציה נרחבת נגד השקל ובריחת מטבע חוץ. פרס, שנכנס לתפקיד שר־האוצר וקיבל על עצמו את ניווט המשק, הוא מנהיג מפלגת העבודה – מפלגה של שכירים עירוניים וחקלאים. מיבחנו יהיה: האם יוכל להציג אלטרנטיבה סוציאל־דמוקרטית לתהליך השיקום הכלכלי, או שיילך בדרך המדינית של התאצ'ריזם, המומלצת בדרך כלל ע"י קרן המטבע ולה חסידים רבים מדי בקרב הכלכלנים המקצועיים במשרדו ובבנק ישראל.

הדרך השמרנית, שנוסתה לא פעם בעבר, מובילה לפיחותים תוך כדי ניסיון לעקר את תוספת־היוקר והטלת מלוא עול השיקום על השכירים, הנדרשים להוריד את רמת־חייהם, שאינה גבוהה. דרך זו כוללת גם את מדיניות הריבית המטורפת, המטילה קנס על פעולות יצרנית ועושקת את התעשייה והחקלאות.

פרס נושא באחריות אישית לתוכנית הייצוב הכלכלי של 1985 שגרמה להתמוטטות הסקטור היצרני ולצבירת חובות במליארדי שקלים. משום כך עליו לתקן את המעוות. עליו למנוע את הפקרת המגזר החקלאי־תעשייתי לחסדי שוק ההון, שבו הריבית מוכתבת על ידי צרכי מימון הממשלה. אין שום סיבה הגיונית למצב בו הממשלה מגייסת הון בריבית של 4.5 אחוזים, כאשר בשווקים הצרים, שהיא משאירה למגזר היצרני, מגיעה הריבית ל־9־10 אחוזים. על האוצר לגייס את ההון ולהעמיד אותו לרשות המגזרים היצרניים במחיר העלות, ללא דמי תיווך ספסריים.

על שר־האוצר מוטל התפקיד של שמירת רמת שכר הוגנת וחלוקה של נטל השיקום. אין לעקר שום שיעור בהצמדת תוספת היוקר, בלא עיקור מקביל מהכנסים הפיננסיים.

שר־האוצר יצטרך לדאוג גם לביטול עיוותי הרפורמה במיסוי של משה נסים, שהעניקה כמיליארד שקל למאון העליון ולדאוג לחלוקה הוגנת של נטל המס.

על השר הנכנס לדאוג לאיזון התקציב תוך כדי מציאת המקורות ההכרחיים לשיקום שירותי החינוך והבריאות, על חשבון יעדים מיותרים של התנחלויות ותקציבים קואליציוניים.

פרס יצטרך גם לדאוג לסדר עדיפויות חדש, תוך כדי מתן העדפה למגזר היצרני, שהוא היחיד המסוגל להבטיח את הצמיחה ואת הגדלת העוגה הלאומית.

חג־מולד ללא חוגגים בבית־לחם

בעיר היתה שביתה כללית וברחובות נראו בעיקר חיילי צה"ל וקומץ תיירים ● עוד צעיר מאזור שכם מת מפצעיו ● בכפר בורקא נעקר מטע זיתים שמתוכו הושלכו אבנים ● 5 צעירים נפצעו ברצועה ● 2 תושבים מהכפר מרג' נעג'ה נהרגו כשטיפלו בחומר נפץ ● צה"ל בודק

מנחם ענברי, עתיים

חג־מולד עצוב, ללא חוגגים, עבר אתמול על בית־לחם. על פי פקודות המפקדות המאוחדות של האינתיפאדה היתה בעיר שביתה כללית, והראשונה, מאז מל־חמת ששת־הימים, לא קושטה העיר לכבוד החג. תושבי בית לחם לא יצאו ממתח בתיהם ובעיר נראו רק חיילי צה"ל וקומץ תיירים ועתונאים. הדרך מירושלים לבית־לחם היתה שרויה באפלה גמורה, אפילו הפנסים הרגילים לאורך הדרך לא דלקו.

הטקסים הדתיים התקיימו כרגיל, וכמדי שנה גם יצאה לדרכה שיירת הפטריארך הלטיני, מישל סבאח. ברחבת בנקיית המולד, קיבלו את השיירה ראש העירייה אליאס פרייג' ונציגי השלטון הישראלי אנשי הממשל הצבאי והמשטרה.

פרייג': הפסקת אש לשנה

באיגרת לחג־המולד קרא ראש העירייה להכרזת הפסקת אש בין ישראל לפלשתינים.

(והמשך בעמוד 8)

עלייה ניכרת בריבית המכרזים לבנקים — 32.8% לעומת 28.4% בשבוע שעבר

הבנקים העלו במקביל את הריבית לפקדונות גדולים ל־26.5%

אייל שגב, חיים מרגלית

הביקוש המחודש למטבע חוץ של הסקטור העיסקי, והחשש של הבנקים מפני מחסור בכספים בעקבות ביקוש זה, גרמו אתמול לעלייה ניכרת בריבית על המכרז המוניטרי של בנק ישראל.

הריבית הממוצעת שנקבעה אתמול במכרז, הגיעה ל־32.8 אחוז, לעומת 28.4 אחוזים במכרז שהיה בשבוע שעבר.

ריבית זו גרמה מיד לעלייה בריבית שהבנקים מוכנים לשלם על פקדונות גדולים, וזו הגיעה אתמול ל־26.5 אחוזים, שהיא למעשה ריבית מקבילה לזו שנקבעה במכרז של בנק ישראל.

בבנקים אומרים, כי אילו היה בנק ישראל מגדיל את המכרז המוניטרי ב־200 מליון שקל, ניתן היה להוריד את הריבית בכ־4 אחוזים ולמנוע את התופעות השליליות העלולות להיגרם בגלל ריבית גבוהה זו.

בבנקים חוששים כי בתקופה הקרובה יגדל המחסור בכסף זאת משום שהציבור, החושש מפני פיחות, לוקח אשראי בבנקים על מנת לממן בדרך זו פתיחת תוכניות חיסכון דולריות לטווח קצר, או לחסל התחייבויות דולריות שעדיין יש לו.

מהנתונים של המחלקה המוניטרית בבנק ישראל עולה כי הבנקים מנצלים כ־2.8 מיליארד ש"ח מתוך מקורות בסך של כ־3.3 מיליארד ש"ח שמעמיד לרשותם בנק ישראל.

בחודש האחרון נעו שיעורי הריבית במכרזים מ־24.6 אחוז בסוף נובמבר ל־33.2 אחוז בתחילת דצמבר.

קיסר: לא נאפשר לאוצר שחיקת שכר באמצעות פיחות ללא פיצוי השכירים

אילת מזור

„כל ממשלה שתראה בראש סולם עדיפויותיה את נושא התעסוקה, תזכה לשיתוף פעולה מלא מצד ההסתדרות" אמר אתמול מזכ"ל ההסתדרות, ישראל קיסר שסייר וקיבל אורחות כבוד בעיירה ירוחם שבנגב.

בהתייחסו לידיעות שפורסמו, על־כך שמשרד האוצר בראשותו של שר האוצר החדש, שמעון פרס, פועל לפיחות תוך שיתוף פעולה מלא מצד ההסתדרות, אמר קיסר: "ההסתדרות לא תתן ידה לשחיקת שכרם של העובדים באמצעות פיחות.

"הפיחות הוא אמנם פרוגרמטיבה ראשונה ובלעדית של האוצר, אולם אם באוצר חושבים לשחוק את שכר העובדים באמצעות פיחות ללא מתן פיצוי נאות, טעות בידם. לא ניתן ידנו לכך."

ראש־מועצת ירוחם, ברוך אלמקייס העניק לקיסר אורחות כבוד מטעם הישוב.

מזכ"ל ההסתדרות וגזבר ההסתדרות, ארתור ישראלוביץ הניחו אבן פינה להיכל התרבות בירוחם, אשר ישא את שמו של דוד מסיקה המנוח, מי שהיה מזכיר ההסתדרות בעיירה בשנים '88־'85 ונפטר השנה מהתקף לב.

בשיחה עם נציגי וועדי העובדים נמסרו לקיסר נתוני האבטלה הקשה בירוחם.

על־פי נתונים לא רשמיים היא מגיעה לכ־20%. קיסר אמר באותה פגישה כי הוא פועל נמרצות לשחרור התנור הגדול של מפעל 'פיניציה', אשר לא ניתן לשחררו מנמל אשדוד בשל בטחונות גבוהים שדורש הבנק לפיתוח התעשיה, והוסיף "זו רק שאלה של מערכת קביעות מצד הבנקים ואנו מנסים להתגבר על מכשלה זו."

קיסר נפגש אתמול בבוקר עם שר המסחר והתעשייה, אריק שרון שהבטיח שיטפל בנושא.

נציגי התעשיינים נפגשו עם פרס והציעו: 15% פיחות והפחתת תוס"י

חיים מרגלית

„עיסקת החבילה במתכונת 1985 אינה מתאימה כיום" — דברי נשיא התאחדות התעשיינים דב לאוטמן בפגישה שהתקיימה אתמול בין נציגי התעשיינים לבין שר האוצר החדש שמעון פרס. הם דרשו עיסקת חבילה חדשה. עקרונות הצעתם: פיחות בשיעור 15%, צימצום תוספת היוקר וקיצוץ עמוק בתקציב.

נציגי התעשיינים הגישו לשר האוצר החדש מסמך המפרט את הבעיות והסיכונים הניצבים עתה בפני המשק הישראלי ובעיקר התעשייה.

הפגישה עם פרס היתה קצרה שכן הוא מיהר לכנסת לטקס ההשבעה.

רוזוליו: לא רוצים מתנות

מזכיר חברת העובדים דני רוזוליו אומר שהוא לא מצפה ל„פרוטקציה" משר האוצר החדש שמעון פרס.

רוזוליו גם אמר שהעובדה שפרס שר אוצר לא צריכה לגרום לקונצרן "כור" „לרוץ עכשיו לאוצר לבקש כסף במתנה. אני בכלל מתנגד לחלוקת כסף במתנה. נסתפק במימוש מה שסוכם בדיונים עם שר האוצר משה ניסים, הבנקים, וכור".

נשיא התאחדות התעשיינים דב לאוטמן ומנ"כל ההתאחדות אמנון טיברג בפגישתם אתמול עם פרס (תצלום: שאול רחמים/י.פ.א)

ביום שישי 23.12.88
יוחלפו מספרי הטלפון
בסניף "תנובה" מחסני ברנר (עקיר)

להלן המספרים החדשים:

הנהלת הסניף	08-441145
	08-441147
ריכוז ירקות	08-441101
מחסן ירקות	08-441100
מחסן פירות	08-441107
שיווק בשר	08-441110
מחסן עופות קפואים	08-441115
מחסן ביצים	08-441118
היפרשוק ברנר	08-441144
	08-441131

ועדת החקירה הממלכתית:

"מחדלים בקבלת החלטות מאפיינים משרד הבריאות"

רונית תמרי

במשרד הבריאות נפלו החלטות על ביצוע פרוייקטים שונים, שלא לפי ההליכים המקובלים ובמקרים מסויימים ללא העברתן לדיון בוועדות האחראיות לכך ותוך התעלמות מוחלטת מדעתן, מציינים חברי ועדת החקירה הממלכתית בנושא המשבר במערכת הבריאות.

אתמול הופיע בפני הוועדה שרגא הבר, המשנה למנכ"ל משרד הבריאות והממונה על התקצוב במשרד זה. חברי הוועדה שטחו בפניו שורה של מחדלים בתחום קבלת ההחלטות במשרד הבריאות, ודרשו ממנו הסברים. כך למשל, אמרו חברי הוועדה כי בניית בית החולים לילדים, בתחומי בית החולים בילינסון, נעשתה בניגוד לדעתה של ועדת הפרוייקטים המרכזית, אשר לה האחריות להחליט בענין זה.

חברי הוועדה סיפרו עוד על שורה של מחדלים אחרים, כמו גביית תשלום מחולים מבוטחי קופת חולים עבור קבלת שרותים רפואיים בבתי־חולים אחרים בצפון, זאת בלא שקופת החולים הכללית יכולה להחזיר תשלומים אלו.

הבר השיב כי יתכנו חריגות בתחום קבלת ההחלטות במשרד הבריאות. לדבריו הסיבה נעוצה בכך שמערכת התיקצוב של בתי־החולים ברחבי־הארץ, אינה אחידה ושונה מבית־חולים אחד למשנהו.

ביום א' בתי"הס של עמל ואורט בשל שינוי בתוכנית הלימודים

טוביה בסקינד

ביום ראשון הקרוב החל משעה 13.30 יופסקו הלימודים בבתי הספר העל־יסודיים: עמל, אורט, ובתי הספר המקיפים ברשויות המקומיות, בחינוך ההתיישבותי ובבתי־הספר החקלאיים.

דב רונן יו"ר חטיבת המורים העל־יסודיים בהסתדרות המורים, מוסר כי הפסקת הלימודים באה במחאה על שינוי בתוכנית נטויית לביטול המסלולים בחינוך הטכנולוגי והעמקת המקצועות המדעיים במסלול הבגרות.

גאון התפטר מדירקטוריון בנק הפועלים "בגלל עומס"

לוי מורב, אייל שגב

מנכ"ל קונצרן כור, בני גאון התפטר אתמול מחברותו בדירקטוריון בנק־הפועלים. במכתב המופנה אל פרופ' איתן ברגלס, יו"ר הדירקטוריון, מסביר גאון שבגלל העומס המוטל עליו בתפקידו, אין הוא יכול למלא את חובתו כנדרש ממנו.

גאון מציין שלא השתתף בישיבות הדירקטוריון זה 3 חודשים והוא מבקש שיקבלו את התפטרותו.

העתקים מהמכתב נשלחו לדני רוזוליו, מזכיר חברת־העובדים, ולעמירם סיוון יו"ר הנהלת בנק־הפועלים.

בני גאון נבחר לתפקיד דירקטור בבנק־הפועלים, עוד לפני שמונה לתפקיד מנכ"ל "כור". יש לציין, כי בנק הפועלים הוא כיום אחד מבעלי החוב הגדולים ביותר של כור. (היקף החוב מגיע לכ־900 מליון שקל).

מבנק הפועלים נמסר, כי עם פרישתו של בני גאון תצטרך חברת העובדים, שגאון שימש כנציגה בדירקטוריון, למנות דירקטור אחר במקומו.

מת החייל דוד דלרוזה שניסה לחלץ את רחל וייס

אבי בניהו

דובר צה"ל הודיע אתמול כי רב"ט דוד דלרוזה, שנפצע בעת שבקבוק תבערה הושלך לעבר אוטובוס ביריחו, באוקטובר השנה, נפטר בבי"ח בלונדון.

רב"ט דלרוזה, נפצע במהלך ניסיון להציל את רחל וייס ושלושת ילדיה, שניספו באותה תקרית, לאחר שנילכדו באוטובוס הבוער. הוא נפגע קשה בליבו ובריאותיו כתוצאה משאיפת עשן, ונזקק להשתלת לב וריאות.

ב־15 בדצמבר הוטס לביה"ח אולדקורט בלונדון, יחד עימו טסו הוריו ושני רופאים מהיחידה לטיפול נימרץ בביה"ח "הדסה" עין כרם, שם הוא המתין להשתלה, אך ניפטר בטרם עלה על שולחן הניתוחים.

שפירא עשוי לרוץ ברשימה חרדית מאוחדת לראשות אחת הערים הגדולות

טוביה בסקינד

ח"כ לשעבר אברהם שפירא, עשוי להשתלב במערכת הבחירות לעירית תל־אביב, כמועמד של רשימה חרדית מאוחדת.

"יום השישי", השבועון החרדי היוצא היום לאור בירושלים, יודע לספר, כי שפירא עשוי להיות מועמד לראשות עיריית ירושלים. אולם, ידיעה זו מוטלת בספק עקב העובדה, כי ראש רשימת אגודת־ישראל לשעבר אינו מתגורר בירושלים — כפי שמועמדים למועצת־העיר מחויבים על־פי החוק • וכתובתו הרשמית היא בתל־אביב.

שפירא עצמו, אישר, כי אכן פנו אליו שיאות לשמש כמועמד לראשות עיר.

עובדי המעבדות מפסיקים העיצומים; ימתינו להידברות עם השר החדש

רונית מורגנשטרן

עובדי המעבדות בשירות המדינה החליטו להפסיק את כל עיצומיהם עד להודעה חדשה בנסיון לתת ארכה לשר הבריאות החדש, יעקב צור, ללמוד את נושא המעמד המקצועי של המיקרוביולוגים בתקווה שיפתח במו"מ עמם.

התבטלה השבתת כל המעבדות בבתי החולים הממשלתיים וההפגנה מול משרד ראש הממשלה שנועדו ליום א'.

יו"ר ארגון רופאי המדינה, ד"ר יריה אורנשטיין, שלח מברק תודה לשרת הבריאות היוצאת הגב' ארבלי אלמוזלינו ומברק ברכה לשר הבריאות הנכנס יעקב צור.

ד"ר אורנשטיין הביע תקווה שהממשלה החדשה תטפל מיידית במשבר החמור במערכת שירותי הרפואה ובבעיות רופאי בתי החולים הממשלתיים בפרט. „הממשלה הקפיאה את הטיפול בנושא באחרונה ומצבם של בתי החולים במדינה מידרדר והולך," אמר ד"ר אורנשטיין.

רופאי המדינה ממשיכים גם בשבוע הבא בהשבתות איזוריות לסירוגין. ביום א' לא ישבתו בתי חולים ממשלתיים כלשהם ועל ההשבתות הצפויות תבוא הודעה בתחילת השבוע הבא.

הסנה הפסידה במחצית 1988 41.5 מיליון ש"ח

כתבנו הכלכלי בתל־אביב

חברת "הסנה" המשיכה להפסיד גם במחצית הראשונה של שנת 1988. כתוצאה מהפסדים אלה נקלעה החברה לגרעון המגיע ל־54 מליון שקל.

הדו"ח הכספי של החברה מורה על הפסד של 41.5 מליון שקל במחצית הראשונה של השנה זאת לעומת רווח של 10.4 מליון שקל בתקופה המקבילה אשתקד. בכל שנת 1987 היה לחברה הפסד של 39.5 מליון שקל.

על־מנת להקטין את ההפסדים ולהתגבר על בעיית המחסור בהון מפעילה החברה תוכנית הבראה במסגרתה היא מוכרת חברות בנות ואף מבקשת למכור את תיק ביטוח החיים שלה. החברה פיטרה מאז יוני 1988 200 עובדים וכוונתה לפטר כ־300־400 עובדים נוספים.

עמירב נועד עם טרזי בקהיר; לשכת שמיר: יועמד לדין בשובו

ע"צ, מוטי בסוק

משה עמירב, בעבר מראשי חירות, נועד בשבת בקאהיר עם משקיף אש"ף באו"ם, זהדי לאביב טרזי, וביקש ממנו כי אש"ף יסכים לתוצאות הבחירות שממשלת ישראל מתכוונת לארגן בשטחים.

טרזי ועמירב קיימו מסיבת עתונאים מלווה בויכוח, בחסות האו"ם, בבית מלון בקאהיר, בשולי סימפוזיון על פלשתין. הם הוצגו בפני העתונות על ידי עאמר מוסא, מנהל המחלקה לארגונים בינלאומיים במשרד החוץ המצרי.

לעורר אמון

עמירב, שנכח בדיון בתוך ארם פרטי, הרגיש כי רצוי שאש"ף יפעל בצורה כזו שיעורר אמון אצל ראש הממשלה יצחק שמיר ומנהיג המערך שמעון פרס. „רצוי שתקחו כל מה שיתנו לכם, אפילו אוטונומיה. אתם צריכים לפעול שלב אחר שלב, כפי שעשינו כדי להקים את המדינה שלנו", אמר עמירב לטרזי.

מוראגים מהקואליציה

טרזי עמד על „ההחלטה הקשה מאד של הסכמה לעקרון הקיום של שתי מדינות בפלשתין, ושאל מספר פעמים מהי תרומתם של שלטונות ישראל לשלום. הוא אמר, „אנו מוראגים מהקמת הקואליציה הממשלתית החדשה בישראל, שכן אנו שואלים את עצמנו אם שתי המפלגות המרכיבות אותה, הליכוד והעבודה, באמת רוצות בפתרון".

כאשר עמירב הזמין את טרזי ואפילו את ערפאת לבוא לישראל ולהסביר את עמדותיהם, קרא משקיף אש"ף באו"ם, בן הדת הנוצרית: „האם ידוע לך מר עמירב כי מחר חג המולד, וכי אמי נמצאת בירושלים, ושאינני יכול אפילו לנסוע כדי להפגש עימה?"

בעס רב בירושלים

בלשכת רה"מ בירושלים קיבלו אתמול בכעס רב את פגישתו של משה עמירב בקהיר, בכנס של האו"ם, עם נציג אש"ף בארגון לכיב טרזי.

עמירב היום מראשי תנועת המרכז, היה רק לפני כשנה וחצי חבר מרכז חרות ומועמדו של רה"מ שמיר לתפקיד מנהל לשכת העתונות הממשלתית.

בלשכת רה"מ אמרו אתמול כי בעקבות הפגישה עם טרזי תנקוט ישראל באמצעים משפטיים נגד עמירב, עם שובו ארצה, „בגין פגישתו עם אחד מראשי המחבלים".

„עיר־שלום" רשימה יהודית־ערבית בראשות עמירב לעיריית י־ם

בצלאל עמיקם

משה עמירב שהתפרסם בשעתו במגעים שארגן בין צעירי צמרת הליכוד לבין גורמים פלשתינאים בראשותו של פייסל אל־חוסייני, עושה זאת שוב. הפעם החליט עמירב להקים רשימה פוליטית חדשה בשם „עיר שלום" שבה שותפים יהודים וערבים. מאחר שהרשימה החמיצה את מועד הבחירות לכנסת, ואין היא רוצה להיות מעורבת בקלחת הפוליטית הישראלית — תהיה זו רשימה מיוחדת לבחירות עירוניות. עמירב כבר גייס סכומי כסף בארצות־הברית מתומכים שונים, והוא מבטיח כי במועמדים פלשתיניים לא יהיה מחסור. רשימתו עשויה לדבריו לחסום רוב ימני־חרדי במועצת עיריית ירושלים.

חג מולד קר, אפור כמעט ריק מאדם וללא קישוטים ואורות היה אתמול בבית לחם בתמונה: כיכר כנסיית המולד (צילום: אנדרה ברוטמן)

חג־מולד ללא חוגגים

(סוף מעמוד ראשון)

בגדה המערבית וברצועת עזה, היה זה עוד סוף שבוע של הפגנות, מלוות בפצועים. בעזה נפצעו בסוף השבוע לפחות 5 צעירים. על פי הדיווחים נפצע צעיר במחנה נסיראת; שניים בשאטי ושניים בג'בליה. צה"ל הטיל עוצר על שכונת תל־סולטן שברפיח ובית־חנון, ברצועה.

מת צעיר נוסף

בבית־חולים במזרח ירושלים מת מפצעיו צעיר בן 22 מן הכפר דיר אל־חטב שליד אלון־מורה. מקורות ערביים טוענים כי נורה בידי מתנחלים אבל היה קשה למצוא לכך אישור. הוא נפצע ב־16 לחודש. כדי למנוע הפגנות זעם הוטל עוצר על כפרו, וכן על הכפרים הסמוכים, עזמוט וסאלם. האיזור כולו הוכרז כשטח צבאי סגור ובכפר סאלם נערכו מעצרים נרחבים.

בשכם היתה אתמול שביתת אבל על הצעירים שנהרגו באחרונה. ביום שישי לאחר התפילה במסגדים יצאו תהלוכות להניח זרים על קבריהם בבתי הקברות בעיר, ואחר כך היו צעדות של ניחום אבלים בבתים.

נעקר מטע זיתים

בכפר בורקא שליד שכם נעקר מטע זיתים משום שמתוכו השליכו אבנים על כלי רכב ישראליים. בכפר ענ'ה שבשומרון תקפו אלמונים את מוכתר הכפר, פריד איברהים סער בן 55 ירו בו ובבני משפחתו והיכו אותם. על נסיבות בדתקפה אין פרטים מרוייקים. נראה כי מדובר בסכסוך חמולות רגיל.

המתנחלים: נותקו טלפונים

בסוף השבוע גם נרשמו היתקלויות רבות בין פלשתינים למתנחלים. תושבי התנחלות שערי־תקווה בשומרון, טענו כי מכוניותיהם מותקפות בידי שכניהם הערבים ומתנחלים גינות־שומרון התלוננו כי הטלפונים שלהם נותקו. צה"ל שכנע את המתנחלים שלא לעשות שפטים בכפרים הסמוכים. תושבי הכפר סנגל שליד רמלאה התלוננו כי שכניהם המתנחלים ניסרו ביום חמישי את עצי הזית שלהם.

שניים נהרגו

שני תושבים מהכפר מרג' נעג'ה, הסמוך לישוב ארגמן בבקעת הירדן, נהרגו בליל שבת ותושב שלישי נפצע קל, בשעה שטיפלו בחפץ חשוד. כוחות הבטחון חוקרים את נסיבות המקרה.

10,000 מבקשים לנסוע עם מכבי למוסקבה

רויטר, עתיים

לונדון. — שלטונות ברה"מ קיבלו יותר מ־10,000 בקשות לויזות מישראלים המבקשים לנסוע למוסקבה, כדי לצפות במשחק בין צסק"א מוסקבה לבין מכבי תל־אביב ביום חמישי 12 בינואר. תהיה זו הפעם הראשונה ב־30 שנות קיומו של גביע אירופה לכדורסל, שקבוצות מברה"מ וישראל משחקות בשתי מדינות אלה, ולא על מגרש נייטראלי. המשחק ב־12 בינואר יועתק מהאיצטדיון של צסק"א, שבו יש מקום ל־5000 צופים בלבד, לאיצטדיון האולימפי המסוגל להכיל 10,000 צופים.

שמיר משגר משלחת לשיחות עם ממשל בוש

מוטי בסוק

רה"מ שמיר ושר החוץ ארנס סיכמו על יציאתה של משלחת ישראלית לארה"ב, כבר בשבוע הבא, לפגישות עם הפקידות הבכירה החדשה בממשלה בוש.

שמיר וארנס יסכמו בימים הקרובים מי יעמוד בראש המשלחת. אם יוחלט כי בראש צריכה לעמוד אישיות בכירה ביותר, וכי צפויות לה פגישות גם עם חברים בקבינט החדש של בוש, יעמוד בראש המשלחת שר־החוץ, או המיועד לשמש כסגנו, ביבי נתניהו. במקרה שיוחלט כי בראש המשלחת צריך לעמוד פקיד בכיר, תוטל המשימה על דיפלומט בכיר במשרד החוץ הבקיא בהוויה האמריקנית. בכל מקרה יכללו במשלחת דיפלומטים בכירים. יתכן שבין חבריה יהיו גם ח"כים מהקואליציה. מטרת המשלחת תהיה גם מתקפת הסברה, כולל פגישות עם עורכי עתונים ומעצבי דעת קהל. המשלחת תנסה לקבל גם רקות שידור בתוכניות טלוויזיה פופולריות ושידורים מחוף אל חוף.

אבו שריף דואג לישראל — שלא תרגיש שכל העולם נגדה

ארנון יפה (צרפת)

פאריס. עוזרו של ערפאת, בסאם אבו שריף, מבקש להרגיע את הישראלים — מוסר השבועון "נובל אובסרוואטר". אבו שריף נמצא עתה בפאריס שיחות עם יועצי ה"אליזה", כדי לשכנע את הנשיא מיטראן לקבל את פני ערפאת בקרוב.

שר החוץ הצרפתי ריומא קיבל לשיחה את אברהים סוס, נציג אש"ף בפאריס, ואמר לו כי צרפת ממשיכה בפעולה לכינוס מועצת הביטחון לדיון בהכנת ועידה בינלאומית.

"נובל אובסרוואטר" כותב, כי אבו שריף בא יחד עם אייבי נתן למשרדי הליגה הערבית ואמר לשגריר, חמדי אסיד, "אנו חייבים להרגיע את הישראלים, שיחושו בטוחים. אסור שירגישו שהעולם כולו נגדם והם ניצבים לבד".

השר מוטה גור אמר לשבועון, כי השאלה אינה אם לדבר עם אש"ף, אלא על מה לדבר עם הנציגים הפלשתינים שייבחרו, ויהיו כוחו מאש"ף. "הפלשתינים רוצים מדינה עצמאית — אנו מתנגדים", אמר.

נשיא הנהגת הגג של הקהילות היהודיות בצרפת, תיאו קליין, מבקש שהאירופים יגלו סובלנות. "תנו לישראל זמן לאמת את השינוי", אמר.

8 ח"כים מ־3 מפלגות הקימו פורום פעולה משותף למען יישובי הצפון

יהודה צור

שמונה חברי כנסת ממפלגת העבודה, מהליכוד ומהמפד"ל הקימו פורום שמטרתו להגן על האינטרסים של ערי הפיתוח והיישובים בצפון.

חברי השדולה החדשה הודיעו, שבכל הקשור לענייני הצפון הם יפעלו ללא הבדלים מפלגתיים. לדבריהם, הם יהיו מוכנים אף להצביע נגד הממשלה אם הדבר יהיה מנוגד לאינטרסים של יישובי הצפון.

עוד הודיעו, שהם יפעלו כבר עתה כדי שבתקציב החדש יופיעו הכספים הדרושים למימוש שני החוקים החשובים להם: חוק הגליל וחוק ערי הפיתוח, במטרה למנוע הגירה שלילית מהצפון ולעודד השקעות לפתרון בעיית התעסוקה באזור.

ח"כ רן כהן: מחרימים כלי רכב של תושבים בשטחים

אבי בניהו

ח"כ רן כהן טוען, כי בידו רשימת שמות של שמונה מתושבי טול־כרם שהתלוננו בפניו על כך ששלטונות הביטחון בשטחים החרימו את רכבם ללא התראה וללא צו.

במכתב לשר־הביטחון מתריע ח"כ כהן מפני נוהל חדש בו מפקיעים חיילים כלי רכב או מוניות מידי תושבים תמימים וחפים מפשע כדי לעשות בו שימוש תוך התחזות לערבים.

"פעולה זאת נעשית תוך כדי נסיעת בעל הרכב ברכבו והוא נאלץ למסור את הרכב במקום ללא צו וללא הוראה מנומקת. בעל הרכב מונחה לבוא כעבור מספר שעות לקבל את רכבו, לעיתים קרובות לאחר שהושחת, וזו נוהל מופקר. פעולה זו ממרידה את תושבי השטחים נגד חפים מפשע הנתפסים כמשתפי פעולה ומסכנים את חייהם", אומר ח"כ כהן.

בכיר בסי.א.יי בין הרוגי המטוס

ע"צ

וושינגטון. — מותו של ראש הסניף הלבנוני של סוכנות הביון האמריקנית (סי. אי. איי) בהתרסקות המטוס בסקוטלנד, מהווה מהלומה כבדה לארה"ב, מסרו בשבת משקיפים בוושינגטון. משרד החוץ האמריקני הודיע כי שניים מאנשי שהיו מוצבים בביירות ושלישי בניקוסיה נהרגו בהתרסקות המטוס של חברת פאן אם. לדברי משרד החוץ, מאתיו גאנון היה „דיפלומט, מומחה לענייני המזרח התיכון". משקיפים אינם מוציאים מכלל אפשרות, כי המטוס התרסק כתוצאה מחבלה, כי זו היתה מכוונת במיוחד נגד ראש סוכנות הביון האמריקנית

אמש בקונצרט

זקוקה לתגבורת

קונצרט מיוחד שערכה תזמורת סימפונית חיפה "קול המוסיקה", לזכר פרנק פלג במלאת 20 שנה למותו, נפתח אמש בסוויטה לתזמורת "מחוות ישראל", מאת פ. בן חיים. חולשת התיזמורת נחשפה, כאשר התפקיד המרכזי בכל אחד מפרקי היצירה עבר מקבוצת כלים אחת לשניה: לתזמורת חסרים נגנים מובילים, שיהיו מסוגלים להעניק תנופה ועומק לנגינה. בקונצ'רטו לשלושה פסנתרים מאת מוצרט מילאו הסולנים, אריה ורדי, דניאל גורטלר וולריה ברוסקין, את תפקידם, בקלות ובחן ואילו התזמורת, בניצוח סטנלי ספרבר, לא שמרה על קצב אחיד. המחצית השנייה, שהוקדשה לשתי יצירות מקלדת מאת באך, היתה מוצלחת מן הראשונה. כאן התגלה כוכב הערב, שלו עדאל, שניגן בחום ובחיוניות נהדרת את הקונצ'רטו לצ'מבלו ברה מינור. אריה ורדי ודניאל גורטלר התמו את הערב בנגינת הקונצ'רטו לשני פסנתרים ברו־מינור. התלהבות הסולנים הדביקה את הקהל והמנצח יצר איזון טוב בין התזמורת לסולנים. תהודת יתר, שממנה סובל בדרך כלל אולם הנרי קראון, היתה הפעם בולטת במיוחד. תזמורת חיפה איננה מרבה לעלות לירושלים, וזוהי הסיבה שאדם אשר מאזין לה בהפסקות גדולות, יכול לעמוד על התקדמותה, אלא שכדי לעלות על דרך המלך היא זקוקה לתוספת תקציבית, שתאפשר לה תיגבור כוחות הנגנים.

יצחק שור

במלאת 40 שנה לנפילתו של חברנו
חיים (צ'רלי) נומים
נקיים ערב לזכרו
ביום רביעי 28.12.88 בשעה 20.00 במועדון לחבר
חבריו ותיקיו מוזמנים
המשפחה וקיבוץ העוגן

מפלגת הפועלים המאוחדת סניף חולון
משפחת בן־יהונתן; חולון
ביום שני, י"ח בטבת התשמ"ט (26 בדצמבר 1988) בשעה 7.00 בערב, באולם ההסתדרות „מופת", רחוב ליאון בלום 41, חולון
ערב זכרון
במלאת שלושים לפטירתה של
ברכה בן־יהונתן ז"ל
בהשתתפות:
משה וינת - מזכיר מועצת פועלי חולון
עו"ד חיים שורן - ראש העיר
אפרים קוזן - סגן ראש העיר
אברהם ביבר - ועד עולי קמניץ־קושירסקי - חולון
פרקי נגינה
מוקירי זכרה מוזמנים
באותו יום, יום שני, 26.12.88, בשעה 3.00 אחה"צ
גילוי מצבה
נפגשים ע"י השער הישן

"המשמר" עתון יומי
המו"ל: עתון וספר בע"מ
עיתון מפלגת הפועלים המאוחדת
עורך ראשי: מארק גפן
עורך משנה: ישראל זמיר (בחופשה)
מרכז המערכת: רוביק רוזנטל
המערכת והמנהלה: רח' חומה ומגדל 2, תל־אביב טל. 378833 חשבון בבנק הדואר 4—43360—3
המען למכתבים: שירות שקדואר נעול ת"א 61999
"AL-HAMISHMAR" (The Daily Guardian) 2, Choma Umigdal St. Tel-Aviv 67771 Phone: 378833 Telex: 341652
סניפים: ירושלים 94622 רח' בן־יהודה 7, בניין סנטור חדרים 102–121. טל' 233161-3. המען למכתבים: ת"ד 1216 ירושלים 91008. חיפה: רח' קבוצר 17, טל' 673673. המען למכתבים: ת"ד 4007 חיפה 31040.

ישראלי נוסף ברשימת נוסעי המטוס האמריקני שהתרסק

למשפחתו בארה"ב נמסרה הודעה ● דיאנה בראונר יצאה לסקוטלנד לזהות את גופת אחיה ● עדיין לא ידוע אם פיגוע חבלני או תקלה גרמו להתרסקות ● זעם בבריטניה ובארה"ב על אי־פרסום אזהרות „המוסד" ושגרירות ארה"ב בהלסינקי

דפנה ורדי (בריטניה) וסוכנויות הידיעות

לונדון. — שמותיהם של שני ישראלים כלולים ברשימת נוסעי מטוס "פאן אם", אשר התרסק ביום רביעי בערב בסקוטלנד בדרכו מלונדון לניו־יורק. דני בראונר היה עולה חדש מאורוגוואי בן 23. על הנוסע השני, ד. דורנשטיין, ידוע רק שלבני משפחתו בארצות־הברית נמסרה הודעה.

עד כה נמצאו באיזור האסון גופותיהם של 235 מבין 258 נוסעי המטוס ואנשי הצוות.

בין קרבנות ההתרסקות המטוס גם ראש משרד סוכנות הביון המרכזית בביירות, על כך מסרה רשת הטלוויזיה האמריקנית אנ.בי.סי.

בין היהודים שניספו באסון מיכאל ברנשטיין, עוזר מנהל המחלקה לחקירות מיוחדות במשרד־המשפטים האמריקני, העוקב אחר פושעים נאצים, יוסף מילר, גזבר איחוד הקהילות האורתודוכסיות בארה"ב, חברו לעסקים, ג'רי ווסטון, ד"ר אלכס לובנשטיין, תיאודורה כהן ועמי שפירו. כן ניספו סטודנטים יהודים אמריקניים, שיצאו לחופשה לארה"ב. קיים חשש שבין הקרבנות היו יהודים רבים, ביניהם כ־40 שביקשו לספק להם אוכל כשר.

מאות אנשי צבא, משטרה ומתנדבים המשיכו בסוף השבוע בחיפושיהם אחר שרידים מגוף המטוס ואחר מכשירים אשר יעידו על הסיבות להתרסקות. בינתיים לא נמצא כל רמז שיאשר את אחת משתי האפשרויות - פיגוע חבלני או תקלה חמורה בגוף המטוס אשר גרמה להתרסקות מיידית. בדיקה ראשונית של הקופסה השחורה, שבה הקלטות של השיחות בתא הטייס, הראתה, כי השיחה היתה רגילה לגמרי עד לשבריר השנייה האחרון שהוקלט, ואז נשמע רעש עמום אותו ינסו החוקרים לפענח.

רליקה שפרצה עוד לפני שהמטוס הגיע לקרקע גרמה לכך שחלק ניכר מהעדויות האפשריות הושמדו.

מומחים אמריקניים ובריטיים ממשיכים לבדוק את שברי המטוס המפוזרים על פני שטח עצום. בשלב זה מאמינים שאין כל סיכוי שאנשים חיים עוד יימצאו באיזור, כך שעיקר החיפוש הוא אחר חלקים מהמטוס שיוכלו לסייע בחקירת הגורמים לאסון. כוחות הביטחון ימשיכו בעבודתם באיזור גם בחג המולד החל היום.

בבריטניה ובארצות־הברית חוזרים ושואלים מדוע לא פורסמו האזהרות אשר הועברו לממשלות שתי המדינות על־ידי „המוסד" ואחר־כך על־ידי שגרירות ארצות־הברית בהלסינקי, אשר קבלה אזהרה טלפונית מערבי שאמר, כי אשה פינית תעלה למטוס "פאן אם" מפרנקפורט לניו־יורק כשבמזוודתה מטען חומר נפץ ללא ידיעתה. אזהרה זו לא פורסמה בציבור. האמריקנים טוענים, כי לידיהם מגיעות אין ספור אזהרות מעין אלה.

בגרמניה התפרסם, כי בידי 14 פלשתינים שנעצרו בחודש אוקטובר האחרון נמצאו חומרי נפץ עם מנגנוני השהיה המופעלים על־ידי שינויים בלחץ האוויר. 11 מאלה שנעצרו כבר שוחררו, אך שלושה עדיין עצורים, ביניהם אחד שלדברי מקורות אירופאים היה ממקורבי ג'בריל.

בפינלנד נמשכת חקירתם של חשודים ערביים, ביניהם זה שהתקשר עם משרדי שגרירות ארצות־הברית בהלסינקי. מסתבר, שאותו אדם התקשר פעמים אחדות עם שגרירויות במקום, כולל שגרירות ישראל בהלסינקי, והזהיר מפני פיגועים חבלניים. האיש שוחרר עם תום החקירה. גם ערבי אחר, שלפי טענתו של הראשון אמור היה לארגן את הפיגוע, שוחרר.

לדברי אנשי הביטחון שעברו בשדה התעופה בלונדון, הם לא קיבלו הנחיות לערוך בדיקות מיוחדות לנוסעי טיסה זו או כל טיסה אחרת מפרנקפורט לארצות־הברית.

מספר נציגי קהילות יהודיות אמרו, כי עד כה התקבל אישור ל־15 יהודים שהיו במטוס, מהם 11 אמריקנים, שני בריטים ושני ישראלים. אך הם ממשיכים בחיפושים, שלעתים מעוררים את רוגזם של כוחות הביטחון, ומניחים, כי אין זה עדיין המספר הסופי של היהודים שניספו.

נציג משטרת ישראל, ד"ר לוינסון, הגיע לסקוטלנד כדי לסייע בזיהוי גופות הרוגי האסון. הוא עוסק מזה שלוש שנים בהקמת מערך זיהוי חללים באסונות המוניים.

28 אנשי חב"ד מארצות־הברית, שניסו להגיע למקום ביום שישי כדי לסייע בחיפושים אחר גופות הנעדרים, איחרו את טיסתם והגיעו בכל הנראה רק ביום ראשון. בסוף השבוע יצאה לסקוטלנד דיאנה בראונר כדי לזהות את גופת אחיה רני. דיאנה, בת 25, עלתה לארץ בשעתו עם אחיה. אחר מחברי קיבוץ פרוד צורף לטיסה, כדי להיות עימה בשעות הקשות הצפויות לה.

יענקי בן החמש, בנו של השר דרעי, "גנב את ההצגה" בטקס חילופי השרים במשרד־הפנים. (צילום: יצחק אלהרר/"סקופ 80")

פרס בהיפרדו ממשרד־החוץ: חסרה לנו מדיניות של שלום

מוטי בסוק, מאר־לי שחר, רונית מורגנשטרן, יוסף גלילי, בצלאל עמיקם

"לישראל לא חסרה מדיניות חוץ; חסרה לה מדיניות של שלום", אמר ביום שישי שר־החוץ שמעון פרס בהיפרדו מצמרת המשרד. הטקס נערך בשעות הבוקר ונכחו בו גם שר־החוץ החדש, משה ארנס, והמיועד לתפקיד סגן שר במשרד, ביבי נתניהו.

פרס סקר בטקס הפרידה את הישגי משרד־החוץ בשנתיים האחרונות. הוא התעכב במיוחד על המפנה הדרמטי ביחסי ישראל עם סין, ברה"מ ומדינות מזרח־אירופה.

הבוקר תיפרד הנהלת משרד־החוץ ממנכ"ל המשרד, אברשה טמיר. אחה"צ תתקיים ישיבת ההנהלה הראשונה עם ארנס. מעריכים, כי בהזדמנות זו יתווה השר החדש את תוכנית עבודתו בפני צמרת המשרד.

ארנס מינה ביום שישי את המשנה למנכ"ל משרד־החוץ, ישעיהו ענוג, לממלא מקום המנכ"ל.

עם משה ארנס עוברים למשרד־החוץ דני נוה, המשמש כדובר תנועת החרות, סלאי מרידור (אחיו של דן מרידור), המשמש כיועץ מיוחד לארנס, ואילנה בינשטוק, ששימשה כמנהלת לשכתו של ארנס. חלוקת התפקידים בין השלושה עדיין לא נקבעה.

ארבלי־אלמוזלינו: אמשיך להיאבק

בטקס מרגש נפרדה ביום ו' שרת־הבריאות, שושנה ארבלי־אלמוזלינו, מעובדי משרדה.

בדברי הפרידה הזכירה ארבלי־אלמוזלינו בקול חנוק מדמעות את לחימתה הבלתי פוסקת על קידום מערכת הבריאות תוך שמירה על עיקרון הרפואה הציבורית השוויונית.

„המשרד היה ביתי הראשון ובילויתי בו את מרבית זמני. הצלחנו לחולל שינויים רבים והגענו להישגים לא קטנים, כמו אוטונומיה בבתי־החולים, מחשוב המערכת, שילוב ושירותים בקהילה. חוק רשות האישפוז וביטוח בריאות יהיו הראשונים שאניח על שולחן הכנסת ואמשיך להילחם למען תמורה שווה עבור עבודה שווה. כחברת כנסת אסייע רבות בעתיד למערכת הבריאות. עבודתי נקטעה באמצע, אך אני חוזרת לעבודה פרלמנטרית מלאה. אם איבחר לתפקיד יו"ר ועדת העבודה והרווחה, אקדם את מערכת הבריאות משם. לפרלמנט יש כוח ואני אדם שיודע להיאבק על דרכו ואמשיך בכך", אמרה ארבלי־אלמוזלינו.

חקלאי מן השורה

טקס חילופי הגברי במשרד־החקלאות, עם סיום תפקידו של אריק נחמקין וכניסתו לתפקיד של ח"כ אברהם כץ־עוז, נערך באווירה חגיגית בלשכת שר־החקלאות בקריה בתל־אביב.

בדברי פרידתו הדגיש השר היוצא נחמקין, כי חשש שאדם בלתי־מתאים, שאיננו מצוי בעניינים, יחליפו בתפקידו. "והנה הסוף הטוב. אני מאחל בכנות לכץ־עוז שיצליח בתפקידו ויתגבר על הקשיים הגדולים בניהול מערכת מסובכת ומורכבת".

שר־החקלאות היוצא הטעים, כי השתדל לשמור על הקיים בציינו, כי "יכול היה להיות גרוע יותר".

נחמקין העריך את עבודת המנכ"ל מאיר שמיר, המסיים את תפקידו ובמקומו נכנס יחזקאל זכאי, איש המושבים, המכהן כיום כמנכ"ל חברת מקורות.

בדברי תשובתו אמר אברהם כץ־עוז בהתרגשות: "הגעתי למשרה כחקלאי מן השורה השואף לפעול למען החקלאות".

כץ־עוז אמר, כי הוא רואה לנגד עיניו שלוש מטרות עיקריות: לתכנן ולבצע את המהפכה החקלאית של שנות ה־90, לשלב את החקלאות במאמץ הכולל לשיקום המשק הלאומי בישראל ולעשות כל שביכלתו לביסוס החקלאות מחדש כערך לאומי ראשון במעלה לא רק במשק הישראלי, אלא גם בחברה הישראלית ובציונות המודרנית. "בלי חקלאות לא תהיה לנו מדינה ובלי חקלאים לא יהיה לנו עם", אמר.

פרידה משני משרדים

"אין זה משרד גדול מבחינת מספר עובדיו ותקציבו, אך הוא אחד ממשרדי הממשלה החשובים ביותר שכן הוא ממוקד על שמירת החוק במדינה. החישוק הזה של שמירת החוק הוא אחד החשובים בחברה הדמוקרטית כשלנו" — אמר שר־המשפטים העשירי של ישראל, דן מרידור, בטקס חילופי הגברי שנערך ביום שישי.

שר־המשפטים הפורש, אברהם שריר, אמר: בעצבות־מה, כי הירכה נכסים וקיבל על עצמו שני משרדים ממשלתיים, ועתה עליו להפרד משניהם ביום אחד.

קניה מחדשת את יחסיה הדיפלומטיים עם ישראל

מוטי בסוק

נשיא קניה, דניאל ארפ־מוי, הודיע ביום שישי, כי ארצו החליטה לחדש את הקשרים הדיפלומטיים המלאים עם ישראל. בתגובה הביע דובר משרד־החוץ בירושלים תקווה, כי מדינות נוספות באפריקה תלכנה בעקבות קניה.

הנשיא דניאל ארפ־מוי ציין, כי לאחר שאש"ף הכיר בישראל ובזכותה להתקיים, אין עוד טעם לניתוק בין ארצו לישראל. קניה תכונן יחסים עם ישראל בדרג הדיפלומטי הבכיר ביותר, החלפת שגרירים.

ראש הממשלה יצחק שמיר ציין אתמול, כי לא הופתע מחידוש היחסים. הנושא לא ירד מסדר יומה של ישראל בשנה האחרונה. לו עצמו היו מגעים אישיים עם ארפ־מוי, כולל פגישה בנאירובי לפני כשנה, בעת שחנה שם בחניית ביניים. לדבריו, קיים נשיא קניה את הבטחתו לחדש את היחסים איתנו. להערכת ארפ־מוי, דווקא בימים אלה, כשישראל נתונה למתקפה בינלאומית, יש חשיבות מיוחדת, אמר שמיר.

איתות להחלטת קניה התקבל בירושלים ביום שישי אחה"צ מראש משרד האינטרסים הישראלי בנאירובי, אריה איבצן (מי שהיה מפכ"ל המשטרה), ואכן, מספר שעות מאוחר יותר נתקבלה הודעת הנשיא.

ישראל השקיעה מאמץ בחידוש היחסים עם קניה, שניתקה את יחסיה עם ישראל ב־1974 בעקבות מלחמת יום־הכיפורים. לדעת ישראל, קניה וניגריה הן שתי מדינות המפתח ביבשת השחורה. במאמצים לחידוש היחסים עם קניה נטל חלק, לבד מראש הממשלה, גם ממלא מקומו שמעון פרס.

דובר משרד־החוץ בירושלים, ד"ר ליאל, אמר אתמול בתגובה להודעה הקנייתית, כי "משרד־החוץ מקבל בברכה ובסיפוק את החלטת נשיא קניה. ישראל מקווה, כי בקרוב ישובו היחסים בין שתי המדינות לרמה של הימים הטובים לטוב עד 1974".

כתבנו מעיר, כי היחסים בין קניה לישראל היו טובים למדי ב־14 השנים האחרונות, למרות היעדר יחסים רשמיים ביניהן. מטוסי "אל־על" נוהגים לחנות בנאירובי בדרכה לדרום־אפריקה וממנה.

עם חידוש היחסים עם קניה יהיו לישראל קשרים עם תשע מדינות באפריקה השחורה. במדינה נוספת, גאנה, יש לישראל משרד אינטרסים.

תא"ל גרוס לבירור על תמיכתו בהרצאות החרדים

אבי בניהו

קצין החינוך ראשי של צה"ל, תת־אלוף אהוד גרוס, נקרא בשבוע שעבר לבירור אצל ראש האגף בעניין התבטאויות בזכות החזרת חרדים להרצאות בפני חיילי צה"ל.

תת־אלוף גרוס צוטט בשבוע שעבר באחד העתונים כשהוא אומר, כי יש להזור ולאפשר לחרדים להרצות בפני חיילי צה"ל. את הדברים הללו אמר לקראת דיון שהיה אמור להיערך בעניין ההרצאות בצבא.

דבריו של קצין חינוך ראשי נתקבלו בתדהמה בצה"ל, שפעל בשנים האחרונות להרחקת גורמים חרדיים אנטי־ציוניים מחיילי צה"ל.

גורם צבאי בכיר הדגיש, כי מדיניות צה"ל שלא לאפשר להרדים ולמי שלא שירתו בצה"ל להופיע בפני חיילי צה"ל, היא חד־משמעית ואין כוונה לשנותה. הוא הוסיף, כי הדבר נכלל גם בהנחיה של שר־הביטחון לגבי המורשים להרצות בפני החיילים.

אל חברי קופ"ח הכללית השתתפו בשלב השני של מבצע שיפור השרות

שלב ב'

בחודש נובמבר פתחנו במבצע "אפס תקלות" לחיסול המחסור בתרופות במרפאתך. 6.7 מליון ש"ח הוזרמו לשיפור האספקה!

רופאי קופ"ח נדרשו לבחון רפואיות אך גם כלכלית את כמות התרופות הנרשמת לחולה, החל בבדיקה מדגמית של מרשמי רופאים, שופרו ערוצי התקשורת בין בתי המרקחת למחסנים האזוריים וביניהם לבין המחסן הארצי המרכזי. הופעלה רשת פקסימליות 24 שעות ביממה להזמנות דחופות ומיוחדות של תרופות אשר אזלו מן המלאי בבתי המרקחת השכונתיים ורוקחי קופ"ח גילו יזמה ונכונות בלתי רגילים, כדי לשפר האספקה.

עכשיו הגיע שלב שני - קופ"ח מעוניינת לבדוק האם עדיין קיים מחסור בתקופת אמצע נובמבר ודצמבר 88'.

עזרו לנו לשפר את השירות, כתבו אל מטה המבצע כדי לסייע בשיפור השירות בבתי המרקחת.

2
לכ'
מטה מבצע "אפס תקלות"
קופ"ח הכללית ת.ד. 16250 תל־אביב
מחסור בתרופות מאמצע נובמבר עד סוף דצמבר
שם התרופה 1. ______ סוג התקלה ______
2. ______
3. ______ שם וכתובת ______
שם וכתובת המרפאה ______
מספר טלפון ______
גזור ושלח.

קופת חולים הכללית
בריאות היא ענין רציני

"חשדנותם של הארמנים הפכה לאהדה לאחר שהוכחנו להם את מיומנותנו"

מספר אל"מ (מיל.) גברוש, שחזר בסוף השבוע עם משלחת החילוץ מארמניה

ישראל זמיר

"הרעש בלנינקאן ארך 200 שניות לעומת 90 שניות במקסיקו סיטי. בקליפת האדמה נפער סדק ענקי וקור איומים שורר שם. ליד הבתים ההרוסים צבאו כל הזמן תושבי העיר שחיפשו את יקיריהם" • סיפר אלוף־משנה (מיל.) גברוש, חבר קיבוץ בית־אלפא, שחזר ביום שישי עם משלחת החילוץ הישראלית מארמניה.

המשלחת נחתה בבירה הארמנית בירוואן שלושה ימים לאחר הרעש כשעימה ציוד חילוץ במשקל של 32 טונה, כולל אוהלים ומזון. עשרות מכוניות שעטו לעבר המטוס והחלו מיד בפריקת הציוד. משם המשיכה השיירה, שכללה שני קומנדקרים, שלוש משאיות, שתי גוררות ואוטובוס לעבר לנינקאן, במרחק של כ־160 ק"מ. כל שעות הנסיעה גשם ירד. ב־11 בלילה הגיעו חברי המשלחת ללנינקאן ופנו מיד למפקדת המקום. קבלת הפנים היתה צוננת:

"'באתם לעזור לנו או כדי שנעזור לכם?' — שאל מפקד המקום שחשש שמא באנו לבקש את עזרתו. קלטנו מיד את הרמז וללא כל הכנות איהרנו אל אזורי ההרס", סיפר גברוש.

הם נשלחו לבית בן תשע קומות שקרס ומתוכו נשמעו נקישות עמומות באבן. שני צוותים החלו לחפור והשלישי הקים מאהל. תחילה התקשו באיתור הנקישות, אך בעזרת מכשור אלקטרוני אותר לבסוף המקום והוחל בפינוי. היה צורך לפנות חומר בנייה רב והעבודה היתה קרחתנית. ב־6 בבוקר גברו הנקישות ובעזרת פנס אותרה רגלה של אשה, שהיתה לכודה מאחורי שלושה קירות בעומק של 8 מטר. בני משפחתה עמדו מסביב. "במאמץ "ב זחלנו אליה. והוצאנו מידה את תינוקה המת. הרופאים עשו לה עירוי דם. פניה היו קבורות מתחת לקורת בטון בעובי של 12 ס"מ במשך חמישה ימים. אם משחררים אדם מלחץ בבת אחת נוצרים לחצי דם פנימיים והוא עלול למות". לפיכך היה השחרור איטי מאוד וארך 12 שעות, מ־11 בלילה עד 11 למחרת היום. האשה, סוזנה, מלמלה דברי תודה לאחר שחולצה והוחשה לבית־החולים.

הארמנים נוכחו לדעת שהמשלחת הישראלית מקצועית ומיומנת והחלו לגלות רגשי חיבה כלפיה.

המשלחת נקראה שוב לחלץ אשה שהיתה קבורה בעומק של 3 מטרים מתחת להריסות. "החילוץ היה קשה. האשה שכבה על צידה כשרגליה מקופלות וידה פגועה מתחת לגושי בטון. היא ביקשה שנושיט לה יד. לידינו עבד צוות רוסי. אחד מהם, מומחה לחילוץ במכרות פחם, שולשל פנימה ושחרר את ידה. היה לה שבר פתוח. לבסוף חולצה בשלום.

"החילוץ השלישי בוצע למחרת היום, כאשר מפקד המשלחת, אלוף־משנה (מיל.) משה גלילי, נזעק לבית והצליח לשלשל עצמו פנימה לעומק של 7 מטרים ולסייע לאחת הנשים לצאת. ההצלחות העלו לנו את המורל. נשלחנו למקומות רבים נוספים, אך לא הצלחנו לחלץ אנשים חיים. באחד הבתים מצאנו שש גופות חבוקות רונן, נשים וילדים. התייחסנו אל הגופות כאילו היו אנשים חיים. לא קרענו אברים, והדבר הרשים מאוד את התושבים הרבים שהיו ליד האתר.

"משלחות רבות הגיעו לארמניה מארצות שונות מהעולם המערבי והמזרחי. היו אף משלחות מנסיכויות ערב, מאלג'יר ומעיראק. היתה עלינו שמירה רוסית כל שעות היממה. ליד כל בית הרוס בלנינקאן הוקמו לתושבים אוהלים ומדורות בערו כל הזמן. הם המתינו לראות מה עלה בגורל יקיריהם. כאשר חשפו המחלצים את דירותיהם מיהרו ואספו את שאריות רכושם. עצרנו את החפירה ואיפשרנו להם לאסוף הכל. באחד הבתים היה סופרמרקט. המשטרה הפסיקה את החפירות ומאות קופסאות שימורים הועמסו על משאית. לא ראיתי מעשי שוד וביזה.

"גרנו באוהלים בעלי שכבת בד אחת שהבאנו עימנו וישנו על מזרוני גומאוויר דקיקים. תנורים לא היו לנו, כאשר הקור בלנינקאן נע בין 8 ל־16 מעלות. רק ביומיים האחרונים סיפקו לנו הרוסים תנורים המוסקים בעץ, שהיה הכרח להסיקם ללא הרף כדי שלא יכבו. ליד המאהל בערה כל הזמן מדורה והוגש תה חם. עברנו במשמרות כל שעות היממה".

היחס למשלחת הישראלית הופשר בהדרגה. כעבור זמן החלו לבקר אצלם אנשי ממשל בכירים וביניהם סגן נשיא ברית־המועצות וראש ממשלת ארמניה. לקראת הסיום נערכה מסיבה. "הם שרו שירים רוסיים, שאותם הכרנו עוד מהימים ההם...".

באחד הימים הוזמנו ראשי המשלחת אל סגן הגנרל. נציגי שני הצדדים נשאו נאומים ובין נאום לנאום הרשקו כוסיות וודקה. הרוסים הרעיפו מחמאות על עבודתם המסורה של הישראלים ורמזו על אפשרות לשיתוף פעולה הדוק יותר בעתיד.

הכביש ללנינקאן המה כלי רכב כל שעות היממה. כל חצי דקה נחת מטוס בנמל התעופה בירוואן כשהוא עמוס ציוד. "התרשמתי מהארגון ומכך שלא חסר להם ציוד".

בתום המבצע חזרה המשלחת לבירוואן, בירת ארמניה, והתארחה בבית־מלון על חשבון הממשלה. לראשונה זכו חברי המשלחת למקלחת.

"הסתובבנו קצת בעיר. זו עיר די רצינית, עם מכוניות, רמזורים וחנויות. אבל החנויות היו ריקות. על המדפים כמעט שלא היו סחורות. החבר'ה רצו לקנות מזכרות, ערב חג המולד, אך בירוואן אינה לונדון ואנו לא באנו לשם כתיירים המחפשים מציאות" — מסכם גברוש את סיפורו.

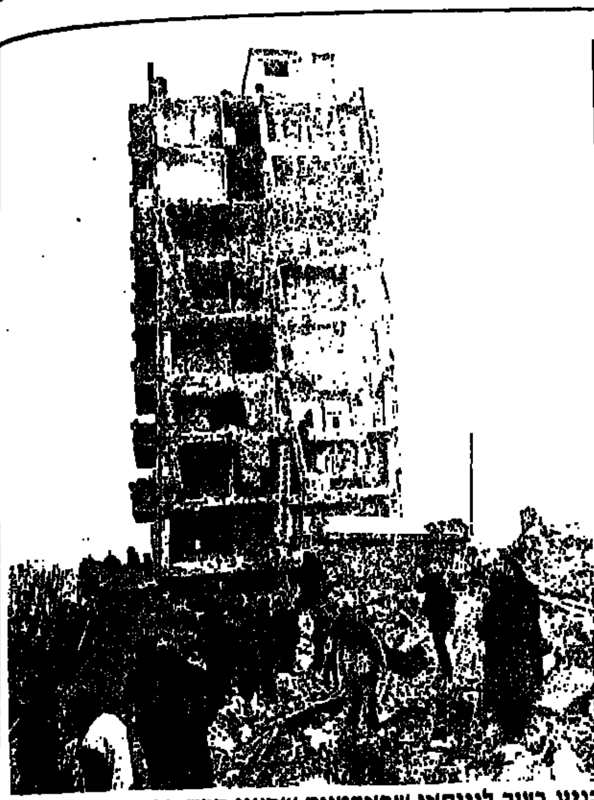

בניין בעיר לנינקאן שבארמניה שחציו קרס בעת פינוי ההריסות של בניין סמוך (צילום: יובל נמן)

המשכים

אלפים הגיעו במזג־אוויר

(סוף מעמוד ראשון)

"אסור להחמיץ את הרגע הזה ושאיש לא יאמר לנו — אי־אפשר לדבר ואין אם מי לדבר כי עכשיו אפשר, ועכשיו גם יש עם מי, וצריך לדבר שלום עם אש"ף עכשיו".

יעל דיין: לא לאשליות

יעל דיין ייצגה את עמדת מפלגת העבודה. "לא קיפלנו דגלים ולא ירדנו למחתרת ואין מה להאשים אותנו בבגידה ובנטישת רעיון השלום", פתחה ואמרה. "אנחנו אומרים גם בממשלה וגם בכנסת — כן לשלום וכן לאש"ף, אבל — לא לאשליות. ואל למחנה השלום להסתיר אותנו". עוד נשאו דברים לובה אליאב, דדה בן־שיטרית ודן אלמגור.

הורחקו מפגיני מולדת

בשלב מסויים של ההפגנה, התארגנה בסמוך לכיכר הפגנת־נגד של קומץ מאנשי תנועת "מולדת". בידיהם כרזות שכתוב עליהם: "מולדת יש רק אחת"; "האשפיסטים לא יעברו". אנשי מולדת, צעקו סיסמאות ושרו שירי נאצה. כאשר התלהטו הרוחות, הסמה שורה של שוטרים את גישתם לכיכר והרחיקה אותם מהאיזור.

מרחב תכנון מקומי כפר־סבא

הודעה עלפי סעיף 149 לחוק התכנון והבניה תשכ"ה–1965 בדבר בקשה להקלה ושימוש חורג

הוועדה המקומית לתכנון ולבניה כפר־סבא מודיעה בזה כי הוגשה בקשה על־ידי גהום, דן ואורה גלעדי, להתיר על חלקה 417, בגוש 6427, רחוב שש הימים פינת רח' גלה, הקלות כלהלן: תוספת 6% לאחוזי הבניה המותרים — 989 מ"ר במקום 980 מ"ר.

כל המעוניין יוכל לעיין בבקשה הנ"ל ובתכניות המצורפות אליה, במשרדי הוועדה המקומית כפר־סבא, רח' וייצמן 132, בשעות קבלת־קהל, ללא כל תשלום וכן רשאי להגיש התנגדות למתן ההיתר המבוקש.

התנגדויות מנומקות בשני העתקים אפשר להמציא לוועדה המקומית לתכנון ולבניה, כפר־סבא, עד לתאריך שבועיים מיום הפרסום.

יצחק ולד, יו"ר הוועדה המקומית לתכנון ולבניה, כפר־סבא

חוק התכנון והבניה תשכ"ה–1965
הוועדה המקומית לתכנון ולבניה תל־אביב־יפו
מודעה בהתאם לסעיף 149

הרינו מודיעים בזאת כי לוועדה המקומית לתכנון ובניה תל־אביב־יפו הוגשה בקשה ליתן אישור לחלוקת חלקה 6, בגוש 7044, ברח' קרם — גבעת־עליה, בסטיה מלוח השטחים שנקבע בת.ב.ע. 1905.

כל מי שיש לו התנגדות להוצאת האישור הנ"ל במקום זה, רשאי להגיש לוועדה המקומית לתכנון ובניה תל־אביב־יפו, שד' בן־גוריון 68, את התנגדותו המנומקת ולציין את כתובתו המדוייקת.

התנגדויות תתקבלנה במשך 14 יום מתאריך פרסום מודעה זו ותובאנה לדיון בפני הוועדה הנ"ל.

י. בססי — סגן ראש העיריה
יו"ר ועדת המשנה לתכנון ולבניה תל־אביב־יפו
תאריך: 13.12.88

בנק כרמל למשכנתאות והשקעות בע"מ
והחברות הבנות שלו

תמצית מאזן מאוחד ליום 30 בספטמבר 1988
מותאם להשפעת האינפלציה לפי מדד חודש ספטמבר 1988.
באלפי שקלים חדשים

	31-12-87* (מבוקר)	30-09-88 (לא מבוקר)	30-06-88 (לא מבוקר)
הלוואות ופקדונות			
הלוואות	153,516	167,811	161,221
פקדונות באוצר מדינת ישראל	16,884	13,196	14,521
בתאגידים בנקאיים ובבנקים לזמנים קצובים	23,839	23,459	23,723
	194,239	204,466	199,465
ניירות ערך -			
אגרות חוב להשקעה	512	3,424	513
מזומנים ופקדונות בבנקים ובבנק ישראל	7,517	9,217	5,300
בניינים וציוד	1,614	2,431	1,648
מסים נדחים לקבל	802	835	823
נכסים אחרים	219	4,071	1,237
	204,903	224,444	208,986

	31-12-87* (מבוקר)	30-09-88 (לא מבוקר)	30-06-88 (לא מבוקר)
פקדונות למתן הלוואות			
ממשלה	136,406	141,739	141,327
בנקים	12,652	11,065	11,380
אחרים	2,340	2,526	2,312
	151,398	155,330	155,019
שטרי הון נדחים	5,870	6,649	6,668
אגרות חוב	37,114	51,394	36,737
התחייבויות אחרות	1,524	1,194	974
סך הכל התחייבויות	195,906	4,567	199,398
הון קרנות ועודפים	8,997	9,877	9,588
	204,903	224,444	208,986

* מוין מחדש

ש. חייבלום, מנהל כללי — ב. גובי, חשב הבנק

תמצית דו"ח רווח והפסד ל־9 חדשים שנסתיימו ביום 30 בספטמבר 1988
מותאם להשפעת האינפלציה לפי מדד חדש ספטמבר 1988.
באלפי שקלים חדשים

	ל־3 חדשים שנסתיימו ב־ 30-09-88 (לא מבוקר)	30-09-87	ל־9 חדשים שנסתיימו ב־ 30-09-88 (לא מבוקר)	30-09-87
רווח מפעולות רגילות לפני מסים	302	343	991	1,103
מסים על הכנסה הפרשה	(19)	(19)	(82)	(93)
רווח נקי מפעולות רגילות לאחר מסים	283	324	909	1,010
הוצאות בלתי רגילות	1	(1)	(35)	(3)
רווח נקי לתקופה	284	323	874	1,007

דו"ח מאוחד על השינויים בהון, בקרנות ובעודפים ל־9 חודשים שנסתיימו ביום 30 בספטמבר 1988
מותאם להשפעת האינפלציה לפי מדד חודש ספטמבר 1988.
באלפי שקלים חדשים

	ל־3 חודשים 30-09-88 הון וקרנות הון	עודפים (הפסדים)	ל־3 חודשים 30-09-87 הון וקרנות הון	עודפים (הפסדים)	ל־9 חודשים 30-09-88 הון וקרנות הון	עודפים (הפסדים)	ל־9 חודשים 30-09-87 הון וקרנות הון	עודפים (הפסדים)
יתרה לתחילת התקופה	29,442	(19,855)	29,442	(21,070)	29,442	(20,445)	29,442	(21,754)
רווח בתקופה		284		323		874		1,007
הנפקת מניות	6		--		6		--	
יתרה לסוף התקופה	29,448	(19,571)	29,442	(20,747)	29,448	(19,571)	29,442	(20,747)

בנק כרמל

חברי הוועד הפועל של אש"ף דנו בבגדאד על הקמת ממשלה זמנית

הסרבנים התכנסו בדמשק להחליט על "פיקוד חדש" לארגון ● בריה"מ: על ישראל לגלות גישה הגיונית, כזו שגילתה בפרשת המטוס ובעזרה לארמניה

אורן ניר, אורי הורוביץ, סוכנויות הידיעות

הוועד הפועל של אש"ף התכנס אתמול בבגדאד, כדי לדון בהקמת ממשלה זמנית ולאשר מהלכים נוספים לקראת השיחות עם ארה"ב. 15 חברי הוועד התכנס תחת שמירה קפדנית במבואות בגדד, נוכח ריבוי ידיעות על אופוזיציה גוברת של סיעות קיצוניות ואישים באש"ף להכרה בישראל ולוויתור על הטרור.

אליזוסף, הנציג היחיד של החזית העממית לשחרור פלשתין בוועד הפועל, הצהיר בדמשק כי "הכרת ערפאת בישראל וויתורו על הטרור אינן אלא דעותיו האישיות, שאינן עולות בקנה אחד עם ההחלטות שאושרו על ידי המועצה הלאומית הפלשתינית באלג'יר".

"בגידת ערפאת"

ארגוני המחבלים הפרו־סוריים, המתנגדים ליאסר ערפאת, מבקשים להקים ארגון נגדי "כדי להמשיך במאבק המזוין נגד ישראל". נציגי ארגונים שנולדו כתוצאה מפילוגים באש"ף התכנסו בשבוע שעבר בדמשק, כדי להוקיע את ה"בגידה" של ערפאת והקימו "ועדה מכינה" לקראת הרכבת "פיקוד חדש" לאש"ף. ועדה זו תכנס מחרתיים "קונגרס עממי" אשר יבחר בפיקוד החדש, אמר אחד המשתתפים בדיונים.

רומא לערפאת: דרוש ריאליזם

ערפאת הגיע לבגדאד לאחר שיחות שהתנהלו באווירה ממלכתית בבירת איטליה, עם ראשי השלטון, כולל ראש הממשלה ושר החוץ, ועם האפיפיור. ראש ממשלת איטליה, צ'יריקו דה־מיטה, אמר לערפאת כי "דרוש ריאליזם רב ותשומת לב מיוחדת לישראל, כדי לשכנע אותה שאין אלטרנטיבה לדיאלוג עם אש"ף".

בשיחה עם האפיפיור הצהיר ראש הכנסיה הקאתולית, כי "לפלשתינים ולישראלים זכות יסודית זהה למולדת משלהם".

ערפאת ניצל את ביקורו ברומא והופעתו במסיבת עיתונאים רבת משתתפים כדי לנגח את שמעון פרס. "מה קרה לנאום שלך ולהתחייבות שקיבלת במערכת הבחירות?" אמר וגינה את ממשלת האחדות כ"ממשלת מלחמה של הליכוד וקבוצות קנאיות דתיות".

שר החוץ של הולנד, האנס ואן דן ברוק, פנה בסוף השבוע לישראל בבקשה שתפתח בדו־שיח עם אש"ף, לפחות כדי לבחון את הכוונות האמיתיות של הארגון.

"ישראל המכשול היחיד"

סגן שר החוץ של בריה"מ, ולדימיר פטרובסקי, קרא בסוף השבוע לישראל שתנקוט לעצמה גישה קונסטרוקטיבית יותר. "מן הראוי שההנהגה הישראלית תנקוט גישה הגיונית לבעיית המזרח התיכון", אמר פטרובסקי במסיבת עיתונאים במוסקווה.

"היינו עדים לגישה הגיונית מעין זו בקשר עם חטיפת המטוס ותגובת ישראל לרעידת האדמה בארמניה. אינני יכול להבין, למה אין להפעיל אותה גישה לבעיות המזרח התיכון. ישראל היא עתה המכשול היחיד שמפריע לתהליכים להשכנת שלום, ועליה להאזין לדעת הקהל העולמית, כפי שבאה לידי ביטוי בג'נווה", אמר.

ז'קלין [illegible]

בריז'יט ולנטה, אמה של בת הערובה הצרפתייה, ז'קלין ולנטה, השבויה בידי ארגונו של אבו נידאל, הגיעה אתמול לביירות עם מתנות חג המולד לבתה. לצדה, בעלה לשעבר של חבת, פסקאל בטיל. הם באו ללחוץ לשחרורם של ז'קלין, שלוש בנותיה, וחמישה בני ערובה אחרים, שנתפסו ביאכטה שלהם לפני יותר משנה, ואולי בואם גם מרמז על ציפייה לשחרור הקרוב של בני הערובה (צילום: אי.פי)

התזמורת הפילהרמונית הישראלית

תל־אביב, היכל התרבות, 8.30 בערב
קונצרט למנויים מס' 4
סדרה א': הערב – 25.12.88
סדרה ב': יום ב', 26.12.88
סדרה ג': יום ג', 27.12.88
סדרה ד': יום ד', 28.12.88
שארל דוטואה – מנצח
מיכאל חרן – צ'לן
התכנית:
דביסי – פרליוד למנחת הפאון;
פראנק – סימפוניה ברה מינור;
לאלו – קונצ'רטו לצ'לו;
ראוול – "הוואלס"

תל־אביב, היכל התרבות, 8.30 בערב
קונצרט למנויים מס' 4
סדרה ה': יום ה', 29.12.88
סדרה ו': מוצ"ש, 31.12.88
שארל דוטואה – מנצח
יהודית ליבר – נבלנית
התכנית:
דביסי – פרליוד למנחת הפאון;
פראנק – סימפוניה ברה מינור;
דביסי – מחולות קודש וחול לנבל;
ראוול – מבוא ואלגרו לנבל;
ראוול – "הוואלס"

תל־אביב, היכל התרבות, 8.30 בערב
קונצרט למנויים מס' 4
סדרה ז': יום א', 1.1.89
סדרה ח': יום ב', 2.1.89
שארל דוטואה – מנצח
אורי שוהם – חלילן
התכנית:
דביסי – פרליוד למנחת הפאון;
פראנק – סימפוניה ברה מינור;
פרטוש – "חזיונות";
ראוול – "הוואלס"

חיפה, אודיטוריום חיפה, 8.30 בערב
קונצרט למנויים מס' 4
סדרה א': יום ג', 3.1.89
שארל דוטואה – מנצח
מיכאל חרן – צ'לן
התכנית כמו בת"א סדרות א־ד

חיפה, אודיטוריום חיפה, 8.30 בערב
קונצרט למנויים מס' 4
סדרה ב': יום ד', 4.1.89
שארל דוטואה – מנצח
יהודית ליבר – נבלנית
התכנית כמו בת"א סדרות ה־ו

חיפה, אודיטוריום חיפה, 8.30 בערב
קונצרט למנויים מס' 4
סדרה ג', יום ה', 5.1.89
שארל דוטואה – מנצח
אורי שוהם – חלילן
התכנית כמו בת"א סדרות ז־ח

קניה חידשה היחסים עם ישראל

רויטר

ניירובי. קניה חידשה היחסים הדיפלומטיים עם ישראל ביום שישי. לדברי רדיו ניירובי, הצעד בא לאחר שקניה התעודדה מהכרת אש"ף במדינה היהודית.

קניה, ביחד עם מדינות אפריקניות רבות אחרות, ניתקה את היחסים הדיפלומטיים עם ישראל לאחר מלחמת יום הכיפורים ב־1973, בהתאם להחלטת ארגון אחדות אפריקה. אולם, על אף הניתוק, פיתחו שתי המדינות קשרים הדוקים בשנים האחרונות. חברת אל על מקיימת קו טיסה העובר דרך ניירובי פעם בשבוע, ואנשי עסקים מישראל מקיימים קשרים מסחריים עם קניה.

הנציג הישראלי הקבוע במרכז האו"ם לאיכות הסביבה, שמשרדו בניירובי, נחשב כאן כנציגה דה־פקטו של ישראל בקניה.

"קול קניה" מסר, כי הממשלה קיבלה עידוד מהחלטת אש"ף להכיר בהחלטות מועצת הביטחון 242 ו־338. בהחלטה זו היה משום הכרה עקיפה במדינת ישראל.

אמל ונאמני ערפאת חתמו על הסכם לסיום הסכסוך ביניהם

ההסכם כולל גם "חדר מבצעים משותף" לתיאום פעולות נגד ישראל

סי"צ, רויטר

צידון. המיליציה השיעית אמל והפלשתינים הנאמנים לערפאת הסכימו לשים קץ לסכסוך הארוך ביניהם בדרום לבנון — אמרו אתמול נציגי שני הצדדים. הם חתמו על הסכם בן 11 סעיפים האוסר על התנגשויות ביניהם בעתיד, וקובע שכל חילוקי הדעות ייפתרו בדרכי שלום.

בין הצדדים התחוללו קרבות קשים מאז 1986 על הכפרים השולטים על נמל צידון. בהודעה נאמר, כי הגיעו לשביתת נשק מלאה ביום שישי בערב, והחלו לפנות את כוחותיהם.

ההסכם גם קובע הקמת "חדר מבצעים משותף" לתיאום הפעולות הצבאיות נגד ישראל. ההסכם הושג בתיווכו של מוסטפה סעד, ראש צבא השחרור העממי של המוסלמים הסונים השולטים בצידון.

שערי מטבע חוץ בנק הפועלים – 23.12.1988

	היחידה	בנקנוטים קניה	בנקנוטים מכירה	העברות והמחאות קניה	העברות והמחאות מכירה	שערים יציגים
סל מטבעות	1			1.7074	1.7286	1.7176
דולר אמריקני	1	1.56	1.64	1.5891	1.6089	1.5990
מרק גרמני	1	0.88	0.92	0.8966	0.9078	0.9017
לירה סטרלינג	1	2.82	2.95	2.8659	2.9017	2.8850
פרנק צרפתי	1	0.25	0.27	0.2626	0.2659	0.2640
ין יפאני	100	1.25	1.31	1.2759	1.2918	1.2823
גילדן הולנדי	1	0.78	0.82	0.7943	0.8043	0.7986
פרנק שווייצרי	1	1.04	1.09	1.0633	1.0766	1.0694
כתר שבדי	1	0.25	0.27	0.2597	0.2629	0.2611
כתר נורבגי	1	0.24	0.25	0.2423	0.2453	0.2438
כתר דני	1	0.23	0.24	0.2318	0.2347	0.2333
מרק פיני	1	0.37	0.39	0.3814	0.3862	0.3838
דולר קנדי	1	1.31	1.37	1.3298	1.3464	1.3381
דולר אוסטרלי	1	1.31	1.41	1.3587	1.3756	1.3671
ראנד דר' אפריקאי	1	0.40	0.56	0.6713	0.6797	0.6755
פרנק בלגי	10	0.42	0.44	0.4275	0.4328	0.4302
שילינג אוסטרי	10	1.25	1.31	1.2741	1.2900	0.2807
לירה איטלקית	1,000	1.20	1.27	1.2194	1.2346	1.2253

המלך חסן ייפגש עם הפוליסאריו

אורי הורוביץ

לאחר שלוש עשרה שנות מלחמה בין מרוקו למחתרת הפוליסאריו, הנאבקת על עצמאות סהרה המערבית, תגיע בשבוע הבא משלחת רשמית של הפוליסאריו למרוקו, לנהל מו"מ ישיר עם המלך חסן השני על עתיד היחסים בין שני הצדדים. שיחות אלה יהיו ראשונות בין שני הצדדים מאז החל העימות הצבאי ביניהם.

המועמד היחיד, בן ג'דיד נבחר ברוב גדול לכהונה שלישית כנשיא אלג'יריה

רויטר, סי"צ

אלג'יר. שאדלי בן ג'דיד נבחר שוב, ברוב מכריע, לתקופת כהונה נוספת של חמש שנים כנשיא אלג'יריה — נאמר בהודעה שפורסמה ביום ו' על ידי משרד הפנים. תהיה זו תקופת כהונתו השלישית כנשיא המדינה.

בן ג'דיד (59) היה המועמד היחיד של החזית לשחרור לאומי, השולטת במדינה. הוא זכה ב־81.17 אחוז מכלל קולות המצביעים בבחירות שנערכו ביום ה'.

בהודעת מיניסטריון הפנים נאמר עוד, כי לפי נתונים זמניים השתתפו 89 אחוז מכלל 12.7 מיליון המצביעים הרשומים בבחירות. בן ג'דיד התייצב בפני הבוחרים עם תוכנית לרפורמות מדיניות, בעקבות המהומות שפקדו את אלג'יריה בחודש אוקטובר, בהן נהרגו לפחות 161 אנשים.

קצת יותר מ־10.6 מיליון אלג'ירים הצביעו בעד בן ג'דיד, ואילו 766,247 הצביעו נגדו, נאמר בהודעת משרד הפנים. 264,834 פתקי הצבעה נפסלו. איש לא העלה על הדעת שבן ג'דיד יוכס בבחירות, אך את ניצחונו המכריע מפרשים כתמיכה ציבורית בדרך שבה טיפל במהומות אוקטובר.

אקולוג שנלחם נגד כריתת יערות קורבן מלחמת הבשר בגומי בברזיל

רויטר

סן פאולו. אקולוג זוכה לשבחים בינלאומיים על מאמציו לשימור היערות הטרופיים של אזור האמאזון נורה למוות בלילה שבין יום חמישי לשישי.

המשטרה מסרה, כי פרנצ'סקו מנדס (44) נורה ליד ביתו בעיר סאפורי על ידי אלמוני שירה כדור אחד לחזהו ממרחק של שני מטר. מנדס, מפיק גומי, היה תחת משמר משטרתי בעקבות איומים על חייו.

שני בעלי חוות לגידול בקר חשודים, כי הורו לרצוח את מנדס, שעמד בראש המאבק נגד החוואים, הרוצים לגרש את מפיקי הגומי מן הג'ונגל ולכרות את יערות העד הטרופיים, כדי להכין שטחים חדשים למרעה.

לוב תחזיר לארה"ב גופת טייס שהופל בהפצצה ב־'86

רויטר, סי"צ

ביירות. שליט לוב, מועמאר קדאפי, הודיע כי ישחרר את גופת הטייס האמריקני שמטוסו הופל בעת התקפת חיל האוויר האמריקני על לוב ב־1986.

סוכנות הידיעות הלובית ציטטה מדבריו, לפיהם יעביר את גופת הטייס "לורנס" לבני משפחתו באמצעות האפיפיור יוחנן פאולוס השני, כמחווה לרגל חג המולד ולקראת סוף כהונת ממשלו של רייגן.

רייגן: נעזרתי רבות בניסיוני כשחקן

רויטר

וושינגטון. נשיא ארה"ב, רונלד רייגן, אמר בראיון טלוויזיה שהוקרן ביום ה', "היו זמנים שלא יכולתי לתאר לעצמי שאוכל למלא את התפקיד, ללא עזרת ניסיוני כשחקן".

רייגן ורעייתו ננסי יצאו אתמול לחופשה של שבועיים בקליפורניה. כהונתו של רייגן כנשיא ארה"ב, שנמשכה שמונה שנים, תסתיים ב־20 בינואר.

נציג סובייטי בכיר נפגש עם המלך הגולה של אפגניסטן

רויטר, סי"צ

רומא. סגן שר החוץ הסובייטי, יולי וורונצוב, נפגש אתמול ברומא עם מלך אפגניסטן לשעבר, זאהיר שאה, ודן עמו על עתידה של אפגניסטן.

מכונית שרד שחורה הביאה את וורונצוב, שהוא גם שגריר בקאבול, ואת עוזריו, לביתו של השאה הגולה בשכונה בצפון רומא. לאחר מכן מסר גנראל עבדול ואלי, חותנו של המלך ועוזרו, כי השניים קיימו שיחה של שעתיים.

הוא אמר כי הסובייטים ביקשו לקיים את השיחה בעקבות שיחות קודמות בין ראשי המורדים למלך. לא נודעו שום פרטים נוספים על הפגישה.

משטרת ספרד: טרור באסקי גובר לקראת חג המולד

רויטר

לודיו, ספרד. בעל באר נורה למוות ושלושה נפצעו בהתקפת טרור באזור הבאסקים ביום שישי — מסרה המשטרה. לדבריה, ההתקפה היתה חלק ממדיניות של הגברת הטרור לקראת חג המולד. ההרוג היה הקורבן ה־18 של המחתרת הבאסקית השנה.

בתקרית אחרת ביום שישי ירו הטרוריסטים ארבעה רימונים נגד טנקים לעבר קסרקטין של המשמר האזרחי באלי־סאסואה. לא היו אבידות, אך אחד השומרים שחיפשו אחר התוקפים עלה על מוקש ורגלו נקטעה.

לנפתלי בן־משה
ברכותינו
ליום הולדתך
ה־70
המשפחה

על היום

שרים בשר ודם

גיורא מנור

לכאורה צריכות היו תמונותיהם של שרים, שלא נמנים עם חברי הממשלה החדשה, המראות את האישים החשובים בעיניהם במצב מביך של עליבות ועלבון, לעורר שמחה לאיד. הרי זה מין תענוג נבזי, להיות נוכח במפלתם של מי שהחזיקו את עצמם כשועים ותקיפים, שמוצא פיהם קבע את גורלנו.

אבל גם שריד וגם ארבלי־אלמוזלינו קלקלו לנו את התענוג. כי לא היה להם מספיק כבוד עצמי לקבל את המכה בשקט, "כמו גדולים", להעמיד לפחות פנים, שתיק בממשלה אינו כיבוד, שמחלקים לילדים טובים וחרוצים, אלא עול ציבורי.

לשם מה היה על שר־התיירות להכניס אותנו בסוד העניין הנבזי, ולגלות לנו שיצחק שמיר לא מצא לנחוץ להודיע לו על אי־הכללתו בממשלה חדשה לפני קריאתה הפומבית של רשימת השרים?

ושרת־הבריאות מצאה לנחוץ לשתף אותנו בדו־שיח האינטימי שלה עם שמעון פרס, בו שאלה את השאלה הנוקבת: "האם לא עשיתי כמיטב יכולתי?" כאילו אין זה מובן מאליו, ששר משקיע את מיטב אונו בתפקידו?

"לא מספרים סודות מהחדר..." היה כלל יהודי, שרש אפילו מדרדקים דבית רבם לא ליילל לפני אמא ואבא, על שחטפו מכות מהרבי.

גם תגובתה של אורה נמיר, שתקוותיה לכיסא נגוזו והיא עמדה לקבל רק "חצי כיסא" — סגנית־שר, לא עמדה במבחן הכבוד העצמי. כנראה הדימוי הציבורי של נשים־פוליטיקאיות כדמויות קשוחות מוטעה. אם לא מקבלים את הצעצוע שהובטח ליום־ההולדת, פורצות הדמעות.

בוודאי, גם שרים הם בני־אדם, על חולשותיהם. וזה אפילו קצת מרגיע. הם לא סופרמנים, אלא בשר־ודם, כמונו.

והכל שלפרשת הרכבת צוות שרי העבודה השתרבבה סוגיה, שאין לה ולא כלום עם הבכי הפומבי: עניין נציגות הנשים. בלי ספק היה צריך לדאוג להכללת לפחות אשה אחת בין המיניסטורים (אגב, מדוע בליכוד לא קמה צעקה בנושא ייצוג הנשים? האם אנשי "המשפחה הלוחמת" תומכים במצ'ואיזם גברי?).

לא נעים לראות שרים ושרות מתבזים. ובכל זאת זה עדיף בעיני מעזות־הפנים והיעדר כל רגש של בושה אצל החרדים למיניהם, שמצטרפים ומחרימים ושבים ומצטרפים, כנראה מתוך אמונה לא רק בכוחו של הקדוש־ברוך־הוא, אלא גם באדישותם המוחלטת של קהל בוחריהם בכל הנוגע לכבודם של נציגיו עלי אדמות.

מה לעשות, קשה לי להשתתף בצערם של ה"מפוטרים" שבין השרים לשעבר, בהשוואה, למשל, למפוטרי המפעלים בערי־הפיתוח, המובטלים המבקשים לשווא תעסוקה, הנדונים לחיות על קיצבאות המוסד לביטוח לאומי. ככלות הכל, שריד, אלמוזלינו ואורה נמיר לא יסבלו כתוצאה מן הפיטורין חרפת רעב.

קצת איפוק ציבורי וכבוד עצמי לא היה מזיק לכולנו.

על הפרק

יש עם מי לדבר

משה עמירב

הם טעו, אנחנו טעינו

כבר לפני שנה וחצי, במסגרת שיחותיי עם פייסל חוסייני, הוא שאל אותי בכל הרצינות: תגיד, משה, האם יש עם מי לדבר בליכוד? פייסל חוסייני הוא האיש שאיתו דיברתי, והוא האיש איתו נדבר, והוא לא ידבר איתנו מבלי שנדבר עם אש"ף. הוא, כמו רבים אחרים בזרם הפרגמטי של אש"ף, מוכן לוותר על החלום של פלשתין הגדולה כדי שבנו, עבדל קאדר אל־חוסייני, יוכל לחיות בשלום עם מדינה משלו לצד מדינת ישראל. בכל שעובר הזמן, יש כנראה יותר עם מי לדבר, שם בצד השני, ופחות כאן בצד הישראלי.

אנחנו "מומחים" לצד שלנו. אנו לומדים ומלמדים את הסכסוך מנקודת ראותינו. אנו כה שקועים בעצמנו, שאיננו מסוגלים לראות את מה שעבר ועובר בימים אלה אנשים כמו פייסל חוסייני ורבים אחרים כמותו בחברה הפלשתינית. יש משהו מאוד יהודי ביכולת לראות את הדברים מבעד למבטו של האחר. אבל ככל שעובר הזמן, ומתרחבת תהום האיבה, אנו כנראה גם מאבדים משהו מן היהודי שבנו. יש האומרים בהלצה, שאנחנו, הישראלים, מתחילים להיות ערבים. והם, הפלשתינים, הופכים ליהודים.

הפלשתינים מתחילים בשנים האחרונות להודות בטעויותיהם, לבקר את מוסכמותיהם, ומה שאני מוצא אצלם יותר מכול זאת התבגרות, משמע השלמה עם המציאות. בשיחותיי עם פייסל חוסייני ועם מנהיגים פלשתינים רבים אחרים, נוכחתי לדעת כי הם עוברים עתה את תהליך הפרידה מן החלום של פלשתין הגדולה. זהו תהליך כואב וקשה ומי כמוני, חניך ומדריך בבית"ר, פעיל ואידיאולוג בחרות ובליכוד, מכיר את כאב ההודאה בטעות, ביקורת המוסכמות ופרידה מן החלום. החלום של ארץ ישראל השלמה.

חאלד אל־חסן, מן ההוגים החשובים במחשבה הפוליטית הפלשתינית, אבי הזרם הפרגמטי באש"ף, כותב בספרו על המאבק הזה בין המציאות והחלום, בין מה שהוא קורא המצפון והשכל: "המצפון דוחה קיום אפילו של גרגר חול של פלשתין בריבונות שאיננה פלשתינית, ומייחל להשיג את מטרתו בהכרעה. אולם השכל, הרואה את מאזן הכוחות, אינו מאפשר לממש זאת".

מתוך שאיננו רואים ואיננו רוצים לראות מהו התהליך העובר עליהם, איננו יודעים על הוויכוח בנושא "זכות השיבה אל־אעודה", והרי רבים מהם כבר מודים שהיא בלתי אפשרית, חלום שאין לממשו, ומדברים על ההבדל בין הזכות לבין מימושה.

ד"ר ואליד חלידי, ממקורביו של ערפאת, הציע במאמר שפרסם לפני חודשים אחדים ב"פורין אפרס": "זכות מוגבלת ומוסכמת". מי שיודע מה כתוב באמנה הפלשתינית על זכותם הבלתי מעורערת והאוטומטית של הפליטים לשוב ליפו ולחיפה, מבין כמה רחוק הלכה המחשבה הפלשתינית כאשר הסכימה להגביל את הזכות הזאת ולממש אותה באופן מוגבל, בהסכמתה של ישראל.

בפניו של פייסל חוסייני הייתי רואה בשיחותינו את הבעת הכאב כאשר סיפר לי על החלומות שנגוזו. החלומות על הגגות הלבנים של יפו מהם ייפרד לעולם. בשיחות אלה הבין הוא, אולי יותר מיהודים רבים, את חלומות ילדותי שלי להניף את "דגלי, דגל טוהר ויושר על שתי גדות ירדני". הוא העריך את נכונותי זו לוותר על הרי יהודה ושומרון, ארץ אבותיי, וראה סימטריה בנכונותינו ההדדית לוותר על החלומות ולהגיע לשלום.

בנו של פייסל חוסייני הוא בן גילו של בני. פייסל קרא לבנו על שם הגיבור שלו, אביו, עבד אל־קאדר, המנהיג הצבאי שנפל בקרב המפורסם על הקסטל. לבני קראתי בשם "עירי" על שם העיר ירושלים, עליה נלחמתי ובה נפצעתי ב־1967. אני מניח ששנינו ראינו בבנינו את ממשיכי החלום. את אלה שיגשימו את האידיאולוגיה בה היינו שנינו שבויים במשך שנים כה רבות. וביום שבו היה נכון פייסל חוסייני, פטריוט פלשתיני, בן למשפחת החוסיינים המפורסמת, לוותר על יפו כדי שבנו עבדל קאדר יחיה בשלום לצידו של בני, עירי, הייתי מוכן גם כן לוותר על חברון, חלום ילדותי, כדי שתבטיח לשניהם, לעבדל קאדר ולעירי, את חייהם בשתי מדינות, זו לצד זו בשלום.

מישהו רצה לפוצץ את הדיאלוג

אסון המטוס בסקוטלנד הקפיץ את דוברי אש"ף, שחששו לגורל המשא־ומתן הישיר עם ארה"ב ■ שושביני ההידברות התגייסו להסברה קדחתנית

אורי הורוביץ

כלי התקשורת במדינות ערב עקבו בשבוע החולף בהתעניינות מרובה אחר הדיאלוג שהחל בין ארה"ב לאש"ף, ב־16 בדצמבר, בתוניס. יצויין, כי דיאלוג זה נראה בעיני אש"ף והערבים אחרת מאשר בעיני האמריקנים והישראלים. הדגש, כפי שהתבלט בשבוע החולף בעיניים ערביות ופלשתיניות אינו ב"מילות הקסם", אותן ביטא ערפאת במסיבת העיתונאים בז'נבה, ב־14 בדצמבר — הכרה בישראל וויתור על הטרור — אלא על הפריצה ההיסטורית של אש"ף לתודעת הממשל האמריקני.

העיתון המצרי החשוב, "אל־אהרם", שפירסם מאמר המנתח את אשר אירע בין ארה"ב לאש"ף, מדגיש פחות את המפנה שחולל ערפאת, ומציין, כבר בכותרת המאמר, כי "הדיאלוג בין ארה"ב לאש"ף — רעידת אדמה שהיתה בז'נבה והתפרצה בישראל". עוד באותו מאמר, תיאורים על סיוטי לילה העוברים עתה על מנהיגי ישראל, עקב פתיחת הדיאלוג האמריקני־אש"פי. ממאמר זה ומהתבטאויות אחרות של אישים בעולם הערבי, עולה בבירור, כי הצעד בעיניהם הינה פריצת החומה האמריקנית בפני הפלשתינים. בראייה ערבית, הרי שהתקרבות ארה"ב למרכז הזירה והפיכתה לצד הנוהג באופן שווה כלפי שני הצדדים, הותירה את ישראל בלי חסות אמריקנית, וכתוצאה מכך, ישראל אינה עוד אותה ישראל, מאחר שארה"ב היא הגורם היחיד בעולם המסוגל לכופף אותה ולהביאה לשולחן המו"מ. לכן כלי התקשורת הערביים והפלשתיניים מדגישים פחות את הכרת אש"ף בישראל, שהיא אשר גרמה לתפנית האמריקני, ומייחסים יותר חשיבות לדיאלוג בין אש"ף לארה"ב. מזווית ראייה זו, פתיחת הדיאלוג הינה מהפך אמריקני ולא אש"פי.

עם זאת, ראוי לזכור, כי לפחות בעיני האמריקנים, הממשל האמריקני לא זז אף סנטימטר אחד מהסף שהציב בשעתו קיסינג'ר בפני אש"ף — שלושת התנאים שנקבעו ב־75. ראשי מדינות ערב, ובמיוחד מובארק וחוסיין, הרבו השבוע להעתיר שבחים על ערפאת, על שנקט יוזמה אמיצה, היסטורית וכדומה, והצליח להניע תהליך היסטורי שיביא לדבריהם לפריצת דרך במו"מ.

באש"ף תלו השבוע תקוות רבות בפתיחת הדיאלוג עם האמריקנים. הם אמנם הבהירו, שעוד הדרך ארוכה ושני הצדדים חלוקים בשאלות רבות, שהעיקרית בהן היא כינוס ועידה בינלאומית, אולם יחד עם זאת, אמר ערפאת בראיון מיוחד בעיתון המצרי "אלאהלי", כי הוא צופה שכתוצאה מהדיאלוג המורחב עם ארה"ב, תכונס — כבר באביב — ועידה מכינה לוועידה בינלאומית, ואף נקב בז'נבה כמקום בו הוא צופה כי ועידה זו תכונס. יתר עם זאת, רוב הדוברים באש"ף צפו כי פריצת הדרך הממשית תהיה רק עם תחילת כהונתו של ממשל בוש. ממשל רייגן, לדעתם, רק פרץ את הדרך. יצויין שהפלשתינים, הן בשטחים והן באש"ף, שכחו במהירות בלתי רגילה את כל הטענות וההשמצות כלפי ארה"ב ושולץ, שנשמעו מפיהם יום לפני הסכמת ארה"ב לדבר עם אש"ף, כאשר תקפו את סירוב האמריקנים להתיר לערפאת לנאום בניו־יורק לפני עצרת האו"ם. למחרת ההסכמה האמריקנית, העתירו כולם,

שרידי הבואינג המרוסק בסקוטלנד. (צילום: אי.פי.)

כולל ארגוני הסירוב באש"ף כמו ארגוניהם של חואתמה וחבש, שבחים על ארה"ב.

את החשיבות האסטרטגית, שמייחסים במדינות ערב ובאש"ף לדיאלוג בין ארה"ב לאש"ף, ניתן להעריך בצורה חדה וברורה על־פי תגובותיהם בשבוע החולף על פיצוץ מטוס חברת פאן־אמריקן מעל שמי סקוטלנד. דוברים ערביים ופלשתינים הזדרזו בצורה יוצאת דופן להגיב על הפרשה. הגדילו לעשות הדוברים מאש"ף, שהזדרזו להודיע קבל עם ועדה כי לאש"ף אין כל קשר לאירוע זה, וחבר הוועד הפועל של אש"ף, מחמוד עבס, אף הכריז כי אף אחד לא יצליח לטפול על ארגונו את האחריות לאירוע זה. יתר על כן, באש"ף מיהרו להפנות אצבע מאשימה כלפי ישראל ולטעון, כי "המוסד" הוא שעמד מאחורי פיצוץ המטוס, כשמטרתו — האשמת אש"ף בביצוע המעשה. דיבורים אלה מתקשרים לדברים שנאמרו עוד קודם לפרשת המטוס, לאחר פתיחת הדיאלוג האמריקני־אש"פי. באש"ף היו מודעים היטב לרגישות האמריקנית לנושא הטרור — ורייגן אף הצהיר, כי הוא לא יהסס להפסיק את הדיאלוג אם הארגון יהיה קשור לאירוע טרוריסטי. על כן טרחו בשבוע החולף דוברי אש"ף, לומר השכם והערב, כי ישראל תנסה לחבל בדיאלוג עם ארה"ב ותעשה הכל על מנת לחולל אירוע טרוריסטי, כדי לטפול אותו על אש"ף. משום כך החליטו באש"ף, כנראה עקב פרשת פיצוץ המטוס, לתפוס שתי ציפורים במכה אחת: להסיר מעליהם כל חשד ובאותה הזדמנות גם לנסות ולהזיק לישראל. הטלוויזיה הירדנית הצטרפה גם היא למירוץ זה. במהדורת החדשות שלה למחרת התפוצצות המטוס האמריקני, טרחה זו להבהיר, כי אמצעי התקשורת הישראליים מבליטים בכוונה ידיעות המצביעות על קשר כלשהו בין הפיצוץ לבין אנשים ממוצא ים־תיכוני, שנראו בשדה־התעופה ערב המראת המטוס. הטלוויזיה הירדנית טענה, כי ישראל מתכוונת להוכיח שהפלשתינים קשורים לפרשה.

מלחמת תעמולה זו, על דעת־הקהל האמריקנית, מאפיינת היטב את המצב החדש שנוצר. במדינות ערב ובאש"ף מבינים היטב את חשיבות הפתח שפתח עבורם שולץ בשבוע שעבר. הם לא היו רוצים שפתח זה ייסגר שנית. הנשיא מובארק, המלך חוסיין, המלך פאהד, אש"ף ואחרים, עשו מאמצים כבירים לאורך זמן כדי שדיאלוג זה יתחיל. הם לא יהיו מוכנים שאירוע כזה או אחר יוריד לטמיון מאמצים אלה.

שם המשחק: מניפולציות

שועלי משא ומתן ותיקים מתקשים להסתגל לדור הח"כים החדש המשיג את מבוקשו בדרכים עקלקלות של טריקים, סודיות והסתרת האמת ● בזמננו הכל היה גלוי והמוח הציבורי לא היה מניפולטיבי, אומר יוסף אלמוגי מאומני המו"מ של שנות ה־50 וה־60 ● אנטומיה של משא ומתן קואליציוני ● כל התחבולות — אז ועכשיו

אדרי. סודיות מרבית

אלמוגי. רק דרישות

מילוא. כללים חדשים

צדוק. מפד"ל בחוץ

טלי ברזילי זוננפלד

שלא כמו יין ישן שטעם השנים טעמו הולך ומשביח, מסתבר ששועלים ותיקים, למודי סבל ממשאים ומתנים קואליציוניים מייגעים, אבדו מבוחם ולמדו לדעת שהמטאטא החדש עוד יכול ללמד את המטאטא הישן כמה טריקים בהשגת יעדים.

אריות קרב כמו יוסף אלמוגי מפא"י, חיים צדוק מפא"י־עבודה, יהודה בן־מאיר מפד"ל, אריה האף מפד"ל ורבים אחרים, צריכים עוד ללמוד פרק בתורת המגעים מפרחי החכ"ים שלנו — יוסי ביילין, הרב רביין, הרב גפני, הרב דרעי ושלא לדבר על הרב פרץ שבארבע השנים האחרונות למד את כל ה"שטיקים" האפשריים, והיום הוא בבחינת מורה נבוכים.

עכשיו קם דור נפילים חדש, מתוחכם אולי מקודמו, שמתמחה במשאים ומתנים, וכל מניפולציה, שפעם יכלה לזעזע אמות הסיפים, נראית חיוורת נוכח השיטות והפטנטים החדשים. ליוסי ביילין, רפי אדרי, משה שחל, רוני מילוא וחבריהם יש כללים חדשים. לכמה מן השועלים הוותיקים קשה להסתגל. הם זוכרים ימים אחרים, ונדמה להם שאז הכל היה גלוי. "מניפולציות?!" שואל בפליאה אחד מהמומחים הגדולים במשאים ומתנים של שנות החמישים והשישים — יוסף אלמוגי, "בשום אופן לא. זה היה זר לכל ההנהגה של אז. דרישות כן", הוא מוסיף בלהט, "בקשות לתיקים כן — זה לגיטימי. אבל מניפולציות? לא. המוח הציבורי לא היה מניפולטיבי. היום הכל מתבסס על מניפולציות", הוא קובע.

מטבע הדברים אפוף כל משא ומתן בסודיות מירבית, ובשבוע שעבר נתבשרנו על מקום סודי בו נפגשו צוותי המערך והליכוד. קדם להתרחשות הזו, הקטע הפתלתל הקודם, ניסיונה של מפלגת העבודה להגיע להסכם חשאי עם אגודת ישראל. פרק שהחל בשעת לילה מאוחרת בביתו המפואר של חבר הכנסת רפי אדרי, בהרצליה פיתוח. בטרקלין ישבו חברי אגודת ישראל ונציגים של מפלגת העבודה, ביניהם רבין, פרס וביילין. אז נודע לרבין שגם השתתפות בדיונים המצומצמים אינה מבטיחה ידיעת כל הפרטים. שם, בשעות הקטנות של הלילה, שמע רבין לראשונה כבדרך אגב, על מסמך ביילין. זה שהפך את הח"כ הצעיר ל"מודל של פרס", בבוקר שלמחרת.

"זה הרי דבר איום ונורא", הגיב אלמוגי, "איום ונורא. אין להעלות על הדעת שחבר כזה, שהיה עושה מעשה מסוג זה, היה ממשיך בפעילות מרכזית. אין להעלות על הדעת, כי זה נגד החברים. נגד המוסר הכי עליון של המפלגה".

חבר אחר במפלגת העבודה, אף הוא נושא ונותן ידוע מן העבר, שביקש להישאר בעילום שם הגיב, "תופעה כזו היא חדשה במפלגת העבודה. אינני זוכר דברים כאלה. אינני זוכר שמישהו אי־פעם הואשם בהעלמת מידע רלוונטי בפני מוסד מפלגתי".

ובפוליטיקה, כמו בפוליטיקה, אירועי השעות הקודמות הופכות מהר מאוד היסטוריה, ומי זוכר היום מה קרה באותו לילה בביתו של רפי אדרי. ובמשא ומתן, כמו במשא ומתן, כמעט הכל אפשרי, במיוחד במשא ומתן פוליטי. הכל כנראה תלוי בטיב המנסחים. ככל שהניסוחים הופכים מעורפלים יותר, כך הופכים הפירושים גמישים יותר — זה מן הסתם חלק מהמשחק. אבל אין כמובן, לזלזל במקצועיות. משא ומתן הוא תורה בפני עצמה. מי שמחמיץ ישלם מחיר גבוה. "כל מי שמנהל משא ומתן חייב לדעת מראש מה הוא רוצה להשיג ועד איזה גבול הוא יכול ללכת", הסביר אלמוגי, "מי שמנהל משא ומתן חייב להיות מלוכד מבפנים, כי כל ניסיון של הקבוצה המנהלת משא ומתן לעקוף האחד את האחר, מסבך את המצב ומעלה את מחירו של הצד האחר". גורם אחר במפלגת העבודה אמר, "כל משא ומתן הוא הנכונות ללכת עד סף התהום ולהיעצר לפני שנופלים לתוכה. זה חל על כל משא ומתן. הצד שעצביו חזקים יותר, הוא שידו תהא על העליונה".

תיקים "שמנים" ו"רזים"

במפד"ל, אחת המפלגות הוותיקות והמנוסות במשאים ומתנים, היה מי שסיפר על שלבים בניהול משא ומתן. השלב הראשון הוא זה הדן בתוכנית הפעולה, והשלב השני הוא זה הקרוי "הסכם קואליציוני" קרי: "חלוקה של כופתאות". "בדרך כלל", הסביר אותו גורם, "מתחילים עם הצד היפה, אחר־כך יורדים לטכניקות הביצוע. תמיד, כל משא ומתן מתנהל על בסיס היחס בין כסף למשרות. אחד הדברים החשובים הוא המפתח לכמה תיקים תקבל כל מפלגה שתהא שותפה בקואליציה על־פי מספר חברי הכנסת". יש כמובן שלבים נוספים, ולתיקים יש טיב. יש תיקים "שמנים" ויש תיקים "רזים". אל לנו לשכוח, שיש גם יושבי ראש ועדות, וראש ועדת הכספים הוא כראוי יותר מתיק.

וכמו בכל שוק, מוכרים וקונים. בשוק המניות הפוליטיות הפראי שלנו היו במפלגות הגדולות "מוכרים בלבד". וכשיחס הכוחות בין שתי הגדולות לא הוכרע — יכולות הקטנות לסחוט. שם אגב, המצב בכלל טוב — "קונים בלבד".

המערך אצל ש"ס: עליות, ירידות, הבטחות ולחיצות (צילום: רחמים ישראלי)

"אם מפלגה קטנה יכולה לקבוע גורל הממשלה, ברור שהשמיים הם הגבול", אמר השבוע חבר במפלגת העבודה. "ובסופו של דבר, עד היכן יגיעו דרישותיה של המפלגה הקטנה? תלוי באיזה שלב ייעצר אחד השותפים הגדולים ויאמר: 'עד כאן, והלאה לא'. זה שאף אחת מהגדולות לא עצרה, נתן את יכולת הסחיטה למפלגות החרדיות."

ההיסטוריה מן הסתם, מעניינת לא פחות מן ההווה, ומתח בין שותפות למשאים ומתנים היה כבר בעבר. סיפור ידוע הוא הסיפור על ההתדיינות עם אגודת ישראל בשלהי 1961, בעניין קיום המימשל הצבאי. "אגודת ישראל", מספר אלמוגי שהיה אז שותף למשא ומתן, "קיבלה בתמורה לתמיכתה רישיון להקים בנק. זה הרי לא קשור בכלל לכסף, ולא גרם לאף אחד נזק. בעניין זה", נזכר אלמוגי, "דיברו רבים מאוד נגד התופעה המושחתת הזו, ובן־גוריון ענה להם אז, 'נכון, זו באמת תופעה מושחתת'. אבל לא היו תביעות בעבודה. אז את מבינה מה ההבדל? סיפור רישיון הבנק היה הדבר הכי מושחת שהיה".

עניין נוסף, שהאפיל על המשא ומתן הקואליציוני ב־1961, הוא רצונה של קבוצת הוותיקים ללכת עם אחדות העבודה, לעומת רצונו של בן־גוריון לצרף לקואליציה את הליברלים. "בן־גוריון לא התנגד להליכה עם אחדות העבודה", מספר אלמוגי, "אבל הוא רצה גם את הליברלים בפנים, כי הוא כבר אז חזה שאם לא נצרף אותם תקום גח"ל". המפלגה החליטה אחרת ובן־גוריון קיבל את דין התנועה. "אז", מוסיף אלמוגי, "הכל היה גלוי וברור. זה לא נעשה בסודי סודות. החליטו על זה במזכירות המפלגה". משה דיין רצה ב־1961 לצרף את אחדות העבודה ויצא בהתקפה נחרצת על רעיון ההסכם עם הליברלים. כשבא אלמוגי לספר לבן־גוריון על משה דיין, ענה לו הזקן, "נו, יהיה ככה". המשא ומתן הקואליציוני ב־1961 היה מן המסובכים שידעה אז המדינה, שכן בפעם הראשונה היו במפלגה חברים שהסכימו להקים ממשלה ללא בן־גוריון.

אחדות זוטרים

מעטים הם קווי הדימיון בין ממשלות האחדות הלאומית שקמו בשנת 1967/9 לבין הממשלה היוצאת וזו הנכנסת, על אף היותן ממשלות אחדות.

לממשלת האחדות הלאומית שקמה בשנת 1967 היו שני שלבים עיקריים:

● ממשלת האחדות קמה ממש ערב מלחמת ששת הימים עם משה דיין מרפ"י ומנחם בגין ויוסף ספיר מגח"ל. השלושה הצטרפו לממשלה ללא כל הסכם קואליציוני, ללא משא ומתן וללא כל פרופורציה לייצוגם בכנסת. העילה להצטרפותם היתה המצב הביטחוני. מנחם בגין ויוסף ספיר הצטרפו מבלי שקיבלו תיקים, ואילו משה דיין קיבל את תיק הביטחון.

● אחרי הבחירות של 1969 נערך משא ומתן והיה הסכם קואליציוני, אך יחד עם זאת היה ברור שמעמדה של גח"ל הוא מעמד שותף זוטר, ושהקמת הממשלה אינה תלויה בו והיא תקום בין אם גח"ל תצטרף ובין אם לאו. גם התיקים שקיבלה גח"ל בממשלת האחדות ב־1969 היו בהתאם למעמדה בממשלה.

ממשלת האחדות שהוקמה ב־1969 החזיקה מעמד כחצי שנה. באמצע 1970 פרש מנחם בגין על רקע חילוקי הדעות עם קבלת יוזמת רוג'רס וקבלת החלטה 242. הממשלה לא התפרקה, מה שהוכיח שקיומה לא היה תלוי באחדות הלאומית. כעקרון לא היתה זו ממשלת אחדות לאומית במובנה הנוכחי — ממשלה בין שותפים שווים, אלא ממשלת מערך עם שותפים זוטרים.

אלמוגי אינו נרגע מסיפור המסמך הסודי של חבר הכנסת יוסי ביילין והסתרת האמת מגורמים במפלגה. הוא אומר, "אפילו ב־1961 כשהיה כל־כך מסובך וקשה, עדיין אי־אפשר להשוות את זה למה שקורה היום, כי אז כולם ידעו הכול. לא הסתירו מידע מאף אחד".

"בן־גוריון היה אז בעד צירוף מפ"ם, הליברלים ואחדות העבודה לקואליציה", הוא מספר, "וכשבמפלגה אמרו לו שאין מספיק תיקים ולכן נאבד את הרוב, הוא החליט לוותר על הרוב. המפלגה פסקה נגד. אבל היום הצעירים בכלל אינם מבינים את המחשבה שלו. הוא אמר אז, מה הבעיה? כשנדון בעניינים מדיניים תהיה לנו תמיכה של אחדות העבודה, וכשנדון בעניינים כלכליים נקבל את תמיכת מפ"ם. היום החבר'ה בכלל אינם מבינים שיקולים כאלה. היום אין מדברים על עקרונות, היום הכל סחר סוסים".

שביל הזהב

גם חוק מיהו יהודי כבר השתתף פעם במחזה קואליציוני, בממשלתו האחרונה של יצחק רבין ב־1974. אז החליטה המפד"ל ללכת על כל הקופה ולעמוד על שינוי חוק מיהו יהודי. כשמפלגת העבודה לא הסכימה, החליטה המפד"ל להישאר מחוץ לקואליציה. הוקמה ממשלה צרה שנשענה על 61 ח"כים, בהשתתפות סיעתה של שולמית אלוני שמנתה 3 חברי כנסת. חיים צדוק כיהן כשר הדתות, במקומו של נציג המפד"ל. ממשלה בלי המפד"ל לא תוכל לקום אליבא דהגנש החיוור — מה שהוכח מעל כל צל של ספק בעקבות הקרע ב־1974. אחרי כחמישה חודשים, החליטה המפד"ל בכל־זאת להצטרף לקואליציה, כששתי המפלגות — המפד"ל ומפלגת העבודה — מחפשות את שביל הזהב שיוביל אותן לנוסחת פשרה. הוקמה ועדה בראשותו של שר הדתות, יצחק רפאל, שהחליף את חיים צדוק. על הוועדה הוטל לחפש מוצא שימנע רישום לא יהודים ועל־פי השקפת המפד"ל כיהודים. יצחק רפאל בילה מספר שבועות בארה"ב על מנת למצוא את נוסח הדברים המקובל וחזר בידיים ריקות. המפד"ל נשארה בממשלה. לזה קראו במפלגת העבודה "נוסחה למראית עין". "זה היה בבלוף", הסביר משהו במפלגת העבודה, "שהמפד"ל מרגישה מאוד לא נוח באופוזיציה ואת זה חייב לדעת לפני שניגשים עמה לשאת ולתת".

בהשוואה בין אופן ניהול המשא ומתן של המפד"ל לבין אופן ניהול המשא ומתן של המפלגות החרדיות, מתגלה הבדל משמעותי. ותיקי העבודה זוכרים שתביעות למשרד החינוך ולמשרד הדתות היו תמיד אופייניות למפד"ל. "אלה הן תביעות שהן לפי הקו המסורתי של המפד"ל עוד בימיה הראשונים של המדינה", הסבירו בעבודה, "ואילו המפלגות החרדיות להוטות אחרי עמדות כוח פשוטו כמשמעו. עמדות כוח שמעמידות לרשותן משרדים עם תקציבים גדולים".

גוש חוסם

אלמוגי גם זוכר משאים ומתנים עם מפ"ם ואומר, "עם מפ"ם היו ויכוחים פוליטיים ותו לא. היו פחות עניינים פרגמטיים ויותר אידיאולוגיים. בן־גוריון אמר פעם שמפ"ם זו מפלגה שנוהגת הפוך מן המקובל, כי יש מי שמדברים יפה ועושים רע, ומפ"ם עושה דברים גדולים ומדברת רע".

במפד"ל יש היום מי שמכים על חטא ויודעים ש"התמימות" הובילה אותם לעמדת כוח נחותה. השבוע היה מי שאמר שם, "בפוליטיקה יש שתי אפשרויות, האחת היא ללכת ולהגיד את כל האמת ולעמוד עליה, והשניה היא דרך הטריקים. הפעם למדנו שכדאי ללכת בטריקים, כדי להשיג מה שרוצים. אנחנו הלכנו ביושר ויום למחרת הבחירות אמרנו שנתמוך בממשלה רחבה בראשותו של שמיר. הפוליטיקה טפחה על פנינו".

לעורך הדין חיים צדוק הסבר, מדוע נכשלה מפלגתו בניהול המשא ומתן הנוכחי. "גורל הממשלה הבאה נחרץ בערב הבחירות כשהתברר שאין לרשות המערך ולמפלגות השמאל גוש חוסם. כבר באותו ערב היה ברור שאין למערך סיכוי להרכיב ממשלה צרה בראשותו. כל ניסיון ליצור גוש חוסם היה ניסיון סרק, כמו שכל ניסיון, להקים ממשלה בראשות המערך עם הדתיים, נדון מראש לכישלון בשני הניסיונות, גם בסיבוב הראשון עם כל המפלגות הדתיות, וגם בסיבוב השני עם אגודת ישראל (מסמך ביילין). לעניין הזה יש שתי תוצאות: ראשית, הוא הגדיל את כוח המיקוח של הדתיים כלפי הליכוד. ושנית הוא שלל מהמערך כל יכולת להיות אופוזיציה לוחמת בעניינים דתיים, מפני שכל חקיקה דתית שתוצע בעתיד והמערך ירצה להתנגד לה, יראו לו מה הוא היה מוכן לתת בשלבים הראשונים של המשא ומתן".

יוסף אלמוגי יודע גם לחלק למפלגתו ציונים, "מפלגת העבודה עשתה הפעם את כל השגיאות האפשריות. כל מי שרוצה לדעת איך לא לנהל משא ומתן, יכול ללמוד מהאירועים האחרונים. אילו יכלה מפלגת העבודה לבוא ולומר: ידינו לא שפכו את הדם הזה, אפרופו חרדים, היא אולי לא היתה זוכה בראשות הממשלה, אבל היו נרשמות לה נקודות זכות בהיסטוריה".

תיאטרון

משפחה מכובדת מאוד

הירושה; מאת רמי רוזן על־פי גי דה־מופסאן, בימוי אהרון אלמוג, בתיאטרון נווה צדק

חנה רוזנטל

למר רשטוב (אברהם סלקטר), פקיד חשוב בבנק, יש עבר צבאי עשיר להתפאר. גם לאחותו הרווקה, סוזאנה רשטוב, עבר עשיר במקצוע העתיק ביותר בעולם. מר רשטוב ששימש לה סרסור, נוהג כבוד באחותו ובמיליונים שלה האמורים לעבור בירושה לקורה (טינה טולין), בתו היחידה ובת טיפוחיה של סוזאנה. אלא שבצוואתה שני תנאים — צריך בעל וצריך תינוק תוך שנה!

לצורך תנאי א' נבחר מיכאל קורטוב (שבתאי קונורטי) שהוא, כך כתוב, פקיד בנק עם עתיד, אדם צעיר ורגיש בעל חלומות ואפילו בעל יומרות ספרותיות. לגבי תנאי ב' — יש בעיות. ואחרי החתונה מוצא עצמו מר קורטוב הישר, בעל העקרונות, מתיישר או מתכופף לפי צו המשפחה והכסף.

לרחל אטאס, היא סוזאנה, יש בתפקיד מעין שיבה לאחר היעדרות ממושכת ואולי שינוי כיוון: "אחרי שלמה המלך ושלמי הסנדלר", כן הייתי בראש הסולם, אפשר היה רק לרדת. לא שכך חייב היה לקרות — אבל זה מה שקרה. אומרים שאין תפקידים גדולים ותפקידים קטנים — יש. אני יודעת. אני ניהלתי תמיד הקטנים, את המשניים, את השלישיים". השתתפה ב"על קלות דעת וצביעות" ו"האוצר" בהבימה. "חתונה במסעדה הגדולה" בתיאטרון יובל וב"כמו צפורים" של יוסי בנאי — מחזמר שהעלה אברהם דשא פשנל. "אבל זה מעט", היא אומרת. "יש לי קול (מצו־סופראן) שאין דומה לו בארץ, אני לא צריכה מיקרופון. למדתי בלה־סקאלה במילנו אני זמרת ואגנריסטית לא נורמלית. יכולה לשיר ברהמס, כל יצירה קלאסית, אבל את האופרה הפסדתי כשהחלטתי לעסוק בבידור.

היא מזכירה את השירים: "חיימקה שלי" ו"טנגו כפר־סבא". בצד "שלמה המלך ושלמי הסנדלר". "אני אוהבת מאוד את הבמה, אך לא מוכנה להתלכלך בשביל תפקיד. אולי זו טעות. אני לא בנויה באופי שלי בשביל העולם הזה, אבל עכשיו אני מאושרת. אהרון אלמוג הזמין אותי לעשות לא רק את סוזאנה אלא גם את המטפלת ב"נעורי ורדלה". זה הדבר הכי מלא שעשיתי. זה מרגש אותי כל־כך".

ועל סוזאנה: "היא היתה זונה וכך רכשה את הקפיטל שלה. עכשיו בגיל 60, כשבריאותה לקויה היא מחליטה לסדר את ענייניה עם אלוהים ואם אנשים כדי להבטיח לעצמה מקום בגן עדן, היא חוזרת בתשובה, מדקדקת במצוות ומכתיבה למשפחה התנהגות מהוגנת, קרי נישואים לבת ותינוק. הסיבוכים שגורמת הצוואה שלה היו יכולים להפוך את המחזה לסרט ערבי, אבל זה לא סרט ערבי. יש במחזה מגמר של אי־בהירות לא ברור אם נמצאים במציאות או בחלום. התפקיד שלי קטן אבל אני מסתפקת..."

●●●

לדברי הבמאי, אהרון אלמוג, עוסק המחזה בתחום האנושי, לאו דווקא בהיבטים פוליטיים. הוא מנסה לבדוק אם ההתקרנפות הנובעת ממצב שנכפה על אדם או שהוא תוצאה של בחירה. קורטוב הוא אמנם אנטי־גיבור אבל הוא לא נעבעך לא תמים, גם לא טיפש. הוא כוטר בעל עקרונות, ממש נושא דגל המוסר. ואז תוך יום אחד הוא מתחתן עם קורה ונופל ברשת המשפחה. מתוך שאינו מתמודד עם המציאות הוא יוצר לו מציאות של חלום — בו הוא יכול לחוש עצמו נקי — אבל מתברר שהדמויות בחלום מזויפות ובעצם אין מנוס. המלכוד הזה נותן להצגה אופי של סיוט קפקאי, לא במובן הסוריאליסטי אלא ברמת ההתמודדות היומיומית של כל אחד מאיתנו.

●●●

ההצגה היא רצף אחד שנמשך 70 דקות ובה שלוש פאוזות קצרות בלבד. ההצגה קצבית, התמונות הרבות, המעמדים הרבים מתחלפים במהירות משנים מקום וזמן נוגעים לעתים באבסורד — נותנים תחושה של סחרור. התפאורה המתפרקת, הסוגסטיבית של משה שטרנפלד תורמת לאווירה הזאת.

המחזה הוא מקורי אומר אלמוג מתבסס אמנם על סיפורו של מופאסן אך אינו דומה לו. אין במחזה סימני זיהוי של מקום, של שפה או של סלנג. העיר תל־אביב מוזכרת, אך כך כציון מקום לא כאפיון. זהו פשוט מחזה על בני אדם".

להתיישר לפי צו המשפחה והכסף. בחזית: רחל אטאס, מימין: אברהם סלקטר, שבתאי קונורטי וטינה טולין.

מוסיקה

המשכה של הצלחה

יוסי שיפמן

אין דבר מוצלח מן ההצלחה. וההוכחה מדברת בעד עצמה. קונ־צרט ראשון של סדרת מוסיקה עכ־שיו שהתקיים ב־2ו בנובמבר, יצר סטנדרטים חדשים של האזנה למוסי־קה עכשווית.

מבקרי המוסיקה ואורחים רבים ציינו בפירוש את השינוי התדמיתי של הקונצרטים ושל קהלם. הקונצרטים יצאו מרשותם של חברי גילדה מקצועית אחת, גילדת המלחינים, אל מאזינים מגילים שונים שהמשותף להם הוא סקרנות. במסורת ההכאה על הברזל החם מתגייס רוני ויידברג מייד להמשך הפצת המוסיקה דהיום. הקונצרט שיתקיים במוזיאון תל־אביב ב־3 בינואר מתמקד בכלי הסולני.

הקונצרט שנקרא "לצאת מן הכליל" … לחשיפה מלחינים צעירים … לפסנתר, לצ'לו ולכלי נשיפה … הם יוסי פלס, דן יוהס, רון ויידברג … פרמונט, משה זורמן ואריק … היושבים ופועלים בארץ ואליהם … מלחינים ישראליים הפועלים מעל … בטי אוליברו מאיטליה, … מארה"ב ודרור פיילר משבדיה.

מיגוון היצירות מתחיל … לפסנתר סולו בנגינתן של … ונטשה טרסון, דרך יצירות … כלים וטייפים וכלה ביצירות … כלים מאותו סוג כמו יצירותיה … פיילר ושל זורמן למיגוון כלי … יצירתה של אוליברו לחמישה … ויצירתו של ויידברג לתשע …

ביקורת מוסיקה

ללא הפסקה

יצחק שור

תזמורת סימפונית ירושלים, רשות השידור. קונצרט שני לנוער. מנצח, שלום רונלי־ריקליס. סולנים: מירי ימפולסקי (פסנתר), נועם בוכמן (פיקולו). מספר, יצחק שמעוני. מנחה, חיותה דביר. בתוכנית: קטעים מתוך פר גינט מאת גריג. קונצ'רטו מספר 1 לפסנתר ולתזמורת מאת פרוקופייב. פי ו הפיקולו מאת קליינזינגר. פינלנדיה מאת סיבליוס.

בקונצרט למבוגרים מקובל שאחרי שעה, לכל היותר, יוצא הקהל להפסקה, ואילו בקונצרט לילדים ולנוער נערך הקונצרט במשך שעה וחצי, ללא כל הפסקה. אחרי השעה הראשונה כבר לא היתה כל חשיבות לאיכות הנגינה. אי־השקט באולם היה רצוף ומלא. גם אילו שררה באולם דממה, הרי שלא היה בכך כדי להעיד, כי נמצא … הקסמים שיש בכוחה לגשר על … הגילים. באולם נכחו בני שש ועד … עשרה. הפתרון מצוי בגיוון. התוכנית … בקטעים מלודיים ודרמטיים … ונמשכה בקונצ'רטו מאת פרוקופייב … סיפורו של פי ו הפיקולו … שבעוגה, קל, אפוי כהלכה, … מלים במנגינות. ביצירתו של … המנצח, רונלי־ריקליס, את … המאזינים הצעירים לצבעי … פרוקופייב הם שמו לב, … ולווירטואוזיות של מירי ימפולסקי … 17 מבחינת גילה, אך … המתאימה, לטעמי, הרבה יותר … רונלי־ריקליס הוא מנצח דינמי, … נפש נגניו ומאזיניו, אלא שבליווי … מאת פרוקופייב, כמו גם בכמה קטעים … וי הפיקולו", כיסה הליווי את הסולן … שמעוני היטיב למלא את תפקידו כמספר.

מחול

מול החומה

נילס כריסטי — כוריאוגרף אורח בבת־דור

גיורא מנור

נילס כריסטי, גבר גבה־קומה, כבן 39, מי שהופיע לא אחת גם בארץ בלהקת ה"נדרלנדס דנס תיאטר", יצר עבודות עבור להקת המחול הקיבוצית, ועובד בימים אלה על עבודה נוספת שלו עבור להקת בת־דור, נתמנה לאחרונה להיות המנהל האמנותי של הוותיקה בלהקות המחול המקצועיות בהולנד, להקת "באלט סקאפינו".

זו להקה, שעד כה התמחתה בעיקר במופעים לתלמידי בתי־הספר. משרד התרבות ההולנדי החליט שעם החלפת ההנהלה האמנותית, יחול גם שינוי ביעדה ובאופי עבודתה של הלהקה. האגף החינוכי ייפרד מהלהקה הרגילה, תקציבו יבוא ממשרד החינוך ולא מתקציבי האמנות, והלהקה תעבור מאמסטרדם לעיר רוטרדם.

עיריית רוטרדם — שהיא, אגב, עיר הולדתו של נילס — החליטה לבנות עבור "סקאפינו" בניין חדש, ובו סטודיות, משרדים ובתי־מלאכה וכן אולם למופעים. אפשר רק לקנא.

הנה, בת־שבע שלנו, שזכתה מקץ 25 שנה של פעילות מבורכת, סוף סוף, לבית משלה, אינה מסוגלת לכלכל מתקציבה הדל את תחזוקת הבית החדש שלה בנווה־צדק. אצלנו זה לא הולנד, ומשרד החינוך שלנו, האחראי גם לתרבות ולאמנות, ידו אינה משגת משאבים, שיבטיחו את פעילותם הסדירה של מוסדות אמנות.

נילס כריסטי

עבודתו של נילס כריסטי בבת־דור "קווארטט מס' 2", למוסיקה של שוסטאקוביץ' (רביעיה מס' 11), עם … מאת הצייר ההולנדי קסו דקר.

ארבעת הרקדנים ניצבים מול … מאיימת בעומק הבימה. "אין זה מחול … אומר נילס, "החומה יכולה ל… אסוציאציות כגון זו של חומת־ברלין … חומות של גטו..."

היצירה תבוצע לראשונה השבוע, … בת־דור בתל אביב.

קולנוע

דבר אליה בפרחים

"אומלל אבל איתך" בקולנוע "פריז" בת"א

יעל ישראל

[illegible]

תיאטרון

תנ"ך במצודת הצלבנים

בימי החנוכה התכנסו להקות התיאטרון, הפועלות בתנועה הקיבוצית לשלושה ימי־עיון והתנסות בעבר, על מנת לעבוד על חומרים מבוססים על התנ"ך, בהדרכת ד"ר שמעון לוי, לקראת כנס השנתי של להקות התיאטרון הקיבוציות, שנערך, לפי המסורת שכבר נוצרה באביב — בעין החורש.

למעשה העיסוק בנושאים ומוטיבים תנכ"יים לצורכי עבודה בימתית נסיונית … לפני כשנתיים, כאשר הכינו באי הכנס … או אם תרצה "הפנינג" מאולתר, … שנערכה בגבעת־ברנר, וזכה להצלחה … מרכזת מפגשים אלה היא אורנה … רכזת הגרעין לבמאות בתנועה הקיבוצית … הפעם נטלו חלק במפגש … באולמותיה המיוחדים במינם של … הצלבנים, כ־30 שחקנים. עדי עציון, בתחום הקול ותמי … בתחום התנועה הדריכו את באי הכנס …

חברה חדשה

מאת גדי יציב

אנשי השלשום

דור הצייתנים תקועים בין אנשי השלשום (צילום. יצחק אלהרר)

הם עוד ישוחחו עם אש"ף. כולם. לא רק רבין — גם שמיר עוד ישוחח איתם. הם יישבו כולם־כולם, פנים אל פנים עם אויביהם, וידונו עם אש"ף על פשרות אפשריות שונות, ובהן גם על הפשרה הטריטוריאלית. אם לא יהיה זה מחר, אז יהיה זה מחרתיים. מחרתיים נהיה כמובן בעמדת־מיקוח חלשה יותר, כי מחרתיים זה יהיה רק לאחר שידחקו בנו, ויאיצו בנו, ויאיימו עלינו, ויחישו אותנו — כדי שנגיע סוף־סוף אל שולחן הדיונים גרורים וחבולים ונטולי־כוח, בעל כורחנו. מדוע? מדוע מחרתיים ולא היום? מפני שהחברה הישראלית מונהגת מזה שנים רבות על־ידי אנשי השלשום.

מדוע מורכבת ההנהגה של החברה הישראלית מאנשי השלשום? מדוע אין הם מסוגלים להגיד היום את מה שלבטח יגידו מחרתיים? כדי לנסות להשיב על כך צריך, ראשית דבר, להתעמק ולבטל את הרעיון כאילו הם טיפשים חלילה, או חסרי־חכמים. זה לא זה. אין כאן עניין של הכבה או טיפשות, במובן המקובל של המושגים. יש כאן, לדעתי, שלושה גורמים אמפיריים אוריינים, שאני מציע להלן: דמיון יוצר, רגישות ואומץ־לב ציבורי. אלה התכונות שאין להם.

■ דמיון יוצר — איך יהיה אחרת

כדי לנתח מצבים חברתיים — יש להתבונן בהם תמיד על יסוד ההנחה שהם נתונים לשינוי בלתי פוסק. למשל: הבדל בין הרמטכ"ל (שהוא חייל) לבין שר הביטחון (שהוא מדינאי) נעוץ בכך שעל הרמטכ"ל לנתח מערכת יחסי כוחות סטאטית — ולהציע פתרונות לסדר הכוחות הקיים, בעוד שר הביטחון חייב לדעת מהם הגורמים המשנים ברציפות את סדרי הכוחות הקיימים. עליו לדעת מהם הגורמים המפרנסים והמזינים את סדרי הכוחות — המגדילים אותם או מנוונים ומכחידים אותם. בין הגורמים הללו עליו להבחין גם בגורמים רגשיים, כמו מוטיבציה הניזונה ממאוויים לאומיים או מעמדיים או תרבותיים, נכונות להקרבה, גילויי סולידריות וכו'. עליו גם לדעת משהו על הגורמים הכלכליים האוביקטיביים, על אלה הפוליטיים־הפנימיים, על מאזן הכוחות הבינלאומי — וכל כיוצא באלה.

לפעמים נדמה שהמנהיגים שלנו מעולם לא דמיינו לעצמם מה יקרה כאשר גורמים כאלה יפעלו את פעולתם באזור כולנו. על הגורמים הללו, צריך להזכיר, אי־אפשר לערוך תצפיות — אלא יש לפתח לגביהם ציפיות, הערכות, אומדנים לעתיד. כדי להגיע לאומדנים אלה צריכים דמיון יוצר משום שצריכים לדמיין, לנוכח הנסיבות, כיצד עתידים להתפתח ולהשתנות גורמים שונים אשר כיום יש להם רק פוטנציאל־השפעה, אך עדיין לא השפעה אקטואלית. לצורך זה יש להיות מצויד ביידע שיטתי על מימוש פוטנציאל דומה בעבר. למשל: צריך לדעת כיצד השתנתה במקרים דומים דעת הקהל בעקבות פעילותה של קבוצת־חלוץ לאומית. הרמטכ"ל רואה חבורת יחפנים קטנה שמציגה את עצמה כחבורת לוחמים, והוא קובע: אלה אינם מהווים סכנה. המדינאי, לעומתו, גם כשהוא שר ביטחון, חייב להעריך את פוטנציאל הגיוס של הסיסמאות שמשמיעים חברי הקבוצה הזאת, את המאוויים שהם מעוררים בקרב בני־עמם, את התקוות שהם מפיחים. כדי להיות בעל דמיון יוצר מסוג זה צריך גם מידה של רגישות, וזוהי אפוא התכונה השנייה.

■ רגישות: העוול הוא בלתי נסבל

כדי שיהיה דמיון יוצר, במובן שצוין כאן, צריך שתהיה הכרה כי קיימים מצבים שהם לא רק רעים, מצבים של עוול — אלא הם עד כדי כך רעים שהם בלתי־נסבלים לחלוטין, כי מי שנפגע מהם, ומוכה מהם — עתיד להיאבק בשיניו ובציפורניו כדי להיפטר מן הפגע ולהשתחרר מן המכה. עד כדי כך הוא עתיד להיאבק — שיהיה זה בלתי אפשרי לעצור בו. לכך דרושה תחושת הזדהות כלשהי עם הנפגע, והכרת העוול. כל מי שהוא במחנה השלום הישראלי, או שהוא יונה, גילה מן הסתם יותר רגישות לעוול שנגרם לפלשתינים — לא רק במובן הצדקני של "אוי, כמה רע להם", אלא במובן זה שהוא הבחין כי העוול הזה לא יימשך לנצח, וכיוון שלא יימשך — כל מדיר בעתיד יהיה חייב לספק במידה כלשהי מרפא ותיקון לעוול הזה. במלים אחרות: התחזית הפוליטית כי בסופו של דבר קום תקום ישות פלשתינית כלשהי, נובעת מרגישות למצבם של הפלשתינים. מי שהשלה את עצמו כי אפשר להתכחש ולהתעלם מסבלם — אולי לא היה טיפש, אבל וודאי גם לא היה רגיש דיו. יתר על כן: מי שהיה רגיש דיו, ולא התעלם מן הסבל הזה, ולא התכחש לו בלבו — אבל ניסה והשתדל להעלים זאת מעין הציבור, ולהכחיש זאת בפומבי — היה חסר את התכונה השלישית המבחינה בין אנשי השלשום לבין אנשי העכשיו — אומץ הלב הציבורי.

■ אומץ לב ציבורי להגיד אמת

חנופה לדעת הקהל ופחד מפני זעם הציבור, הם מאפיינים של מנהיגים המצליחים בטווח הקצר, אבל אינם מסוגלים לחולל שינוי בעל משמעות. מנהיגים כאלה הינם נסבלים בחברה שאיננה זקוקה למעשי־מדינאות גדולים. לפעמים הם אפילו מצליחים לתקן ולשפר פה ושם. לעומת זה, מנהיגים כאלה — חנפנים ופחדנים — הם צרה צרורה לחברה במשבר, והם בבחינת החמצה איומה לחברה אשר עומדת על סף שינוי אפשרי גדול מאוד.

המנהיגות הישראלית, בשעות ההכרעה הגורליות מאז תום מלחמת ששת הימים, חסרה אומץ לב ציבורי. היתה זו מנהיגות מתחנפת, שנסחפה ברגשנות הפסוידו־לאומית ששטפה את הארץ עם שינוי ממדיה הגיאוגרפיים של המדינה. המנהיגות הזאת לא העזה לתבוע מן הציבור שינוי יסודי בערכיו ובתפיסת עולמו לגבי היתרונות היחסיים של השלום, לעומת אלה של תחושת הביטחון המלאכותית שמעניקים לבני האדם הגבולות הרחוקים והשטחים הנרחבים.

■ המכנה המשותף: אידיאולוגיה

כיצד קרה הדבר שחסרו למנהיגות הישראלית בדור הזה שלוש תכונות חיוניות אלה — דמיון יוצר, רגישות ואומץ לב ציבורי?

נדמה לי שלא מדובר כאן בתכונה אישית של מנהיג זה או אחר, או בצירוף ביש של מקרים בודדים של כמה אנשים פגומים באופיים. נדמה לי, שהסבר הוא סוציולוגי, ולא אישי, מדובר בדור מנהיגים, אשר מסיבות שונות נותק ונקרע מן המכנה המשותף של שלוש התכונות הללו — מן הזיקה ההדוקה לאידיאולוגיה.

האידיאולוגיה, במובן שאני מדבר עליה, היא בעצם תיאוריה חברתית שלום אומץ לב ציבורי שלום רגישות לעוול שלום דמיון יוצר. איש מדע עשוי להצטיין בתפקידו בעזרת תיאוריה טובה בלבד. איש מדע, שהוא גם חדשן גדול, זקוק, בנוסף לתיאוריה טובה, גם לאומץ לב ציבורי. מנהיג טוב זקוק לשני אלה וגם למידה של רגישות לעוול — כדי שיידע היכן ומה טעון תיקון. מנהיג לחברה המצויה במשבר זקוק לשלושת אלה — ובנוסף לכך גם לדמיון יוצר, שיידע להציג לכל וולחו את המציאות האלטרנטיבית האפשרית, אשר עדיין היא איננה — אבל היא עשויה להתממש ולהיות, והיא קוסמת ומרתקת דיה כדי למשוך אליה ציבור גדול.

■ דור הצייתנים יוצקי המים

דור המנהיגים שאחרי מלחמת ששת הימים היה, בעיקרו, דור הבנים, הדור השני למהפכה הציונית — או מנהיגים מן השורה השנייה של דור המייסדים. אלה אנשים שצמחו בתפקידי ביצוע, שכישוריהם העיקריים התבטאו בציות, ביציקת מים על ידי מוריהם, על יסוד הסיסמה "לפקודה תמיד אנחנו". זהותם העצמית, זו שהבחינה אותם מדור הוריהם, נרקמה ונבנתה על יסוד הזלזול באידיאולוגיה ועל יסוד הבוז כלפי כל גילוי של רגישות, ועל יסוד אי־ההיזקקות למחשבה מופשטת בהקשרים פוליטיים. הם למדו לתת פתרונות אד־הוק למצבים סטאטים, להתייחס לסדרי כוחות קיימים, להשתמש בתיאוריות שאינן מחוברות לרגישות לעוול, ואינן כרוכות בהתנסות בהתמודדות עם דעת קהל עוינת, ואין בהן צורך בדמיון יוצר, זה הדמיון הבורא מציאות אשר התיאוריה עדיין לא נוטתה עליה.

בשנים הפורמטיביות של בני הדור הזה — כאשר עוצבה דמותם — מישהו אחר גילה בעבורם ובמקומם את כל מה שצריך היה לגלות, ופיתח את כל הכישורים הדרושים — כדי לנתח כהלכה את המציאות המשתנה. אותם, את בני הדור הזה, הוא שלח למשימות קשות, קשות מאין כמוהן, של מאבק הישרדות הירואי ונועז — אך חסר כל זיקה לתבונות ולכישורים הנדרשים ממנהיגים של אמת.

■ מהחמצה להחמצה

דור המנהיגים שצמח ועלה לעמדות הבכורה בחברה הישראלית אחרי מלחמת ששת הימים הוא לפיכך דור נכה מבחינה מנהיגותית, דור של אנשים בלתי כשירים להבחין בתמורות הגדולות המתחוללות בחברה, באזור ובעולם שבהם הם חיים. יש כמובן יוצאים מן הכלל — אבל האבחנה תופסת היטב כאבחנה קולקטיבית. נדמה לי שבפרספקטיבה היסטורית תהיה זו הגירסה הרחמנית ביותר, הנוטה־חסד ביותר, לדור מנהיגים שהנסיבות הוליכו אותו, פעם אחר פעם, אל פסגת הר נבו, ואילו הוא, הדור הזה, שוב ושוב, לא הבחין כי שטחי הארץ המובטחת פרושים ומשתרעים לנוכח פניו ולנגד עיניו. תמיד מאחרים בני הדור הזה להבחין באפשרויות שנפתחות להם, ובסיכויים הגדולים שנוצרים להם — והם נגררים מהחמצה אל החמצה, ותמיד נפקחות להם העיניים ימים רבים לאחר המועד הקובע.

■ עצב גדול וחרדה

הזיקה לאידיאולוגיה בהקשר זה איננה סתם תוספת־תבונה או יתרון החוכמה — אלא הזיקה לאידיאולוגיה היא ריכוז המבט אל מעבר למצבים שהיו קיימים אתמול, וקיימים עדיין היום — ופקיחת העין אל עבר מה שעתיד להתרחש מחרתיים. מי שנותקו בנעוריהם מן הזיקה הזאת, נשארים תקועים בין אנשי השלשום — גם כשהם מנהיגים, אלא שאז נזקם גדול יותר.

בין כל האפשרויות שבני דור המנהיגים הזה החמיצו — ההחמצה הנוכחית היא גדולה במיוחד, ומתסכלת. פעם ראשונה, אחרי מאה שנה של מאבק ציוני, מכריזים אויבינו המושבעים ביותר כי פניהם מועדות לפשרה היסטורית, על יסוד הכרה בריבונותנו הלאומית, והם — בני הדור הזה — נתקפים בעצב גדול ובחרדה. וגודל השעה לא ייוודע להם אלא רק מחרתיים. אנשי השלשום אינם משתנים — רק סדר הגודל של ההחמצות שלהם משתנה לרעה.

רשות הקורא

טול קורה

חה"כ שלמה דיין משס"ס תקף בכנסת את העיתונות החילונית, שלדבריו מסיתה נגד הדתיים והחרדים במטבעות־לשון הלקוחות מהתקופה הנאצית. כנראה, נוח לחבר הכנסת להתעלם מסגנון העיתונות החרדית, כשהיא תוקפת אישים חילוניים השנואים עליה, או אפילו כשהיא כותבת על יריבים בתוך המחנה הדתי עצמו.

ואצטט מגיליון מקרי של העיתון "המחנה החרדי", מיום 7.12.88, התוקף את המפד"ל. במאמר המערכת, המשווה את מאבקי החרדים כיום לחשמונאים, נכתב על המפד"ל בסגנון הבא: "קוויזלינגים חובבי כיפות ייבקשו להוציא את בני החשמונאי ממבצרי התורה". באותו גיליון מאשים הרב יצחק אהרונסון את אגודת ישראל כי בגללם "יבטלו ניהול החינוך החרדי בידי הציונים", "בה יסורו קוויזלינגים אנשי … עלומים, המשתפים פעולה עם … נגד החרדים …". עד כאן דבריו.

[illegible] "טול קורה מבין עיניך".

אליעזר כהן, גבעתיים

אש"ף והשקל הציוני

לאור דחייתה … של ממשלת ישראל את הצעות אש"ף האחרונות, יש להיערך להמשך המתקפה המדינית של ארגון זה. מתקפה העלולה להדרדר אותנו, חס ושלום, לידי משא־ומתן, ואם לא ניזהר, אפילו להסכם שלום, רחמנא ליצלן. לפיכך, הריני להציע בזאת לממשלת ישראל מספר הצעות שיהיה בהן בכדי לבלום "סכנה" איומה זאת.

האחת, יש לדרוש מנציגי אש"ף כי יכריזו על עצמם כציונים גמורים, ועל מנת להוכיח את כנות הצהרותיהם יתרמו נא את "השקל הציוני", לתפארת מדינת ישראל ולמימון 40 ההתנחלויות החדשות המתוכננות בשטחים.

שנית, את ישיבות המועצה הלאומית הפלשתינית יש לפתוח בהימנון האינטרנציונל הסוציאליסטי ולריצוי צד אחד של ממשלת האחדות, ולסיימם ב"התקווה" ולטובת "המחנה הלאומי" בממשלה זו.

יש לקוות שדי יהיה בהצבת תנאי־מינימום אלה מצידנו, תנאים המוכיחים את שאיפתנו לשלום, כדי לקיים ולשמר לאורך שנים את רדיפת השלום המסורתית שלנו. אך אם אש"ף, בערמומיותו הנודעת, ייענה גם לתביעות אלה — נוכל להציב בפניו את הדרישה שנהיה מוכנים להיכנס למו"מ רק עם מי שנולד לאם יהודייה או שהתגייר כהלכה וזאת ללא קשר לקבלת או אי־קבלת החוק אצלנו.

ומה יהיה אם אש"ף ייענה גם לכך? אז המצב יהיה באמת קשה. אולם, מי יודע, אולי עד אז או שהכלב ימות או שהפריץ ימות...

נפתלי אור־נר, ירושלים

ירוק וסגול

אני מבקשת להתייחס לשתי הערות של צביה גרשלום ברשימתה מיום 11.12.88, הערות המשקפות דילמות שעלו לדיון במערכת.

ראשית, לעניין ה"מגלומניה" בה לוקים כל האטלסים הפותחים במפות הלוקאליות. אמנם נכון, הכל נוהגים כך, ואני יכולה להעיד על שיקולי המערכת שלנו לפתות. מה שהכריע היתה העובדה שזהו סדר הלימודים בבתי הספר.

שנית, לעניין הקו הירוק, או ליתר דיוק — חסרונו. בחרנו לנהוג לפי הכלל הרשמי במדינה, של ציון הגבולות הנוכחיים בלבד במפות שאינן היסטוריות. עם זאת, נשענו על העובדה שהקו הירוק משתקף למעשה מן החלוקה המנהלית והוא מופיע, איפוא, גם אם לא בשמו המפורש, ברוב המפות הנושאיות של ישראל באטלס.

אם יורשה לי להוסיף, שלא בתוקף תפקידי כחברת המערכת, אלא כקוראת ותיקה של "על המשמר", אינני בטוחה שיש הצדקה לאותו רפלקס מותנה של חיפוש הקו הירוק בכל פעם שרואים מפה. בעיני גם הקו הירוק איננו קדוש, כשם שאין המובן כל קדושה בקו הסגול.

אני רוצה לציין, כי באטלסים ההיסטוריים של כרטא ניתן למצוא את הקו הירוק בכל הדרו ותפארתו, כולל פירוט של כל האזורים המפורזים בשטחי ההפקר. יתר על כן, באטלס כרטא לתולדות מדינת ישראל, שנים ראשונות, תש"ח־תשי"ח, לא היססנו להציג מפה של היישובים שניטשו במלחמת העצמאות — מפה רגישה ביותר, המתארת בין השאר את היווצרות בעיית הפליטים. ובבוא העת, כדברי צביה גרשלום, נצטרך לעדכן את הגבול המזרחי של מדינת ישראל, וכרטא לא תהסס לעשות זאת בכל המפות.

שורה פוסטבסקי, כרטא, החברה הישראלית למפות ולהוצאה לאור

המכתבים מתפרסמים, לאחר עריכה לשונית וקיצורים, בשל חוסר מקום. קוראים מתבקשים לכתוב בקצרה, בנושא אחד בלבד וברווחים כפולים בין השורות.

המערכת

המובילה הלאומית, בית"ר תל־אביב — 0:0 נגד כפר־סבא ובכל זאת „פור" 5 נקודות

הפועל פ"ת: הפסד ראשון למכבי חיפה 0:2

★ מכבי ת"א נעצרה — 1:1 נגד נתניה ★ האלופה, הפועל ת"א, כשלה בבאר־שבע — 2:1
★ שניים משחקני הפועל ירושלים הורחקו וטבריה ניצחה 1:3; בית"ר י־ם — בני־יהודה 0:2; שמשון — חולון 0:1

בני טבק (משמאל) כובש את השער למכבי ת"א לרשת נתניה, אתמול ברמת־גן (1:1) (תצלום: אריה קנר)

טבלה לאומית

1. בית"ר ת"א	15	9	4	2	8-17	31
2. הפועל פ"ת	15	8	4	3	12-18	26
3. מכבי חיפה	15	6	8	1	13-23	24
4. מכבי נתניה	15	6	6	3	18-20	24
5. הפועל באר־שבע	15	6	6	3	10-11	24
6. מכבי ת"א	15	5	7	3	16-24	20
7. בית"ר ירושלים	15	6	2	7	16-18	20
8. שמשון ת"א	15	4	7	4	10-10	19
9. הפועל חולון	15	4	5	6	14-15	15
10. הפועל ת"א	15	5	4	6	19-16	15
11. הפועל טבריה	15	4	3	8	21-13	15
12. הפועל ירושלים	15	3	5	7	15-9	13
13. הפועל כפר־סבא	15	2	7	6	17-8	13
14. בני־יהודה ת"א	15	—	6	8	18-5	6

לאומית

לא לעולם חוסן. גם מכבי חיפה במסגרות. 14 מחזורים רצופים לא נוצחו החיפנים של המאמן אמציה לבקוביץ. אתמול, במחזור ה־15 בליגה הלאומית בכדורגל הניפה מכבי חיפה דגל־לבן בפתח־תקוה בשנוצחה על־ידי הפועל פ"ת — 2:0.

נצחון הצמרת של הפועל פ"ת גרם לשינוי במיקום: הפועל פ"ת עלתה מהמקום ה־3 ל־2 ומכבי חיפה ירדה מהמקום ה־2 ל־3. חילופי מיקום בין השתיים.

בית"ר ת"א, המובילה הלאומית, לא הצליחה לפצח במשחקה הביתי ברמת־גן את הפועל כפר־סבא מהתחתית — 0:0. למרות זאת צועדת בית"ר ת"א כביטחה במיסגה עם יתרון 5 נקודות מהשנייה. כפר־סבא נותרה במקום ה־13.

מאבק צמרת נוסף היה באיצטדיון ברמת־גן בו סיימו קבוצות מכבי ת"א ומכבי נתניה בתיקו 1:1. שתי הקבוצות נותרו במקומותיהן: מכבי נתניה במקום ה־4 ומכבי ת"א במקום ה־6.

הפועל ת"א, האלופה, כשלה בבאר־שבע לאחר שני נצחונות רצופים כשנכנעה 2:1 להפועל באר־שבע. קבוצת הנגב שמרה על מקומה ה־5, אם־כי השתוותה במספר נקודותיה (24) עם שתי קבוצות המקדימות אותה בטבלה: מכבי חיפה ומכבי נתניה. הפועל ת"א עדיין נאנקת בתחתית: מקום 10.

משחק רווי מתח ותקריות היה בטבריה בו גברה הפועל טבריה על הפועל ירושלים — 1:3. במחצית השנייה הורחקו שניים מכדורגלני הבירה, יהודה עמר וציון אוחנה. טבריה זינקה מהמקום ה־13 ל־11 והפועל ירושלים, שהובילה 0:1 ונוצחה ירדה אל מתחת לקו־האדום — מהמקום ה־11 ל־12.

בית"ר ירושלים, שחזרה לימק"א, התאוששה "על חשבון" האחרונה בטבלה, בני־יהודה ת"א, שנכנעה 2:0 ונותרה גם בתום המחזור ה־15 ללא נצחון.

ביום שישי ניצחה שמשון ת"א בבלומפילד את הפועל צפריירים חולון — 0:1. שתי הקבוצות נותרו במקומותיהן: שמשון — 8 וחולון — 9.

14 שערים הובקעו אתמול במחזור הראשון העונה שנערך במזג־אויר חורפי.

שים לב

מפעל הראוי לברכה

הכדורגל הישראלי יחגוג השבוע. אמנם לא בגדול, בקול תרועה, אבל בהחלט באירוע בין־לאומי הראוי לברכה. שני טורנירים, לנוער ונערים, בהשתתפות 21 נבחרות מ־13 מדינות מכל רחבי אירופה, ממזרחה וממערבה, וגם נבחרת נערים מארצות־הברית.

טורנירים אלו אינם דבר חדש. מדי סוף שנה הם נערכים בקביעות. הם קנו להם מקום־של־קבע בלוח הבין־לאומי של מדינות רבות, וזה חשוב למוניטין של הכדורגל הישראלי בזירה הבין־לאומית. נוצר מצב אבסורדי: מצד אחד, ישראל היא „ממזר" בכדורגל העולמי. אין לה יבשת. היא מטלטלת בין אוקיאניה ואירופה. בינתיים תלויה באויר. מצד שני, היא מסוגלת לרכז מספר גדול כל־כך של נבחרות לאומיות, בעיקר מאירופה, שאינה רוצה בנו.

מגוון הנבחרות שיבואו מ־13 מדינות (כולל ישראל), מהן 11 ממדינות אירופה, מוכיח שוב שרק בלם־פוליטי מקשה עלינו להתקבל ליבשת הקרובה לנו. אפשר שבעתיד, אולי הקרוב, יטב מצבנו עם ההפשרה שחלה בין ברית־המועצות וארצות מזרח־אירופה לבין ישראל. צריך להיות זהיר בכל ההערכות. ניתן רק לקוות לטוב, כמו שיבוץ ישראל בעתיד בטורנירים המוקדמים במשחקים האולימפיים ובגביע העולמי באיזור האירופי.

כיצד נערכת ההתאחדות הישראלית, מבחינת התהודה הציבורית, לקראת הטורנירים? האם יהיו מנוף למשיכת נוער למגרשים השונים בהם יתקיימו המשחקים? האם פעולה בבתי־הספר תביא בני־נוער רבים ליציעים? טורנירים מעין־אלו חייבים להיות חגיגה לכדורגל האפור שלנו. בעבר לא גילינו יוזמה רבה בשטח זה. אם היתה הרי שהמאמץ היה צנוע מדי. מכל מקום, זו הזדמנות לטפח דור חדש של אוהדי ושחקני כדורגל.

ריצה לשלג האירופי

הפוגת סוף־השנה במשחקי הליגות בכדורסל בישראל תגרום ל„נדידה" גדולה של קבוצות ישראליות, שדאגו להשתתף בטורנירים שונים באירופה. בנוסף לנבחרת הלאומית, שתצא מחר לטורניר־צמרת באמצע השבוע בצרפת, ימריאו גם ארבע קבוצות ליטול חלק בטורנירים בין־לאומיים שונים.

כך אישרה בשבוע שעבר נשיאות איגוד הכדורסל את נסיעת הפועל הגליל־העליון לצרפת, ולאיסלנד; הפועל ת"א להולנד; הפועל ירושלים לאנגליה, והפועל חולון להונגריה.

מה התועלת המקצועית מהשתתפות בטורנירים כאלה? אני יכול להבין לקבוצות כמו הפועל ירושלים או הפועל חולון, שאין להן תעסוקה בזירה האירופית, והמבקשות ל„התרענן" באירופה: לגבש את שורותיהם לקראת ה„פיניש" בליגה. לעומת זאת אני מתקשה להבין קבוצות כמו הפועל הגליל־העליון, ובעיקר הפועל ת"א, העסוקות במאבקי בתי רבע־הגמר בגביעי־אירופה, שעדיין מחפשות תעסוקה בין־לאומית נוספת.

ניקח לדוגמא את הפועל ת"א, המבוססת על מבחר מצומצם מאוד של כדורסלנים. מדברים בקבוצה על עייפות מצטברת; על מאמץ על־אנושי של שחקנים. והנה, בפגרה קצרה בליגה, במקום להעניק חופשה לכדורסלנים, מעמיסים על אותם כוכבים עייפים שני טורנירים בהולנד. לדעתי, גישה מסוכנת, גם אם יוצאים מתוך הנחה שהכדורסלנים הם מקצוענים וחייבים להשקיע הכל. מישגה מקצועי העלול להתנקם בקבוצה במחזורים האחרונים של הליגה, שיקבעו את ארבע הקבוצות שיעלו לפליי־אוף העליון.

אגב, מכבי ת"א, שגם היא היתה בלהבת בעבר להשתתף בטורנירי חג־המולד למדה את הלקח שטורנירים מעין אלו לא מוסיפים דבר, הגם שלרשות האלופה מבחר כדורסלנים גדול, כדאי ללמוד.

נברסון — ורוזין

אופנת פיטורי מאמנים הגיעה גם לכדורסל. בסוף השבוע שעבר פוטר־התפטר „מר כדורסל", הוא יהושע רוזין, ותיק המאמנים הישראלים (למעלה מ־35 שנה). כאילו שרק הוא ועוזרו אשמים בכשלונות אליצור נתניה.

לגבי רוזין היה זה צעד יוצא־דופן. לראשונה בקריירה העשירה שלו נאלץ ללכת הביתה באמצע העונה. הוא שילם את מחיר כשלון כדורסלני הקבוצה הנתנייתית. כשנברסון מחמיץ קליעות עונשין בשניות האחרונות, או מאבד כדור גורלי — המאמן הוא האשם. כאשר שחקני אליצור נתניה מגלים משחק פזיז וחסר־אחריות ואינם „שמים" על הוראות המאמן — רוזין הוא האשם.

הבעייה העיקרית של פיטורי יהושע רוזין איננה בידע של המאמן, אלא בעסקנים הלא־מקצועיים של הקבוצות השונות. יש ביניהם כאלו הנסחפים אחרי השחקנים הבוחשים כרצונם. זאת רק בגלל חוסר ידע מה זה בכלל קבוצת כדורסל. לכן המאמן הוא המשלם את המחיר.

ירושלים אוהבת את ימק"א

נפתלי קורן

בית"ר ירושלים – בני־יהודה ת"א (0:1)
● מגרש ימק"א. 800 צופים. שופט יהושע לויה. שערים לבית"ר ירושלים: אלי יאני (21) וחנן אזולאי (57).
● השחקן המצטיין: סמי מלכה.
● בית"ר ירושלים: גינצבורג, אבי כהן, חנן אזולאי, אשש, ניר כהן, סמי מלכה, מלמיליאן, ברטולד, שמואלי, יאני, רוקסן.
● בני־יהודה: אסייג, סלמן (מליחי), רוזנטל, פרי, עלו, חדד, שרעבי, מנצור, אייזנברג, עיר דנה, וייצמן (קוסטיקה).

במזג אוויר אנגלי נפגשו אתמול בימק"א קבוצות בית"ר ירושלים ובני־יהודה ת"א, המשוועת לנצחון־בכורה בליגה. בית"ר ירושלים, במשחקה הביתי הראשון לאחר תקופה ארוכה בימק"א, השיגה נצחון — 0:2.

הנצחון הירושלמי הוכיח כי המגרש עתיק־היומין מאיר פניו לשחקני הבירה. שני המשחקים בחודש האחרון, שקיימה בית"ר ירושלים במגרש זה, העניקו לה 6 נקודות ליגה.

שחקני בית"ר ירושלים, בניצוחו של סמי מלכה המצויין, שדחף את חבריו שוב־ושוב לעבר שערו של יעקב אסייג, גילו עדיפות.

בני־יהודה ת"א, ששיחקה בנאיביות רבה, הגיעה להזדמנות כבר בדקה ה־8: משה אייזנברג פרץ לרחבה: תיעתע בהגנת בית"ר ירושלים ואז הוכשל בגסות, אך השופט יהושע לויה הורה להמשיך כאילו כלום לא אירע..

בדקה ה־21 נשא לחצה של בית"ר ירושלים פרי: סמי מלכה מסר לאורי מלמיליאן, שהקשית לאלי יאני, שהצליח, בתזמון מצויין, לנגוח לפינה הנגדית — 0:1.

בדקה ה־27 פרץ סמי מלכה ותוך כדי ריצה בעט כדור מצויין שנהדף ע"י אסייג לקרן. מלכה, שהיה במיטבו, בעט בדקה ה־35 מ־25 מטר למשקוף שער בני־יהודה ולחוץ.

את המחצית השנייה פתחה בית"ר ירושלים בתנופה ובדקה ה־57 הגדילה את יתרונה ל־0:2: קרן לזכותה: מלמיליאן מסר לרחוק שהמשיך לרחבה, וחנן אזולאי, שהגיח מאחור, המשיך בנגיחה לרשת.

עד לסיום ניתנו לבעלי־הבית עוד מספר הזדמנויות הבקעה שלא נוצלו.

בסיום המשחק תבעו אוהדי בית"ר ירושלים מהנהלת הקבוצה לקבוע ולשחק בימק"א.

השופט יהושע לויה שלף צהובים לברטולד ולבני כהן, שניהם מבית"ר ירושלים.

בסון בלם את המובילה

נפתלי כהן

בית"ר ת"א – הפועל כפר־סבא 0:0
● האיצטדיון ברמת־גן. 1000 צופים. שפט: רחמים דינצ'י.
● השחקן המצטיין: עופר בסון.
● בית"ר ת"א: אריה חביב, טורס, פרסלני, שלומי עמר, יוסי איזמירלי, מאיה, יוסי אודי (אלי תגר), ניסן כהן, נסים כהן, בן־אמו (אביטל), ירון כהן.
● הפועל כפר־סבא: בסון, הלל אופיר, אופיר בן־חיים, נעימן, פולבר, סיימון, יפה, מימוני, סנבל, סלקטר (ניזהר), רביבו.

עמידה אמיצה של שוער־המשנה הכפר־סבאי עופר בסון מנע אתמול נצחון ממובילת הטבלה, בית"ר ת"א, על הפועל כפר־סבא באיצטדיון ברמת־גן — 0:0.

בקור עז ובגשם טורדני נפתח המשחק, שהיה חלש וחסר אירועים, במיוחד במחצית הראשונה. שחקני בית"ר ת"א התקשו להתמודד עם מערך ההגנה הצפוף של כפר־סבא. הגבהת הכדורים למרכז רחבת השער לא היה בה כדי להביא להכרעתו של השוער המצטיין עופר בסון וגם כאשר נבעטו לעבר שערו כדורים ידע להסתדר עמם.

המחצית הראשונה היתה בשליטתם של הכפר־סבאים. איתן רביבו ויצחק מימוני הירבו לתקוף את שערו של אריה חביב, ובדקה ה־10 נרשמה החמצה של מימוני. רביבו הגביה כדור לרחבה וגדעון סיימון, שניצב בעמדה נוחה, בעט בשלומיאליות לידיו של השוער אריה חביב.

שחקני הפועל כפר־סבא ביצעו בהמשך מספר התקפות נאות ונבלמו ע"י הבלמים, ירון פרסלני ושלומי עמר, והשוער אריה חביב.

במחצית השנייה ערך מאמן בית"ר ת"א, יצחק שום, חילוף: אלי תגר החליף את יוסי אודי ונרב אביטל נכנס במקומו של אלי בן אמו, שנפצע. בית"ר ת"א החלה לגלות עדיפות בשרה: משחקה היה מאורגן יותר והתקפותיה הפכו מסוכנות אך כל מאמציה לכבוש נהדפו ע"י השוער בסון בזינוקים מרהיבים.

בדקה ה־76 הוכשל נסים כהן: שלח כדור־רוחב, שהגיע לירון כהן ברחבה, שפרץ ומול השוער בעט: בסון, בזינוק מצויין הדף את הכדור לקרן.

בדקה ה־87 גילה בסון מדוע העדיפו אותו על פני אדיר שמיר, השוער הקבוע: שוב קיבל ירון כהן כדור־עומק וניצב יחידי מול בסון אולם השוער, בזינוק לרגליו, מנע שער בטוח.

השופט רחמים דינצ'י, שלף כרטיסים צהובים לעברם של סנבל ונעמן מכפר־סבא.

מלך השערים

1. בן־אמו	(בית"ר ת"א)	11
—. טבק	(מכבי ת"א)	11
3. סיני	(הפועל ת"א)	6
4. ארמלי	(מכבי חיפה)	5
—. מלמיליאן	(בית"ר י־ם)	5
—. י.מנחם	(מכבי נתניה)	5

שבתאי לוי כבש במשחק גרוע

מיכל חסין

שמשון ת"א – הפועל צפריירים חולון (0:1)
● איצטדיון בלומפילד. 400 צופים. שופט: רחמים שאשו. שער־נצחון לשמשון: שבתאי לוי (7).
● השחקן המצטיין: אבינועם עובדיה.
● שמשון ת"א: חדד, רוזן, ברדה, אפרים, שמעונוב, הלל, עובדיה, יוסי כהן (ארביב), יגאל הלל, שלמה מזרחי, שלומי אדרי, שבתאי לוי (מורה).
● הפועל צפריירים חולון: ביטון, יעקבי, אלי כהן, יונתן (עמרני), מכלוף, אהרונוב, פרחי, בן־דרור, מנסו, בני־כסוף, שקרוקה.

מזג האוויר היה ביום שישי נפלא. למרות זאת טרחו רק 400 צופים ובאו למשחק בין שמשון ת"א והפועל צפריירים חולון בבלומפילד. 400 אומללים שויתרו על שעתיים של שינה, או פעילות אחרת, כדי לחזות במשחק גרוע, שבכמותו לא נראה זמן רב, אפילו לא בליגה שלנו.

שמשון ת"א היתה טובה יותר הודות לכושר גופני עדיף של יפתח הלוי, און דהרי, יגאל הלל ואבינועם עובדיה. ששיחק במגן ימני והירבה לפרוץ מהאגף. אפרים שמעונוב ניטרל את ארז שקרוקה במשחקי הראש, ואבי חדד ונסים ברדה היו ממש מתוסכלי־עבודה.

מצפריירים לא ראינו כלום. יש לקוות ששובו של רונן הלל הפצוע והעברתו הצפויה של חיים גולדברג יחזירו לה את הכדורגל היפה מהעונה שעברה.

בדקה ה־7 הובקע השער לשמשון: דהרי בעט כדור שפגע באחד ממגיני חולון וקיפץ לעבר שער חולון: שבתאי לוי הקדים את יעקב ביטון במירוץ לכדור ודחק פנימה — 0:1.

שמשון כמעט שכבשה שער נוסף במחצית הראשונה: שלמה מזרחי בעט מ־20 מטר, אדרי הסיט את הכדור ברגלו, אך ביטון הצליח לשנות את כיוון זינוקו, והדף לקרן.

במחצית השנייה — שינה נעימה.

● במשחקי הליגה הלאומית בראגבי ניצחה אס"א טכניון חיפה את הפועל רעננה — 4:6. הפועל נתניה הכניעה את אס"א ת"א — 0:21.

המשחק המרכזי

לאיליה ולשושני הספיקו שלוש דקות כדי לנצח

משה רוזנברג

מכבי חיפה נעצרה בפתח־תקוה. החיפנים, שעד למחזור אתמול לא נחלו הפסד, הניפו דגל־לבן במשחק עם הפועל פ"ת לשני שערי־בזק שהובקעו תוך שלוש דקות במחצית השנייה — 0:2.

שחקני הפועל פ"ת היו ראויים לנצחונם. לאחר מחצית ראשונה חלשה, היו אלו חניכיו של המאמן אברהם גרנט מהפועל פ"ת שהשתלטו על מרכז המגרש, בניצוחם של הקשרים, אלי מחפוד ויוסי שושני. השניים ניווטו את מהלכי ההתקפה וחלוצי הפועל פ"ת, עוז איליה וגבע מרקוס, ששב לאחר פציעה ממושכת, עשו צרות להגנת מכבי חיפה.

סוד הנצחון של הפועל פ"ת טמון בניטרול חוליית הקישור של מכבי חיפה. גיל סאבו ואבי־נועם קייסי, נצמדו לראובן עטר ולניר

הפועל פתח־תקוה – מכבי חיפה 0:2 (0:0)
● איצטדיון הפועל פ"ת. 1500 צופים. שופט: אריה פרוסט. שערים להפועל פ"ת: עוז אליה (62) ויוסי שושני (65).
● השחקן המצטיין: יוסי שושני.
● הפועל פתח־תקוה: רפי כהן, גיא לוי, בורדניוק, אלון, קוזשווילי, קייסי, סאבו, שושני, מחפוד, איליה, מרקוס (בסון).
● מכבי חיפה: אנטמן, אהרוני, צרפתי, קרמר, בלבול, קלינגר, אבו־קרטו, גבעול, עטר (סייג), צדוק מלכה (עופר מזרחי), ארמלי.

קלינגר, ואלו כמעט שלא הורגשו. כתוצאה מכך, חרקה המכונה החיפנית, והדבר התבטא באי אספקת כדורים לחלוצים, צדוק מלכה, ולמחליפו עופר מזרחי, וכן לזאהי ארמלי. גם הגנת מכבי חיפה נתפסה לחולשה, להוציא את יוסי קרמר, שהיה קרן־אור. לעומת זאת ידעה הגנת הפועל פ"ת, בראשות הבלמים ניר אלון ואיתן בורדניוק, להסתדר עם חלוצי מכבי חיפה.

הגשם שירד לאורך כל המשחק, הקשה על השחקנים לפתח משחק רגיל. שוב־ושוב נראו שחקנים מחליקים בבוץ, ברחבות הדשא.

שחקני הפועל פ"ת, שהופיעו ללא ניר לוין המורחק (חמישה צהובים) יכלו להוליך כבר בדקה ה־20, אולם גבע מרקוס, בנגיחה, לא ניצל טעות בהגנת מכבי חיפה. הטעויות נמשכו כשבעבר השני לא ניצל ארמלי, בדקה ה־30, מישגה של איתן בורדניוק ומול השוער רפי כהן בעט חלש לידיו.

ההחמצה הגדולה של המחצית הראשונה היתה בדקה ה־42: גיא לוי בעט מתוך הרחבה כדור שכבר עבר את השוער גיורא אנטמן, אולם הבלם יוסי צרפתי הרחיק מהקו.

במחצית השנייה ניכר יתרון פתח־תקוואי, לאחר שניר קלינגר וזאהי ארמלי החטיאו, בשתי התקפות מתפרצות, ממצבים נוחים.

היתרון הפתח־תקוואי במגרש הניב שער ראשון בדקה ה־62: יוסי שושני ועוז איליה החליפו מסירות כפולות. הגנת מכבי חיפה נותרה על מקומה ועוז איליה הכניע את אנטמן מ־12 מטר — 0:1.

החיפנים ניסו להשוות: הם תיגברו את מערך החוד, בעוד שני שחקנים, אולם כעבור שלוש דקות ספגו את נוק־אאוט: יוסי שושני, שחדר לרחבה, בעט מקרוב לעבר השער: הכדור חזר לעברו ממגן חיפני, ואז ביצע שושני החלקה לעבר הכדור, ומשני מטר דחקו לרשת — 0:2.

מאמן מכבי חיפה, אמציה לבקוביץ, שצירף בשלהי המשחק את עופר מזרחי וסייג, ניסה להזין משהו בחוליית־החוד, אבל גם שניים אלו נתפסו ליום חלש ולבד מכדור לקורה שבעט ניר קלינגר (78), לא עשו מאומה.

באר־שבע: צמד ב־13 דקות

אברהם בר־לב

הפועל באר־שבע – הפועל ת"א 1:2 (1:2)
● האיצטדיון בבאר־שבע, ע"ש ארתור וסרמיל. 2500 צופים. שופט: דאוד סוהיל. כבשו להפועל באר־שבע: שמעון ביטון (23) ויעקב צרפתי (36). להפועל ת"א: אלי כהן (41).
● השחקן המצטיין: סתיו אלימלך.
● הפועל באר־שבע: ליברמן, בן־חמו, הודרי, אילוז, אוחנה, צרפתי, עוזרן, אלימלך (ויהאן), יובל אוחנה, סמרג'ה, ביטון.
● הפועל ת"א. טליאס, דוד הרשליקוביץ, ארמה (גל הרשליקוביץ), זאנה, סגל, מוסה, אלי כהן, סיני, שרביט, לנגאו (שוקרון), רפי שמואל.

הפועל באר־שבע ניצחה שבוע שני ברציפות. אתמול הפתיעה קבוצת הנגב את הפועל ת"א כשהצליחה לכבוש שני שערים תוך 13 דקות, עובדה שהוציאה את העוקץ ממשחקה של האלופה, שנוצחה — 2:1.

גיבור המשחק היה הצעיר סתיו אלימלך, שהצליח להצר את צעדיו של משה סיני, עושה־המשחק של הפועל ת"א. אלימלך עשה עבודה נקייה על סיני וסגר אותו בצורה הרמטית.

הגשם הטורדני שירד במהלך 90 הדקות, היקשה על שחקני שתי הקבוצות לפתח משחק טכני. הפועל באר־שבע, שלחמה היטב, כבשה שני שערים מפתיעים, שהושגו ב„סיוע אדיב" של שחקני ההגנה ושוער הפועל ת"א, יום־טוב טליאס.

בדקה ה־23 כידרר מאיר עוזרן בהגנת הפועל ת"א, והעלה כדור לתיבת מלבן־החמש של האורחים: שמעון ביטון שהגיח מאחור, נגח בעוצמה לשער: טליאס זינק לכיוון הנכון, אך אצבעות ידיו היו רחוקות מלהושיע. הכדור חדר לפינת השער — 0:1.

חלפו 13 דקות ובאר־שבע עלתה ליתרון 0:2. כדור־קרן שהעלה עוזרן הגיע לראשו של שלמה אילוז, שנגח לאחור וביטון נגח לעבר שער הפועל ת"א: טליאס הדף אך לא מספיק חזק, ומאיר צרפתי, הבלתי־מכוסה דחק לרשת — 0:2.

שני השערים הכניסו את שחקני בירת־הנגב להתלהבות. שחקני הפועל ת"א, ששיחקו באדישות־מה, ניצלו לאחר החמצות של יובל אוחנה, בני סמרג'ה ומאיר עוזרן.

בדקה ה־41 ספגו המארחים שער מצמק: השופט סוהיל פסק על כדור־עונשין לזכות הפועל ת"א, 17 מטר משערו של אבי ליברמן, סיני שיגר כדור מתוחכם לעמוד השער ואלי כהן השתלט על ה„ריבאונד" ובעט בעוצמה לרשת — 1:2.

בדקות האחרונות עמדו שחקני באר־שבע בפני הגדלת התוצאה, אך שחקניה לא היו מאורגנים די.

שיפוטו של דאוד סוהיל לא היה מדוייק. צהובים נשלפו למשה סיני, ואלי כהן מהפועל ת"א ולרפי בן־חמו מבאר־שבע.

בינו נפגע באימון הנבחרת

נבחרת ישראל בכדורגל העומדת לצאת מחר לטורניר בין־לאומי במאריס, קיימה ביום שישי שני אימונים במכון־וינגייט, שבמהלכן נפגע הכדורגלן מכבי רמת־גן, אמיר בינו, ברגלו.

אתמול לא התאמנו שחקני הנבחרת ושוחררו לאימונים בקבוצותיהם.

עופר בסון, שוער הפועל כפר־סבא, עוצר את פריצתו של ירון כהן מבית"ר ת"א, כשלידו הבלם יצחק נעמן (תצלום אריה קנפר)

מרכוס אשם בתיקו

יצחק ויסהוף

מכבי ת"א – מכבי נתניה 1:1 (0:1)
● האיצטדיון ברמת־גן. 2000 צופים. שופט: יצחק בן־יצחק. השער למכבי ת"א: בני טבק (38), למכבי נתניה: נתי עזריה (60).
● השחקן המצטיין: גדי פקר.
● מכבי ת"א: מרכוס, ניוסף (ברקו), אבי כהן, מנשה שמעונוב, איתן לוי, אלקבץ, לולו, צרפתי (מליקה), פיטוסי, דריקס, טבק.
● מכבי נתניה: בלדב, שמעון מנחם, חלפון, דראפייז, פקר, נבאי (רייס), לם (עציוני), גואטה, רוני לוי, יגאל מנחם, עזריה.

מחצית ראשונה טובה, בשליטת מכבי ת"א, שבאה לביטוי בשער שכבש בני טבק, מול מחצית שנייה טובה של מכבי נתניה, שבמהלכה הבקיע נתי עזריה, חילקו אתמול את הנקודות במיפגש בין שתי הקבוצות — 1:1.

רק 2000 צופים הטריחו עצמם לאיצטדיון ברמת־גן למאבק שהבטיח רבות, אך גרם אכזבה לצופי שני המחנות. לעומת זאת נראו הקבוצות מרוצות מחלוקת הנקודות.

מכבי ת"א, שפתחה הפעם את המשחק עם שני חלוצים ואלי דריקס ובני טבק, שלטה ב־45 הדקות הראשונות של המאבק, בזכות משחקו היעיל של הצעיר ג'קי צרפתי והמגן איתן לוי, שפריצותיו הסוחפות גרמו ל„מהומות" בהגנת נתניה.

כבר בדקה ה־5 קיבל בני טבק כדור־תנועה ומ־15 מטר בעט לחוץ. כעבור שלוש דקות פרץ איתן לוי: הגביה כדור; טבק נגח למרכז הרחבה, וראובן אלקבץ, הקשר הנסוג של מכבי ת"א, בעט בעוצמה: בלדב הדף לעברו של צרפתי שהחמיץ. צרפתי, שהיה בדקות אלו בתנופה, בעט בדקה ה־10 כדור מ־25 מטר שחלף במעט מעל למשקוף שער נתניה.

בדקה ה־36 נפצע בני טבק. מאיר מליקה התחמם כדי להחליפו אבל טבק סימן לספסל קבוצתו להירגע. שתי דקות לאחר־מכן הסביר מדוע: ארז לולו הגביה כדור לעברו של טבק, בזווית לא נוחה; טבק בעט, ללא היסוס, מהאוויר לפינה הנגדית — 0:1, העלה את מכבי ת"א ליתרון ואת מאזנו האישי ל־11 כיבושים.

מכבי נתניה התעוררה אט־אט, ובדקה ה־45 כמעט שבני לם הצליח להשוות, אך בעיטתו מ־12 מטר מול שערו של משה מרכוס מצאה את... יציעי האיצטדיון.

במחצית השנייה שלטה נתניה. נתי עזריה בריא־הגוף אותת על כוונותיו כשבעט בדקה ה־54 בעוצמה לשער מכבי ת"א ודריקס, שירד להגנה, בלם בגופו.

בדקה ה־60 פרץ גדי פקר, הגביה ונתי עזריה נגח מקרוב פנימה — 1:1. מרכוס כלל לא יצא לכדור. מישגה של השוער.

ארבע דקות לאחר השער יכול היה עזריה לכבוש בשנית: לם הגביה כדור־קרן ועזריה נגח סמוך לשער, ולחוץ.

בשלהי המשחק נפגע מגן מכבי ת"א, ענבר מוספי בעורפו, ונלקח לטיפול בבית־החולים.

השופט יצחק בן־יצחק שלף צהובים לשמעון מנחם ולדראפייז ממכבי נתניה ולאבי כהן ממכבי ת"א.

הניחוש הנכון

1. בית"ר ת"א – הפ. כפר־סבא	x
2. מכבי ת"א – מכבי נתניה	x
3. הפועל טבריה – הפועל י־ם	1
4. הפ. באר־שבע – הפועל ת"א	1
5. בית"ר י־ם – בני־יהודה	1
6. שמשון ת"א – הפועל חולון	1
7. הפועל פ"ת – מכבי חיפה	1
8. הפועל חיפה – הפועל חדרה	1
9. מכבי עמידר – מכבי פ"ת	x
10. הפועל בת־ים – מכבי יבנה	2
11. הפועל יהוד – בית"ר רמלה	x
12. הפועל לוד – מכבי יפו	1
13. מכ. שעריים – מכבי טמרה	1
14. בית"ר נתניה – הפועל ר"ג	2

53 ניחשו 14

לאחר בדיקה של 85 אחוז מטופסי הטוטו התברר ש־53 ניחשו את כל 14 תוצאות משחקי הליגה הלאומית והארצית אתמול. 1097 ניחשו 13; 10.220 ניחשו 12; 55.998 ניחשו 11, ולמעלה מ־205 אלף ניחשו 10 תוצאות.

הפרס החמישי לא יחולק, ואילו לגבי הפרס על 11 תוצאות נכונות יתברר אם לחלקו רק בשעות הבוקר לאחר גמר בדיקה סופית של הטפסים.

עמר ואוחנה הורחקו בגלל...לסרי

שמואל ברדיק

הפו. טבריה – הפועל ירושלים 1:3 (1:1)
● האיצטדיון העירוני בטבריה. 1500 צופים. שופט: יעקב שיינר. שערים להפועל טבריה: יוסי אדרי (23 בעיטת־11), שבתאי סיני (61) ומאיר עמור (79). להפועל ירושלים. יהודה עמר (12).
● השחקן המצטיין: יוסי אדרי.
● הפועל טבריה. אלטר, לסרי ועופר דון, סיני, יוסי אדרי, סיידה, עשור, נעים כהן (אבו־חצירה), ממן, יעקב לוי, עמור, עודד מכנס.
● הפועל ירושלים: רוני ג'רבי, תא־שמע, ספירא, כחילה, כסוו, דיין, עמר (הורחק), ברגס (עופר יחזקאלי), שלומי מלכה, בן־שיטרית, ציון אוחנה (הורחק).

קרנו של מאמן הפועל טבריה, דב עצמון, שהחליף לפני כשבועים את דרור בר־נור, עלתה בטבריה לאחר שהוביל אתמול את קבוצתו לנצחון ביתי משכנע — 1:3 על הפועל ירושלים.

המשחק, שהתנהל בגשם שוטף, היה מהיר ובלט בשיטות מנוגדות.

האחת של טבריה, שמשחקה היה טכני, תוך הנעת הכדור ובעיטות רבות לשער הפועל ירושלים: האורחים מהבירה שיחקו בנוקשות ובחריפות, תוך התבססות יתר על משחק מרכז שדה, תוך הזנחת החוד, שם נותר מיקי בן־שיטרית בבדידות מזהירה.

השוני בשיטות המשחק של שתי הקבוצות גרם למשחק מלווה בפגיעות גופניות, עם ובלי כדור. השופט יעקב שיינר שלט במאבק ביד רמה, ובזכותו הגיע המשחק לסיומו החוקי, הגם שהפועל ירושלים יכולה לראות עצמה מקופחת מהרחקת שניים משחקניה, יהודה עמר וציון אוחנה, כשהתוצאה היתה — 2:1 לטבריה.

בדקה ה־12 עלתה הפועל ירושלים ליתרון 0:1: יוסי אדרי, בלם הפועל טבריה, ביצע עבירה על מיקי בן־שיטרית, 18 מטר משערו, השופט שיינר הורה על בעיטה כפולה: ליד הכדור ניצבו שלומי מלכה ויהודה עמר: מלכה הסיט לעמר, שבעט בעוצמה לשער, הכדור פגע בחומה וחדר לרשת.

לאחר כיבוש השער החלה הפועל ירושלים לגונן על שערה, עובדה שהזמינה התקפות־נגד טבריאניות. בדקה ה־14 בעט עודד מכנס בעוצמה לפינת השער והמגן כחילה הרחיק מהקו.

בדקה ה־18 בעט עמור, וג'רבי קלט בזינוק מרהיב. בדקה ה־23 הורה שיינר על הנקודה־הלבנה, לאחר שעמור הוכשל ברחבת ירושלים ע"י המגן כחילה. יוסי אדרי בעט פנימה — 1:1.

עם השריקה למחצית ניתנה הזדמנות לבן־שיטרית מירושלים שבעט משבעה מטר גבוה מעל שערו של אריה אלטר.

ההזדמנות הירושלמית שהוחמצה דירבנה את שחקני טבריה שתקפו גלים־גלים במחצית השנייה. ברוך מכן הוכשל בדקה ה־21 כ־23 מטר משער ירושלים, ושיינר פסק על כדור־עונשין. סיני בעט בחוזקה לרשת — 1:2.

בדקה ה־64 דחף יהודה עמר את גבי לסרי ללא כדור: שיינר הרחיקו ללא היסוס. כחלוף דקה דחף ציון אוחנה בכוונה את לסרי וגם הוא הורחק. לסרי נלקח לטיפול רפואי.

בדקה ה־79, לאחר גלי התקפות טבריייניות שלח ממן כדור לעודד מכנס, שהמשיך לעמור שמ־15 מטר בעט בחוזקה פנימה.

שיינר שלף גם צהוב לנעים כהן מטבריה.

● נבחרות הכדורגל של חוף־השנהב ותוניסיה סיימו בתיקו 1:1 את המשחק־הידידותי ביניהן, שנערך באביג'אן.

בשבת הבאה

ליגה לאומית
הפועל כפר־סבא — הפועל פ"ת: מכבי חיפה — שמשון ת"א: הפועל צפריירים חולון — בית"ר ירושלים: בני־יהודה ת"א — הפועל באר־שבע: הפועל ת"א — הפועל טבריה: הפועל ירושלים — מכבי ת"א: מכבי נתניה — בית"ר ת"א.

ליגה ארצית
הפועל חדרה — בית"ר נתניה: הפועל רמת־גן — מכבי שעריים: מכבי טמרה — הפועל לוד: מכבי יפו — הפועל יהוד: בית"ר רמלה — הפועל בת־ים: מכבי יבנה — מכבי רמת־עמידר: מכבי פ"ת — הפועל חיפה.

רוזנטל, תקוה ואוחנה — באימוני הנבחרת השבוע

המאמנים הלאומיים, יצחק שני־אור ויעקב גרונדמן, הזמינו לאימון הנבחרת הלאומית בכדורגל מחר את שלושת „הבלגים" — שלום תקוה, רוני רוזנטל ואלי אוחנה, העומד להגיע הערב ארצה.

הסגל הלאומי יקיים מחר משחק־אימון במכון־וינגייט עם הפועל אור־יהודה מליגה א', ובתחתיים משחק־אימון נוסף, באיצטדיון ברמת־גן, נגד קבוצת שמשון תל־אביב מהליגה הלאומית.

ותרמה 500 אלף שקל לשיפור האיצטדיון בבאר־שבע

אברהם בר־לב

מזכיר מועצת פועלי באר־שבע, בן־ציון כרמל: ראש העיר, משה זילברמן, סגנו רפי שיטרית וליכי פרידמן, השתתפו אתמול בטקס הסרת הלוט מהמצבה לזכרו של ארתור וסרמיל, שהאיצטדיון העירוני בבאר־שבע הוטב על שמו.

ארתור וסרמיל נספה בשואה בעודו ילד. אימו, לילי פרידמן, שביקשה להנציח את שמו, תרמה 500 אלף שקל לשיפוץ האיצטדיון ולהקמת מגרשים לנוער.

תרומתה של לילי זילברמן תאפשר להפועל באר־שבע לזכות גם בסיוע של מיליון שקל ממועצת ההימורים ועיריית באר־שבע.

נוער

שחקנים לאומיים בנבחרת הנוער

שתי נבחרות הנוער של ישראל בכדורגל, אותן מאמן שלמה שרף, יתכנסו היום בשעתיים למחנה־אימון מגור שיימשך עד יום שלישי, ערב פתיחת טורניר הנוער הבין־לאומי.

מאמן נבחרות הנוער, שלמה שרף, רואה בנבחרת נוער א', שבה מככבים שחקנים לאומיים כרפי כהן, דרור אהרונוב, איציק זוהר, דני ניראון, רואי חדד, אורן נוחרר ואחרים, כמועמדת לזכייה בטורניר.

אתמול התברר כי אורן נוחרר, שחקן הפועל כפר־סבא, סובל מפציעה.

בנבחרת נוער ב', בה משחקים כדורגלנים צעירים ורובם לא הגיעו לגיל 17, והיא תתחליף את נבחרת נוער א', ששחקניה יהוו בעתיד את הנבחרת האולימפית של ישראל.

הנערים — היום למחנה־אימון

יוסי פנטילט

נבחרת הנערים של ישראל בכדורגל תתכנס היום למחנה־אימון בעשיים לקראת טורניר הנערים הבין־לאומי בכדורגל, שיחל מחרתיים.

מאמן הנבחרת, אמנון רז, זימן 18 שחקנים, ביניהם שישה חדשים. אמנון רז אמר כי טורניר הנערים יהווה הכנה ומבחן לשחקנים החדשים כדי לקבוע את הסגל שיטול חלק במשחקי־הגומלין נגד הולנד, במוקדמות אליפות אירופה, בחודש מארס.

בדרבי התל־אביבי: מכבי – הפועל 0:2

קבוצת הנוער של מכבי ת"א גברה בדרבי על יריבתה העירונית, הפועל ת"א, 0:2, במשחק שנערך בפתח־תקוה בגלל עונש ראיויים של הפועל ת"א.

מוליכת הטבלה, בני־יהודה ת"א, גברה על הפועל חיפה — 1:3.

יתר התוצאות: מכבי חיפה — הפועל אשדוד 1:2; בית"ר ירושלים — מכבי פתח־תקוה 2:3; הפועל באר־שבע — מכבי יפו 1:3; הפועל ירושלים — הפועל עכו 0:1; הפועל כפר־סבא — מכבי נתניה 2:3; הפועל פתח־תקוה — גדנ"ע יהודה 1:1.

צמרת הטבלה (לאחר 14 מחזורים)

1. בני־יהודה	11-28	22
2. מכבי ת"א	8-17	20
3. מכבי חיפה	13-22	18
4. הפועל ירושלים	12-20	18

קליעה

אילן — אלוף: השיג מלוא 400 הנקודות

הקלע מנתיב אילן מהפועל חיפה זכה אתמול באליפות הפועל בשקבע השנה מצוין בירי בתרגיל אולימפי שלם (3x40 כדור) כשצבר 1162 נקודות.

בשני תרגילים השווה אילן את השיא הלאומי. בתרגיל הכריעה צבר את המכסימום של 400 נקודות מ־400 אפשריות, שיא לו שותפים גם יאיר רווידוביץ וגיא סטריק. בתרגיל הכריעה השווה את השיא כשצבר — 393 נקודות, שיא משותף עם יצחק יונגר מאשקלון, שסיים אתמול במקום השני — 1157 נקודות. והשלישי — גיא סטריק מירושלים — 1152 נקודות.

האליפות נערכה ברעננה.

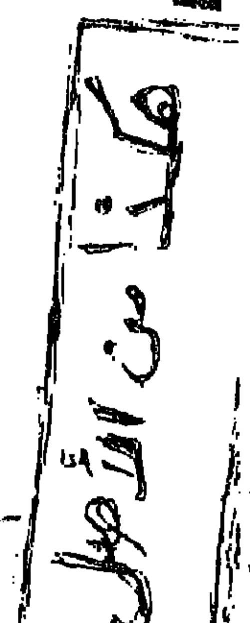

לעומת שער אחד במחזור הקודם – 16 במחזור ה־15

הפועל רמת־גן ומכבי יבנה ב"שוונג" בפיסגה

קבוצות הליגה הארצית בכדורגל, ש"נעלבו" בשבת שעברה לאחר שבכשו רק שער אחד בשבעת המשחקים, הבקיעו שלשום ואתמול, במחזור ה־15, 16 שערים, מהם חמישה במשחק המוקד בו הבריח המובילה, הפועל רמת־גן, במשחק חוץ על בית"ר נתניה — 2:3.

גם הקבוצה הדולקת בעקבותיה, מכבי יבנה, קצרה נצחון, בחולון, על הפועל בת־ים — 0:1.

הפועל חיפה זינקה למרכז הטבלה עם נצחון נאה על קבוצת הצמרת של הפועל חדרה — 1:2. הפועל לוד גברה בדקה ה־90 במגרשה על מכבי יפו — 1:2; מכבי שעריים הכניעה ברחובות את קבוצת התחתית של מכבי טמרה — 0:2; מכבי פ"ת לא יכלה לפצח את יריבתה, מכבי רמת־עמידר במגרשה — 1:1 ותיקו נוסף, ללא שערים, נרשם ביהוד בין הפועל יהוד ובית"ר רמלה.

הפועל רמת־גן — בית"ר נתניה 2:3 (2:3)

מחצית ראשונה מצויינת העניקה להפועל רמת־גן, המוליכה בליגה הארצית, נצחון חוץ צודק — 2:3 על בית"ר נתניה.

הרמת־גנים גילו עדיפות משריקת הפתיחה של השופט צבי שריר. כבר בדקה ה־10 הוליכו 0.1, משערו בנגיחה של יעקב נומרוד.

חלפו שבע דקות ורונן חרזי, שהיה הטוב במגרש, ניצל השמטת כדור של שוער בית"ר נתניה, יהודה בוארון, וקבע — 0:2.

הנתנייתים הצליחו לצמק בדקה ה־33, כשחלוצם, משה גלאם, הוכשל ברחבה ע"י שמואל פונדקי. השופט שריר הורה על כדור־11 וחיים לוי צימק ל־1:2.

הרמת־גנים שוב הגיבו, והפעם "בישל" חרזי, בדקה ה־44, את שערו של יוסי שמריה — 1:3.

חינגת־השערים נמשכה, ובדקה ה־45 קבע משה גלאם, בבעיטת־עונשין מ־16 מטר, את התוצאה הסופית — 2:3.

המשחק נערך בנתניה, לעיני 500 צופים.

מכבי יבנה — הפועל בת־ים 0:1 (0:0)

שער שהבקיע דוד בוארון, מגן מכבי יבנה, היקנה לקבוצתו נצחון־חוץ צודק — 0:1 על הפועל בת־ים, סוגרת הטבלה.

במחצית הראשונה התנהל משחק נוקשה והשופט יעקב ממן הרחיק בדקה ה־12 את שוער בת־ים, משה מרקוביץ, שספג כרטיס צהוב ולאחר־מכן מחא כפיים לשופט. מחליפו, אילן זוארץ, אינו אשם בשער שספג, בדקה ה־63: בוארון בעט כדור חופשי מ־16 מטר לבין החיבורים.

הזדמנות להגדיל את התוצאה ניתנה לדוד ועקנין מיבנה דקותיים לסיום אך מול השוער, בעט לחוץ.

200 צופים חזו במשחק שהיה בחולון.

מכבי שעריים — מכבי טמרה 0.2 (0:1)

שער בכל מחצית היקנה למכבי שעריים נצחון ביתי צודק — 0:2 על מכבי טמרה.

גיבור־הנצחון היה שמחה גת, "שבישל" את שני השערים. ראובן סולטן (37) ויורם אורן (62), הבקיעו את השערים מתוך הזדמנויות רבות שהיו לשחקני שעריים.

שפט, היטב, יעקב שמש, לעיני 100 צופים, ברחובות.

הפועל יהוד — בית"ר רמלה 0:0

במשחק חלש ומשעמם נפרדו קבוצות יהוד ובית"ר רמלה, בתיקו ללא שערים.

שחקני יהוד גילו עדיפות קלה, וניתנה להם הזדמנות מצויינת לזכות במלוא הקופה. היה זה בדקה ה־86 כששיים אלול, שחלף על פני הבלם מוטי לוי, כשל מול השוער, יצחק בלאיש, כשבעט כדור חלש הישר לידיו.

שפט עובדיה צבי, לעיני 100 צופים, ביהוד.

הפועל חיפה — הפועל חדרה (1:1) 1:2

כדורגלני הפועל חיפה המשיכו ביום שישי במסע־ההיחלצות מהד־תחתית כשזכו בנצחון הרביעי בחמשת משחקיהם האחרונים. חניכיו של המאמן רוני דורה ניצחו את הפועל חדרה — 1:2.

כתבנו יוסף הלזר מוסר כי בדקה ה־18 שיגר טל בנין, הטוב במגרש, מסירת־רוחב לערן כהן, שמקרוב בעט לרשת — 0:1.

חדרה השוותה בדקה ה־34 כשרונן שפירא הקשית מעל לשוער שלמה בן־שמעון — 1:1.

שער־הנצחון נכבש ע"י טל בנין בדקה ה־65, בבעיטה מרחוק מ־35 מטר אל בין חיבורי הקורות — 1:2.

שפט שמעון פרויים, לעיני 1000 צופים, בקרית־חיים.

מכבי רמת־עמידר — מכבי פ"ת 1:1 (1:1)

חלוקת נקודות צודקת היתה במשחק ביום שישי שבו סיימו קבוצות מכבי רמת־עמידר ומכבי פ"ת בתיקו 1:1.

כתבנו יוסף חבם ריווח שחקני מכבי פ"ת כבשו את השער הראשון בדקה ה־18. היה זה שער נדיר של טל בניה, שבעט כדור־רוחב מזווית קשה והכניע את שוער עמידר, רוני גיצי.

שחקני מכבי רמת־עמידר לא נואשו ובדקה ה־29 השווה שחקן הרכש, רונן פריימן מהפועל אור־יהודה, בהופעת־הבכורה שלו, ל־1:1, ממסירה נאה של ירון גוזלי.

300 צופים חזו במשחק מגרש מכבי רמת־עמידר.

הפועל לוד — מכבי יפו 1:2 (1:0)

שער־הנצחון שהבקיע אורי בנודיס, כדורגלן הפועל לוד, שחזר מתקופת־ברוגז, בדקה ה־90, היקנה לקבוצתו נצחון ביתי — 1:2 על מכבי יפו.

כתבנו שלמה חזן מציין כי שחקני הפועל לוד גילו עדיפות בשרה והצליחו להפוך פיגור לנצחון. יפו עלתה ליתרון מפתיע 0:1 בדקה ה־33: יוסי יעל הגביה כדור לרחבה לוד ועופר דגמי המשיך מהאוויר לרשת העליונה.

הלודאים פתחו היטב את המחצית השנייה ובדקה ה־60 השוו ל־1:1: ישראל בן־ממס מסר כדור־רוחב לרחבה, לשם הגיח רונן אזולאי שבעט מקרוב פנימה.

המארחים, מעודדים משער־השוויון, המשיכו לתקוף את שערו של היפואי לביא קרוניצקי אולם רק בדקת־הסיום ניצל אורי בנודיס טעות בהגנת מכבי יפו ובעט מקרוב לרשת — 1:2.

שפט ארז זיטלמן, לעיני 400 צופים, בלוד.

משקולות

הפועל ת"א בראש

משקלאי הפועל ת"א זכו אתמול במחזור השני בליגה הלאומית בהרמת־משקולות, לאחר שצברו 1426 נקודות, לפני מכבי ת"א — 1412; מכבי חיפה — 1154; הפועל יבנה — 1084; אס"א ת"א — 886 והפועל נתניה — 634.

התחרות נערכה בתל־כביר ובמהלכה שופרו שיאי נוער רבים. שי אורן שיפר לא פחות מ־11 פעם את השיאים במשקל של יותר מ־110 ק"ג.

כן שיפרו שיאי נוער אייל אנגלמן וראובן חרינטוב מהפועל ת"א.

ארצית

הטבלה

1.	הפועל ר"ג	15	11־26	38
2.	מכבי יבנה	15	7־19	29
3.	מכבי פ"ת	15	10־16	23
4.	הפועל חדרה	15	15־18	22
5.	מכבי שעריים	15	15־17	22
6.	מכבי יפו	15	15־18	21
7.	הפועל לוד	15	11־13	20
8.	בית"ר רמלה	15	12־12	18
9.	הפועל חיפה	15	22־14	17
10.	מכבי עמידר	15	17־11	16
11.	בית"ר נתניה	15	18־15	14
12.	מכבי טמרה	15	13־6	13
13.	הפועל יהוד	15	18־8	11
14.	הפועל בת־ים	15	15־6	10

מלך השערים

1.	חרזי	(הפועל ר"ג)	7
2.	אלחדד	(הפועל חדרה)	6
—.	נומדר	(הפועל ר"ג)	6
—.	עידן	(מכבי שעריים)	6
—.	סנדורי	(מכבי יפו)	6

ליגה א

צפון

● עכו: מכבי עכו — הפועל בית־שאן 0:1 (0:0). שער־הנצחון: מאיר פטיטו (58). שפט סימון דנן, לעיני 200 צופים.

● נצרת: מכבי אחי״ נצרת — הפועל קרית־אתא 1:2 (0:0). לנצרת כבש משה גבאי צמד (50, 82). לקרית־אתא: אילן איתני (89 בבעיטת־11). שפט גבי מלכה, לעיני 700 צופים.

● טירת־הכרמל: הפועל טירת־הכרמל — הפועל בני־נצרת 0:1 (0:0). שער־הנצחון: דוד היימן (49 בבעיטת־11). שפט משה בן־מוחה, לעיני 500 צופים.

● טייבה: הפועל טייבה — בית"ר חיפה 2:2 (1:1). שערים לטייבה: רוני ויצמן (19, 78). לבית"ר חיפה: עוזי כהן (32) וסוהאם (עצמי, 80). שפט חיים ליפקוביץ, לעיני 500 צופים.

● חדרה: מכבי חדרה — הפועל עכו 0:2 (0:0). שערים לחדרה: אלכסנדר פייס (86) ואברהם סלאח (87). שפט סאבא סרסור, לעיני 50 צופים.

● נהריה: בית"ר נהריה — הפועל טירה 0:1 (0:1). שער הנצחון לנהריה: לומי (38). שפט עמית קליין, לעיני 100 צופים.

● קרית־שמונה: הפועל קרית־שמונה — מכבי עפולה 1:3 (1:1). לקרית־שמונה הבקיעו: עמוס כהן (25, 75) ואורי שאול (68). לעפולה: מאיר סילקו (29). שפט גבי מלכה, לעיני 700 צופים.

● עוספיה: מכבי עוספיה — דלית־אל־כרמל (לא נערך בגלל בוץ).

דרום

● קרית־מלאכי: הפועל קרית־מלאכי — הפועל ראשון־לציון 0:1 (0:0). שער־הנצחון לקרית־מלאכי: שמעון אזולאי (74). שפט ראובן זינו, לעיני 200 צופים.

● הרצליה: מכבי הרצליה - הפועל דימונה 1:1 (0:1). להרצליה כבש: רחמים עמרן (16); לדימונה: מועלם (70). שמעון משעל ועובדיה צבי מדימונה הורחקו. שפט סבי אלנקווה.

● אשקלון: הפועל אשקלון — הפועל מרמורק 1:1 (1:0). השער למרמורק: יגאל קרן (22); לאשקלון: משה זיתון (73). שפט יוסף שועי, לעיני 800 צופים.

● קרית־אונו: הפועל קרית־אונו — לזורוס חולון 2:2 (1:0). לקרית־אונו כבש רונן וינשטיין צמד (65, 90). ללזורוס: צבי גורדון (25) ואשר מסעוד (70). אשר מסעוד הורחק (85). קודם־לכן הורחקו: אבי בכר מקרית־אונו, יחד עם אבי רגס מחולון. שפט מאיר ברקו, לעיני 50 צופים.

● אור־יהודה: הפועל אור־יהודה — הכח רמת־גן 1:1 (1:1). להכוח כבש: אברהם לוי (30); לאור־יהודה: דוד אמיגה (42). שפט מאיר בנישתי, לעיני 200 צופים.

● שכון־המזרח: הפועל אשדוד — מכבי שכון־המזרח 1:3 (1:2). לאשדוד הבקיעו: אלון חזן (38, 65) והרצל פיטוסי (45). לשכון־המזרח: יעקב יעקב (41). שפט יוסף בנישתי, לעיני 200 צופים.

● באר־יעקב: הפועל באר־יעקב — מכבי קרית־גת 0:0. עופר גרא מבאר־יעקב הורחק (71). שפט הויזמן, לעיני 500 צופים.

● רמלה: המשחק בין הפועל רמלה והפועל בית־שמש לא נערך. השופט דוד יוסף לא הגיע.

הטבלה הדרומית
(לאחר המחזור ה־11)

1.	מכבי הרצליה	8־17	17
2.	הפועל ראשל"צ	8־25	15
3.	הפועל מרמורק	11־17	15
4.	לזורוס חולון	11־17	15
5.	הפועל אשדוד	9־14	15
6.	הפועל אשקלון	13־16	13
7.	הכח רמת־גן	13־15	12
8.	הפו. באר־יעקב	5־7	12
9.	הפו. קרית־מלאכי	10־11	10
10.	הפועל דימונה	14־10	10
11.	הפו. קרית־אונו	11־7	9
12.	מב. שכון־המזרח	21־11	9
13.	הפו. אור־יהודה	16־13	8
14.	מכבי קרית־גת	13־6	5
15.	הפו. בית־שמש*	22־10	5
16.	הפועל רמלה*	17־6	4

* משחק חסר.

הטבלה הצפונית
(לאחר המחזור ה־11)

1.	מב. אחי״ נצרת	12־23	16
2.	מכבי עכו	3־9	16
3.	הפו. טירת־הכרמל	9־15	15
4.	בית"ר חיפה	17־12	14
5.	מכבי עפולה	15־18	13
6.	הפועל עכו	8־10	13
7.	הפועל טייבה	9־14	12
8.	הפו. בית־שאן	6־9	12
9.	הפו. בני־נצרת	12־14	12
10.	הפו. קרית־שמונה	11־12	11
11.	הפועל טירה	12־8	8
12.	מכבי חדרה	15־10	8
13.	בית"ר נהריה	16־8	8
14.	דלית־אל־כרמל*	13־10	7
15.	מכבי עוספיה*	20־8	6
16.	הפו. קרית־אתא	16־4	3

* משחק חסר.

● ניגריה ניצחה במשחק הראשון בגמר גביע אפריקה לנוער את מאלי 1:2 לעיני 25 אלף צופים.

קבוצות הליגה הארצית הוגרלו בגביע המדינה

קבוצות הליגה הארצית בכדורגל יכנסו בשבוע הבא, ב־3 בינואר, למעגל גביע־המדינה בכדורגל. במקרה של תיקו יתקיימו משחקי ההכרעה ב־10 בינואר.

בהגרלה שנערכה ביום שישי באולפני "קול ישראל" נקבע כי שתי קבוצות — מכבי פ"ת מהארצית והפועל בית־שאן מליגה א' — יהיו חופשיות בסיבוב הקרוב.

14 המשחקים שהוגרלו: הפועל יהוד (ארצית) — הפועל ראשל"צ (א'); בית"ר נתניה (ארצית) — הפועל קרית־שמונה (א'); מכבי יפו (ארצית) — הפועל קרית־אונו (א'); הפועל טייבה (א') — הפועל מרחבים (ב'); הפועל רמת־גן (ארצית) — מכבי טמרה (ארצית); הפועל חיפה (ארצית) — הכח רמת־גן (א'); מכבי רמת־עמידר (ארצית) — הפועל לוד (ארצית); הפועל באר־יעקב (א') — הפועל קרית־אתא (א'); מכבי שכון המזרח (א') — עירוני אשדוד (ב'); הפועל בני עכו (ג') — הפועל חדרה (ארצית); מכבי הרצליה (א') — מכבי עכו (א'); הפועל כפר־קנה (ב') — הפועל נצרת־עילית (ג'); מכבי שעריים (ארצית) — הפועל בת־ים (ארצית); בית"ר רמלה (ארצית) — מכבי יבנה (ארצית).

המשחק בין הפועל רמת־גן ומכבי טמרה הוקדם ל־27 בדצמבר, ואילו המיפגש בין מכבי הרצליה ומכבי עכו יתקיים רק ב־10 בינואר.

במאבק מכריע: מכבי ת"א גברה על קרית־אתא — 2:3

כדורעף

מוליכת הליגה הלאומית בכדורעף, מכבי ת"א, גברה אמש באורלמה על הפועל קרית־אתא — 2:3, במשחק דחוי של המחזור ה־12.

במשחק, שארך שעתיים ו־45 דקות, הוליכה קרית־אתא 15:8, ואז נכנעה בשתי מערכות 5:15 ו־14:16. במערכה הרביעית השוותה קרית־אתא — 13:15, בזכות משחק מעולה של עופר שפאק, ירון טרייבנר ועמית צוקרמן. במערכה החמישית והמכרעת התעלו אמיר סנפיר, שחסם את הנחתותיו של שפאק, וארז שכטר, ומכבי ת"א ניצחה — 12:15.

200 צופים חזו במשחק בו שפטו גבי קראוס ואורי טמפלהוף.

הליגה האנגלית שבתה אתמול

משחקי הליגה האנגלית בכדורגל לא נערכו אתמול בגלל חג־המולד והם יתחדשו מחר. בשלארסנל יש סיכויים לעלות לראש הטבלה, אם תנצח בחוץ הלונדוני את צ'ארלטון.

נוריץ' לא תשחק מחר אלא רק למחרת, עם האחרונה בטבלה, ווסטהאם. לנוריץ' שתי נקודות יתרון על ארסנל.

אסטון־וילה שנוצחה ביום שלישי בחיפה, תארח את קווינס־פארק ריינג'רס, בה משחק הישראלי חו פיזנטי.

מאמן חדש לניו־זילנד

התאחדות הכדורגל של ניו־זילנד החליטה להחזיר את המאמן ג'ין אגנדס, מאמנה לשעבר, כדי לאמן את הנבחרת לקראת משחקיה נגד ישראל ואוסטרליה במוקדמות גביע העולם.

זאת במקומו של פלון, שאימן בשנים האחרונות את ניו־זילנד, גם נגד ישראל.

שחייה

שרית חוזה – אלופה

שרית חוזה מהפועל חוף־חפר זכתה אתמול באליפות הנשים של הפועל ובאליפות הנערות, עד גיל 18, בסיומה של אליפות הפועל בטניס־שולחן לנשים, שנערכה בראשון־לציון, בהשתתפות של יותר מ־100 אוחזות מחבט.

תחרויות־הגמר לנשים היו בשיטת ליגה. במקום השני דורגה הדס גולדנקרנץ מאילת, ושלישית — ריקי צ'רבינסקי מראשון־לציון.

בגיל 16 ניצחה לילי גת מחוף־חפר; גיל 14 — רינה יונה מראשון־לציון; גיל 12 — נאווה גרינבוים ממודיעין; גיל 10 — כנרת בנגר־סקי, גם היא ממודיעין.

● שחייני מכבי ירושלים זכו בגביע נורד לזכרו של צבי פוגל, בסיומה של תחרות שחייה שנערכה במעלה־האדומים. פוגל נספה באסון בצור. במקום השני סיימה הפועל ראשל"צ, ובשלישי - הפועל רמות ירושלים.

נתניה ולוד מובילות בליגת הנכים

אברהם תשובה

קבוצות הכדורסל של א.ג. נתניה ואילן לוד מדורגות בראש טבלת הליגה הלאומית לנכים בכדורסל, כשלכל אחת מהן 8 נקודות מארבעה משחקים.

כדורסלני לוד גברו בסוף השבוע על אילן יפו — 27:47, ואילן תל־אביב גברה על אילן הרצליה על חודה־של־נקודה — 39:40.

תוצאות בליגה הארצית, מחוז הדרום: אילן קרית־גת — אילן פ"ת 30:46; אילן אשדוד — אילן ת"א ב' 16:57.

מנסדורף הקדים את מקנרו וקונורס ברווחים ב־1988

הטניסאי הישראלי עמוס מנסדורף, תפס את המקום ה־13 בין ה"מרוויחים" בשנת 1988, עם סכום של כ־400 אלף דולאר, והקדים בדירוג את האמריקנים הנודעים, ג'ון מקנרו, עם כ־335 אלף וג'ימי קונורס – כ־384 אלף.

בראש צועד ב־1988 השבדי מאטס וילאנדר, עם מיליון ו־727 אלף דולאר, לפני בוריס בקר – מיליון ו־697 אלף דולאר; השבדי שטפן אדברג – מיליון ו־403 אלף דולאר, והצ'כי איוואן לנדל – 984 אלף דולאר.

הניקס הפתיעו בנצחון על דטרויט — 85:88

אן.בי.איי

שתי הקבוצות החדשות שהצטרפו בתחילת העונה לליגת האן.בי.איי, מיאמי ושארלוט, השיגו אתמול נצחונות.

מיאמי זכתה בנצחונה השני העונה כשגברה על יוטה ג'ז — 80:101. רורי ספארו בלט במיאמי, עם 19 נקודות, קארל מלון קלע 32 נקודות ליוטה.

ביום שישי ניצחה ניו־יורק ניקס את דטרויט פיסטונס — 85.88. דטרויט הוליכה — 82.85; מרק ג'קסון מהניקס קבע — 85.86. אדריאן דנטלי מחטיא קליעה מחמישה מטר וג'ראלד וילקינס הוסיף שתי נקודות לניקס, שש שניות לסיום — 85:88.

יוסטון־רוקטס גברה על לוס־אנג'לס קליפרס — 109.125. אקים אלג'ואן קלע 20 נקודות וקלט 18 כדורים חוזרים.

שארלוט הפתיעה את שיקגו בולס בנצחון — 101:103, כשקורט ראמביס היה המצטיין בשורות שארלוט.

קליבלנד גברה על סיאטל סופרסוניק — 107:119. לארי נאנס קלע 27 נקודות.

אטלנטה הביסה את אינדיאנה — 114:131. דומיניק וילקינס ומוזס מלון קלעו 28 נקודות כל אחד.

אתלטיקה

הפועל ירושלים לפני הפועל ת"א

הפועל ירושלים מוליכה בתום הסיבוב הראשון בליגת הפועל לנוער באתלטיקה בשלושתה 183 נקודות, לפני הפועל ת"א — 170 והפועל באר־שבע — 162 נקודות.

התחרות שנערכה במזג אויר גשום, בהדר־יוסף.

סיכום שלושת המחזורים הראשונים בגביע־אירופה

צסק"א קילקלה התחזיות

קשה היה לצפות שנציגה של מדינת־פיסגה בכדורסל העולמי תפתח ביד־שמאל ★ ברצלונה ופזארו – התחלה מצויינת ★ מכבי ת"א – פיצוי מלהיב לפתיחה מאכזבת

כדורסל

ישראל מז

תקופת חג המולד בבית־הגמר בגביע־אירופה לאלופות בכדורסל מאפשרת סיכום שלושת המחזורים שנערכו עד כה. המסקנה האחת היא שרובן של אותן הקבוצות, להן ניבאו הצלחות, אכן הצדיקו את האשראי שניתן להן. כך ברצלונה, סקבוליני פזארו, מכבי ת"א ויוגופלסטיקה ספליט. אבל יש גם מאכזבת גדולה: צסק"א מוסקבה, שנוצחה בכל שלושת משחקיה, מהם שניים בביתה.

אין ספק, ההצלחה הגדולה ביותר עד כה היא של ברצלונה, לה שני נצחונות חוץ, האחד ביד־אליהו על מכבי ת"א (82:83) והשני במוסקבה (70:77). הנצחון השלישי שלה היה בבית על אריס סלוניקי (81:97). זהו מאזן מכובד מאוד המאפשר לאלופת ספרד לראות עצמה כבר היום באחד מארבעת המקומות הראשונים. ברצלונה גילתה יציבות רבה, היטיבה לשחק בהגנה ומשחקה היה יעיל בהתקפה.

סקבוליני פזארו, בעונה הראשונה שלה בגביע־האלופות, קצרה גם היא שלושה נצחונות, המעניקים לה מקדמה לקראת העתיד. לפזארו נצחון חוץ במוסקבה (63:71) ושני נצחונות־בית על יוגופלסטיקה ספליט (75:88) ולימוז' (84:90). הבעייה של סקבוליני עלולה להיות בהיעדר נסיון מספיק, אם־כי קבוצה המשחקת בליגה האיטלקית, החזקה ביותר באירופה, מוכרחה להיות בעלת רמה.

מכבי ת"א: פריצה

מכבי ת"א, למרות מקומה השלישי בטבלה אינה נופלת מהשתיים המקדימות אותה. חבל אמנם על ההפסד הביתי האומלל לברצלונה ביד־אליהו אבל הפיצוי על אותה מעידה היה מרשים: נצחונות גבוהים על לימוז' בחוץ (67:87) ואריס סלוניקי בבית (77:97). בטוחני שבהמשך הדרך עשוייה מכבי ת"א להשתפר ולפרוץ קדימה. הכל תלוי בה־עצמה. אם תיטיב לשחק, ואת יכולתה הוכיחה בשני המחזורים האחרונים בגביע־אירופה, היא מסוגלת לגבור על רוב יריבותיה גם בחוץ.

אם אריס סלוניקי לא תשתפר היא עלולה לא לזכות במקום הרביעי ולאבד סיכוייה להופיע בחצי־הגמר. ליוגופלסטיקה ספליט, שבינתיים זכתה בשני נצחונות בית (לימוז' — 78:87 ורן־בוס — 84:90), לעומת הפסד־חוץ צפוי בפזארו. אריס, כפי ששיחקה בסוף השבוע ביד־אליהו, אינה דומה כלל לאותה קבוצה מלהיבה בעונה שעברה. היוונים ידעו בעבר לחפות על ליקויים טכניים וטקטיים ברוח־לחימה. כשאין להם אותה התלהבות מאבדים הרבה מיעילותם. אין ספק, שגם יכולתה המצויינת של מכבי ת"א היתה בעוכרי אריס, שלעתים היתה ממש אומללה ומעוררת־רחמים. כפי שאני מכיר את היוונים הם מסוגלים לקום מהקרשים ולחזור לתמונה. אל נשכח, אריס נוצחה בחוץ ע"י שתיים מהחזקות בקבוצות הבית: ברצלונה ומכבי ת"א.

יוגופלסטיקה, כמו כל הקבוצות היוגוסלביות, מתבססת על תלכיד מעולה והדבר עלול לגרום לבעיות לכל הקבוצות המתמודדות נגדה.

ביתיות מאופקת

קשה לי להבין את שקורה לצסק"א מוסקבה, שקילקלה את כל הציפיות ממנה. מעניין לציין שהשופט הצ'כי הוותיק קוטלובה, ששפט ביד־אליהו בין מכבי ת"א וברצלונה, הפתיע כאשר ניבא לשחקני צסק"א מקום בתחתית הבית. "הם אינם טובים העונה. נוסף לכך הביתיות של צסק"א אינה כמו במערב־אירופה. הקהל מאופק ושקט" — דברי קוטלובה, שידע כנראה מה שסח.

בכל זאת מוזר שאלופה ממדינה שנבחרתה ניצבת בפיסגת הכדורסל העולמי, ואף זכתה במדליית־הזהב בטורניר האולימפי בסיאול, מגלה חולשה רבה כל־כך.

המשחק המסקרן בין צסק"א ומכבי ת"א, שיתקיים ב־12 בינואר בבירת ברית־המועצות, עלול לאבד מהמתח הספורטיבי שלו. הסיבה: צסק"א תופיע, קרוב לודאי, עם ארבעה הפסדים מאחר שאין להניח שתנצח ב־5 בינואר בסלוניקי את אריס. נותר, איפוא, המתח הרגשי שבמאבקים בין ספורטאים מברית־המועצות וישראל, ואסור לזלזל בכך.

נראה שלא רק צסק"א אלא שגם רן־בוס ההולנדית ולימוז' הצרפתית לא יהיו בחצי־הגמר ב־4 באפריל במינכן, אם־כי ב־11 המחזורים שנותרו עוד יכולות להיות הפתעות רבות. בינתיים, לפי הזינוק לבית־הגמר, נוצר מצב מסויים וקשה לראות תהפוכות.

הערב – משחקים מרתקים במחזור ה־15

מכבי ת"א בחולון — דרבי חיפני מסקרן

יצחק ויסהוף

לפני תחילת העונה נראה היה שהמשחק בין קבוצות מכבי ת"א והפועל חולון יהיה מסמר הליגה הלאומית בכדורסל. הערב, בחולון, במחזור ה־15, תארח הפועל חולון באולמה את האלופה, כשפער ניכר ישנו בין שתי הקבוצות.

גם יתר המשחקים צופנים הערב מאבקים שקולים ומעניינים, ביניהם הדרבי החיפני המלהיב בין הפועל ומכבי, ההאבקות על מקום בפליי־אוף העליון; משחק התחתית בין אליצור נתניה ומכבי ראשון־לציון והמאבק בבירה בין הפועל ירושלים והפועל הגליל־העליון. מכבי רמת־גן תצא למשחק קשה באבן־שמואל כשתתארח אצל אליצור נהדוד רמלה.

משחק אחר כבר נערך אמש, ובו התמודדו הפועל איתן גבת והפועל ת"א (ראה ידיעה נפרדת).

● הפועל חולון — מכבי ת"א (8.30): להפועל חולון שבעה הפסדים לעומת אפס הפסדים לאלופה. מכבי ת"א, הנמצאת בכושר מעולה, לא תקל ראש בחולונים שבאולמם מסוגלים, ביום טוב, להוות יריב קשה. המאבק יתמקד בכל הנראה, בעימותים מתחת לסלים, ואז תהיה לשחקני החוץ השפעה מכרעת על התוצאה. בסיבוב הקודם ניצחה מכבי ת"א — 82:85.

● הפועל חיפה — מכבי חיפה (8): תנופתה של הפועל חיפה נקטעה בהפסד למכבי ת"א בשבוע שעבר (120:95). שתי הקבוצות צמודות בטבלה, כאשר להפועל חיפה נקודת יתרון על יריבתה. שובו להרכב מכבי חיפה של ארי רוזנברג, לאחר פציעה, תגביר את כוחה של קבוצתו. במשחק דרבי הכל פתוח, ולכן קשה להמר על תוצאה הגם שהפועל חיפה נראית בכושר עדיף ומסוגלת לגמול ליריבתה שניצחה בסיבוב הראשון — 82:84.

● אליצור נתניה — מכבי ראשון־לציון (8): אליצור נתניה, לאחר ארבעה הפסדים רצופים, החליפה מאמן. במקום יהושע רוזין ינהיג את הקבוצה אריק בריאלובסקי. נתניה תשתדל לזכות הערב בנצחון על מכבי ראשל"צ, המקדימה אותה בנקודה אחת בלבד. מכבי ראשל"צ ניצחה בסיבוב הראשון — 83:94.

● הפועל ירושלים — הפועל הגליל־העליון (8): הפועל ירושלים, עם שאיפות להפתיע ואולי להתברג למשחקי הפליי־אוף העליון, תפגוש באולמה את הפועל הגליל־העליון, השנייה בטבלה. שחקני הגליל שכבר גברו העונה פעמיים על שחקני הבירה (בליגה ובגביע), עדיפים, אך צפוי להם מיפגש חוץ עיקש. בסיבוב הראשון — 77:87 להגליל.

● אליצור נוהדוד רמלה — מכבי רמת־גן (8.30): אליצור רמלה, השקועה במאבקי התחתית תיתקל באבן־שמואל ביריבה עדיפה, שלא תקל עליה את המלאכה. אם רמלה תנצח תהיה זו הפתעה גדולה. מכבי רמת־גן ניצחה 91:99 בסיבוב הראשון.

גבת נרדמה ל־6 דקות

הפועל ת"א — הפועל איתן גבת 73:86 (44:41)

שרון בירן

הפועל איתן גבת החמיצה אמש נצחון־בכורה העונה באולמה, כשנוצחה 86:73 ע"י קבוצת־הצמרת של הפועל ת"א. שחקני גבת, שהוליכו במחצית 41:44, נעלמו מהמשחק שש דקות לסיום, כשלא קלעו אף נקודה, ומיתרון 67:73, ירדו מנוצחים. שחקני הפועל ת"א קלעו 19 נקודות ללא־מענה.

המשחק היה הפכפך. שתי הקבוצות הציגו משחק מצויין, בעיקר בהגנות. הפועל ת"א היה [illegible] דניס וויליאמס משכמו־ומעלה במחצית הראשונה, כשקלע 17 מ־21 נקודותיו, ואילו לינטון טאונס היה גיבור המחצית השנייה.

גבת הוליכה — 0:6, אך הפועל ת"א מחקה וקבעה 6:10 ו־20:29 בדקה ה־11. רוני שיפטן, מאמן גבת, העביר את שחקני קבוצתו לשמירה אישית ושלושה איזורית וחולל מהפך. חניכיו עלו ליתרון — 36:43, ובמחצית — 41:44.

שפטו, לעיני 600 צופים, שי שטריקס ועמי גלילי, באולם בגבת.

● קלעו להפועל ת"א: טאונס 31; ויליאמס 21; אמסלם 10; בנט 9; פרישמן 9; טרי 4 ולאסוף 2.

● קלעו לגבת: יעקובי 16; אימוס 13; רוקח 12; גרומס 11; אורן מר 8; אלון שמר 7 ויעקב דוד 6.

הפועל ת"א תמריא הבוקר לשני טורנירים בהולנד.

טבלת הכדורסל

1.	מכבי ת"א	14	1257־1523	28
2.	הפועל ת"א	15	1260־1419	26
3.	גליל־עליון	14	1085־1324	25
4.	הפועל חיפה	14	1103־1260	23
5.	מכבי חיפה	14	1239־1225	22
6.	הפועל חולון	14	1177־1295	21
7.	הפועל ים	14	1281־1188	21
8.	מכבי ר"ג	14	1294־1288	21
9.	מכ. ראשל"צ	14	1340־1272	18
10.	אלי. נתניה	14	1267־1202	17
11.	אלי. רמלה	14	1575־1210	16
12.	הפועל גבת	15	1567־1309	15

סיכוי שהנפלד ישחק ברמת־השרון בסיבוב השני

יצחק ויסהוף

האם ישחק הכדורסלן נדב הנפלד בא.ס. רמת־השרון בסיבוב השני? תשובה לכך עשוייה להינתן היום, בתום פגישה בת"א, בין הכדורסלן הבין־לאומי, יו"ר הוועדה המקצועית באיגוד הכדורסל, איתן חפר, והנהלות קבוצות הכדורסל של א.ס. רמת־השרון והפועל הגליל־העליון.

בשיחות גישוש שנערכו בימים האחרונים הועלו מספר אפשרויות, ביניהן אחת לאפשר לכדורסלן לשחק בשורות רמת־השרון בסיבוב השני בליגה הארצית. אם א.ס. רמת־השרון תעפיל לליגה הלאומית ישחק הנפלד בשורות רמת־השרון בעונה הבאה, ולאחר־מכן ישוחרר. אם רמת־השרון תכשל במאמציה להעפיל לליגה הלאומית ישוחרר בתום העונה.

נדב הנפלד, העומד לצאת מחר עם הנבחרת לטורניר בפאריס, תובע לקבל שחרור ללא־תנאי מא.ס. רמת־השרון, אך ייתכן שההצעות החדשות ישנו את דעתו.

מאחורי הקלעים

המזל של גילרדי

הרמטכ"ל לשעבר התעניין בדשא בקרית־אליעזר ★ ליאור רוזנטל: שכר רציני ★ סובייטי רוצה לאמן בישראל ★ הנפלד מקבל "שיעורים פרטיים" מקליין ★ רוזנברג שמר על אפו ל...דרבי ★ נגנב העיטור האולימפי של חיים גלובינסקי ז"ל ★ הלכלוך של ה...ליכוד

שולי גילרדי

* * * עכשיו מותר לגלות: שוער הפועל רמת־גן, שולי גילרדי, שהצטיין במשחק בחיפה נגד אסטון־וילה האנגלית (0:11), ערך את הופעת־הבכורה בנבחרת הרבה בזכות מאמנו ליאון קונסטנטינובסקי. מוטי חביב מספר שלפני משחק־הליגה נגד הפועל חדרה הזמין המאמן את שחקני הפועל רמת־גן לשעה 11.45 בבוקר. גילרדי איחר בעשר דקות. שחקני הקבוצה יודעים שאצל ליאון אין הנחות בנושא האיחורים. מי שמאחר אינו משחק ויהיה הכוכב הגדול ביותר. ליאון לא אמר מילה במקרה של גילרדי, ושיבץ את השוער בהרכב. בתום המשחק בחדרה כינס ליאון את חניכיו לשיחה מיוחדת בה אמר: "אני יודע שכולכם מופתעים מכך שנתתי לגילרדי לשחק למרות שאיחר. עשיתי זאת רק מאחר שלשולי היו סיכויים לשחק נגד אסטון־וילה. זו החלטה חד־פעמית". אחרי המשחק עם האנגלים אמר המאמן: "אני מאושר שהכל נגמר טוב, ושולי הוכיח את יכולתו הגבוהה במשחק נגד אסטון־וילה. זה כבוד גדול להפועל רמת־גן שהשוער שלה משחק בנבחרת" * * * אחד הצופים ביציע המרכזי באיצטדיון בקרית־אליעזר במשחק בשבוע שעבר נגד אסטון־וילה היה הרמטכ"ל לשעבר, רב־אלוף (מיל.) משה לוי, שהגיע עם בניו מקיבוץ בית־אלפא. הוא התעניין במיוחד — מספר יוסף גלזר — במשטח הדשא המיוחד, מעשה ידי קיבוץ כפר־רופין. משה לוי אף ביקש מ"מר־דשא", ד"ר מרדכי טרי, המכוון של זרעים * * * בהלך המשחק ניסה יו"ר ההתאחדות לכדורגל, שאול סוורי, לעניין את ראש עיריית חיפה, אריה גוראל, בכיסוי האיצטדיון בגג, בתיקצוב משותף של רשות הספורט, קרן המתקנים ועיריית חיפה. גוראל הבטיח לשקול. מעניין לציין שמאז נפתח האיצטדיון מחדש ירד גשם בכל המשחקים הבין־לאומיים שהתקיימו על כר־הדשא שלו. * * * ליאור רוזנטל שעבר לבני־יהודה ת"א, במחצית העונה, יהיה אחד הכדורגלנים היקרים בליגה הלאומית. הוא ישתכר יותר מ־40 אלף דולאר בחצי עונה. יש הסבורים שאחיו, רוני, המככב בקבוצה הבלגית סטנדרד ליאז', משתכר פחות ממנו בחצי עונה. רוני רוזנטל וחברו לקבוצה, שלום תקוה, הגיעו בסוף השבוע לחופשת מולדת קצרה בהפסקת המשחקים בחג־המולד * * * אם חשב מישהו בהפועל חיפה שעם סיום ההעברות הסתיימה גם פרשת טל בנין — טעה. מסתבר שבנין הוא במעמד של שחקן נוער, ולגביו יסתיימו ההעברות רק בעוד שלושה שבועות. לאחרונה הודיע בנין ליו"ר העמותה, יצחק אנגלנדר ולמאמן רוני דורה, כי אם לא ישוחרר מייד למכבי חיפה יפסיק את פעילותו וינסה להשתחרר באמצעות בית־המשפט * * * בשבוע שעבר עזב את הארץ מאמן הכדורגל היהודי־סובייטי, ולאדימיר פינקלר, בן ה־53, שביקר את בתו ואחותיו בחיפה. פינקלר שאימן בליגה הראשונה בברית־המועצות, וכיום מאמן בליגה השנייה אותה קבוצה, ניסטרו קישינוב, היה אורח הפועל חיפה, שעתיד־המאמן שלה, ליאון גרוס, מכירו עוד מבריה"מ. "אם יציעו לי הצעה טובה אשמח לאמן בישראל" — אמר פינקלר * * * אריה שירזי עלה לקבוצה הבוגרת של מכבי נתניה עוד לפני אחיו שלמה, המשחק כיום בבית"ר ירושלים. לאריה, המכונה "ריקו", ניבאו עתיד גדול בשדה הכדורגל. הוא עבר ממכבי נתניה לבית"ר ת"א, שם שיחק כבלם בהדרכת מוטלה שפיגלר. לפתע נעלם. מוטי חביב גילה אותו במכבי הסרון נתניה מליגה ג', שם הוא משחק כבלם להנאתו * * * מה שלא הצליח לעשות בקריירה המפוארת שלו במדי הפועל כפר־סבא והנבחרת הלאומית מצליח המגן נח אינשטיין לעשות במכבי הרצליה מליגה א'. אינשטיין, בן ה־36, הפך כובש שערים. בשבוע שעבר הבקיע שער בנצחון הגביע של קבוצתו על איחוד צעירי יפו מליגה ב' * * * קבוצת הכדורגל של הפועל אור־יהודה מליגה א' משופעת בכוכבים ששיחקו בעבר בליגה הלאומית. כמו, למשל: אריה ואחד, ששיחק במכבי רמת־עמידר כשהיתה בלאומית; אריה צפניה ששיחק בבית"ר ירושלים; יהודה דוגיף מהפועל יהוד ודוד אמיגה ממכבי יפו ומכבי ת"א. אבל כוכב הקבוצה ומלך־השערים שלה הוא אורן מרקש, בנו הבכור של כדורגלן הכח רמת־גן והנבחרת הלאומית בעבר, צבי (ציקו) מרקש. משחקו של אורן מזכיר מאוד את משחק האב שהיה מושתת על כוח־פריצה רב * * *

הנבואה של זיסמן

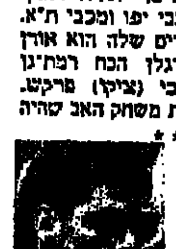

נדב הנפלד

* * * עו"ד שמואל זיסמן, הכדורסלן ששיחק לפני שתי עונות בהפועל הגליל־העליון, ממשיך להחזיק משרד עורכי־דין בצפון הארץ, בנוסף למשרדו בתל־אביב. בשבוע שעבר שיחקה קבוצתו העכשווית של זיסמן, הפועל חולון, בגליל והכדורסלן־העורך־דין ניצל את ההזדמנות ונשאר בצפון. בין היתר השתתף בישיבה שנגעה למכירת אחד המפעלים. ראש המועצה האזורית גליל־עליון, זלמן גסטר, הזכיר לזיסמן: "אני זוכר כיצד הופעת בפני ועדת המשק של ישובי הגליל וניסית לשכנע אותנו להמשיך ולתמוך בקבוצת הכדורסל, כאשר הושמעו קולות נגדה. אמרת לנו אז: ייתכן שגם ריאל מדריד תופיע בגליל... צדקת. ב־10 בינואר תשחק ריאל בכפר־בלום ואנו צופים אירוע חגיגי" * * * נדב הנפלד, הריכוז בקבוצת הכדורסל א.ס. רמת־השרון מהליגה הארצית, נשבע, בינתיים, להופיע בקבוצה זו ובהתמודדות על כרטיס־העלייה ללאומית. אבל לאחרונה העתיק בכל זאת מקום מגוריו מהגליל לתל־אביב. הנפלד, שהוא שחקן הנבחרת הלאומית, זכה לאימונים פרטיים במאמן הלאומי, רלף קליין * * * אנשי הניקיון בהיכל־הספורט ביד־אליהו נדהמו השבוע כשעבר ביום ישיבת מרכז הליכוד בניקוב. אחד מעובדי ההיכל סיפר ליצחק ויסהוף כי ההיכל עבר כיחודי איש. אך הלכלוך שהותירו אחריהם היה פי שלוש מאשר מותירה רבבת צופים בעימות כדורסל * * * הדרבי החיפני בכדורסל, שייערך הערב, יהיה ביכחר אנית להפועל חיפה שפגה בשני המשחקים הדרבי האחרונים ניצחה כשניים בליגה, שניהם בהנהלה ע"י מאמנה הנוכחי, יריב ורשיצקי. אגב, שבעה נצחונות מכבי חיפה הושגו בהדרכת מאמנה כיום, פנחס גרשון * * * שחקני הפועל חיפה, שהובסו בשבוע שעבר במשחק הצמרת בליגה הלאומית ע"י מכבי ת"א (95:120), ציינו כי ההפסד הזה "אינו חשוב"... מה בכל זאת חשוב להם? "הנצחון בדרבי" * * * ארי רוזנברג, הפטן מכבי חיפה, החמיץ את משחק הליגה נגד אליצור נוהדוד רמלה, בגלל פגיעה באפו מנמרפקו של שחקן האימונים, דני דרויש, המשחק בקבוצת־הבת, מכבי בת־גלים. * * * יוסף גלזר מציין שרוזנברג יכול היה אמנם ליטול חלק במשחק אך הוא, ומאמנו פנחס גרשון, החליטו לא ליטול סיכון מחשש שאם ייפגע שוב באפו — עלול להחמיץ את הדרבי. כידוע מצטיין רוזנברג, בדרך כלל, במשחקי הדרבי * * * עד יום שני בשבוע שעבר עוד חשב דוד סולמי, יו"ר הנהלת קבוצת בני־יהודה ת"א, שהורח מתפקידו, כהישועה תבוא לו מבית־המשפט, שיאפשר לו לחזור ולהיות "האיש החזק" באגודה. בית־המשפט, דחה בעתירה שהגיש סולמי, את להעניק זכות־הצבעה לכדורסלניות האגודה, קבע כי הקבוצה מנוהלת ומתוקצבת ע"י עיריית ת"א: "הריב בינך לבין אחיך גד סולמי לא צריך להיות מנוצל להתמיכות הבנות ולהכניסן לגוב־האריות. הן צריכות לעסוק רק בספורט" — דיווחו של נפתלי כהן * * *

שיבה מהירה של יוסיפוביץ

מישה יוסיפוביץ

* * * מיכאל (מישה) יוסיפוביץ, מבכירי שחקני הכדורגל בארץ, ומי שהופיע במיקצוען גם באיטליה, פרש כשחקן מכבי ראשל"צ. אורגן לו טקס נאה. הכל דיברו בשבחו. איחלו לו הצלחה מחוץ לאולם הכדורגל, אבל חיש הסתבר שיוסיפוביץ אינו יכול בלי כדורגל. כמה שבועות אחרי טקס־הפרישה שלו חזר בו והחליט לשוב למגרש. העולה החדשה ללאומית, א.ב. נס־ציונה, עטה על ההזדמנות וצירפה את יוסיפוביץ לשורותיה. אכן, ספורטאים חייבים להיזהר בפרידות * * * שני כדורגלני נבחרת ישראל, אורן שור ואמיר אקרמן, שיצאו למצוא את מזלם בלוס־אנג'לס, נפרדו דרכיהם. אורן התקבל למכללת יו.סי.אל.איי. הנודעת, בעוד שאקרמן נכנס למצוא את מזלו במכללה אחרת — דיווחו של יצחק ויסהוף * * * כשנשאל בשבוע שעבר שאול סוורי, יו"ר ההתאחדות לכדורגל, כיצד הוא מגיב על שבליגה הארצית הובקעו בשבת רק שער אחד השיב ברוגז: "מדוע לא בא אף אחד לקבל הסבר בשבת בה הובקעו 28 שערים?" * * * בהלך דרבי־הפרברים בין בני־יהודה והשמשון ת"א (0:0) הרגיזו בלם שמשון, נסים ברודה, את אוהדי בני־יהודה כאשר ביזבז זמן. אוהד נרגז סאג לעבר הבלם: "אנחנו משלמים כדי לראות כדורגל ואתה מבריח את הקהל מהמגרשים". ברודה שלא נשאר חייב ופנה לאוהד בלגלוג: "אתה שילמת כרטיס? אני מכיר אותך; אתה מסוג האוהדים שמשתנררים הזמנות".. — סיפורו של נפתלי כהן * * * בביתן "יד לאיש הספורט היהודי" במכון־וינגייט בוצעה פריצה. הדבר היחידי שנגנב היה העיטור האולימפי הבין־לאומי שקיבל חיים גלובינסקי ז"ל... * * * ארגז־ענק הגיע לאיגוד הטנים לקראת המיפגש הבין־ארצי, בגביע־דייוויס, בין ישראל וצרפת. הארגז כלל הכל, מנעליים ולבוש עד לרגלים ולאביזרי פירסום. מנכ"ל איגוד הטנים, צבי (איציה) מאיר, שוקד על ניצול יעיל של מה שהגיע * * * הצהרה חשובה נתן תומאס לכנ"ט, היועץ הגרמני ליחידה לספורט הישגי. "אף מאמן זר טרם הביא ישראלי להישג־על". אמר אחר המאמנים הישראלים: "אנחנו מתוסכלים שהמאמנים הזרים שלוברו לפרט לא הביאו הישגים מקבלים משכורות־ענק. ראה כדורעף, כדוריד, כדורמים, טניס־שולחן, טניס ועוד"... * * *

ימי המשיח בזלילה

ארנון יפת, פאריס

עצי אשוח, ירוקים וגבוהים, עצי גן־עדן לפי המסורת הנוצרית שמסמלים חיי נצח, נקשרו במנופים אל עמודי החשמל. פעמונים אדומים נתלו על ענפיהם. העצים בשלכת בשדרות האליזה הצמיחו עלי כסף. הענפים קורסים תחת חום אלפי מנורות שאורן השתקף בניצוצות. פאריס, כמו בבמת תיאטרון ענקית, הפכה לתפאורה של גן־עדן כפי שרואה אותו האמונה העממית. נוצץ בשפע אורות. חג המולד שהצרפתים קוראים לו "נואל" מהלך עליהם קסמים. "נואל" נחשב זמן משיחי מחוץ לזמן היומיומי. אבל הוא הפך לחג החך והתיאבון הגדול. מי מאמין היום במיתוס על הולדת המשיח בלב הלילה החורפי ברפת בבית לחם שהכנסיה המציאה לפני כמה מאות תחת לחץ העממי? מעטים בלבד. עכשיו הנס הוא שאפשר לאכול כל־כך הרבה בארוחה אחת. ההמון נרגש נוהר בתאווה אל חנויות הכל־בו ובתי המסחר היוקרתיים. בולמוס קניות מקדים ללילה הגדול. בסעודת המולד אין צנע. הרזות נשכחה. כולם סוגדים למותרות.

בחג המולד, שהעמיד כפה על הכנסיה על־פי מסורת אלילית שנולדה מהפחד מהלילה הארוך, כולם הופכים לעשירים. הכמרים עמלים להשוות לו ציביון רוחני. הם מטיפים לחיים צנועים ולהתנזרות מתענוגות חומריים. דרשותיהם פורחות באוויר. הכסף מפוזר ללא חשבון. אפילו השכירים זוכים במענק מיוחד כדי לא לקפחם ממטעמים. אופנת הפאר שטיפחו העשירים החדשים, נערי הבורסה והשמאטס, מכתיבה את הטון. אך מי שאינו שייך למאתיים המשפחות העשירות, צריך לבחור קוויאר או כבד אווז. פעם הפועלים הסתפקו בנקניקים וביין תוסס, חיקוי לשמפניה של העשירים. היום לא מוותרים על ארבעה גביעי שמפניה וכבד אווז שהחנויות מציעות במחיר מוזל בשבילם. אך העניים החדשים נאלצים להסתפק ביין ארוז ובהודו שמוצע להם במסעדות הלב לחלוקת מזון בחינם. השפע נשפך על הרוכנים. אך בעליהם מתוסכלים. שביתת ה"מטרו" כמעט הרסה את העסקים המבטיחים. קונים נתקעו בדרך, נכלאו בפקקים אין־סופיים. ראש הממשלה רוקאר עובר "נואל" קשה. הוא מוחזק כאחראי לאנדרלמוסיה במנהרות הרכבת. אך גם בתסיסה זו אין מוותרים על התענוגות. בימים האחרונים חרף השביתה עלה בידי ההמונים להגיע לחנויות. המטרו המשותק לא יעצור את גלגלי השמחה. הפסיכוזה בעיצומה.

תפאורת קיטש סנטימנטלי־דתי נוצצת זו מותקנת גם בתוך הסאלונים. אורות צבעוניים, ענף עץ אשוח ירוק־עד עטור פתיתי נייר לבנים. כך מופיע גן־העדן בדימיון האירופי. ברקע זה, מתחיל הלילה בזלילה הגדולה. חג המולד הוא בעיקר ארוחה אחת לענקים ללא בטן. פותחים בקוויאר, צדפות. עוברים לכבד אווז. מתבסמים בשמפניה ויינות משובחים. אחר־כך בולעים את ההודו המסורתי. כמויות אדירות נבלעות בכרסות החוגגים. פעם בשנה הופך הצרפתי לגרגאנטואה, גיבורו הוללן של סופר ימי הביניים, פרנסואה ראבלה, שהיה בולע כמויות עצומות של אוכל ללא שובע. סביב השולחן העמוס כל טוב נשכחות הכרס והבריאות. האיסורים בטלים. אין ספק, לגבי הצרפתים, ימי המשיח שהם חוגגים בלילה זה, משמעותם לאכול מאכלים נדירים ולהשקות את הבטן במשקאות חריפים. אין פה מחלוקת על הבעיה אם בני־אדם יזדקקו לאוכל בעולם הבא או יחיו בלעדיו ללא קיבה. דווקא בחג רוחני זה הם אוכלים ללא גבול. "זה מעין נס", כתב "לה פיגארו". אולי משום כך הפך חג המולד לעסק קולינארי משגשג. בתי העסק למזון משובח מרוויחים בחודש לפניו מה שלא הרוויחו כל השנה. בשבילם זה ממש נס. פרט לצעצועי ילדים מוקדשת הפרסומת בטלוויזיה, בעיתונים, במודעות־רחוב — לבטן. מודעות ענק מציגות גביעים מלאים בשמפניה תוססת, צלחות עמוסות סרטנים וצדפות, תחת כתובת "נואל חלומי". אפילו המוספים הספרותיים בעיתונים מוקדשים "לאמנות השולחן", לפילוסופיה גאסטרונומית. ברנר פיבו הקדיש את תוכניתו הספרותית בטלוויזיה "סוף ציטוט" ליינות משובחים. בתוך בולמוס האכילה התחדשה המחלוקת בין האינטלקטואלים ההדוניסטים לאידיאליסטים: האם הגוף הוא מכשיר לסיפוק תאוות והסבת תענוגות או שמא להיפך, מכשול בפני התענוג, מעמסה קשה ואפילו קללה. שניהם צודקים. בתחילת הלילה, הגוף הזולל מספק תענוג לכולם. אך לרבים בתום הזלילה יהפוך הגוף מתענוג לקללה.

צרפת: תפאורת קיטש ברחובות ובבתים. בטלוויזיה: מיסה בבית־לחם עם הקדמה של אינתיפאדה

הטלוויזיה מקרינה מבית־לחם את המיסה בחצות. בהקדמה מופיעים על המסך צעירי האינתיפאדה הפלשתינים. רואים אבנים מתגלגלות ברחובות, צמיגים בוערים, חיילים ישראלים. תזכורת שאין שקט במקומות הקדושים. באווירה זו של סיפוק התאוות כמה כמרים בגלימות סגולות עמלים קשה בערוצי הטלוויזיה לעקור את הצרפתים מן הצלחות אל המקורות הרוחניים. בשבילם "נואל" הוא חג החלכאים והנדכאים. הם מדברים על ישו הנוצרי, נדיבות, שלום, אהבה, צניעות. איש כמעט אינו מבין על מה הם מדברים. הגיבור הוא פפא נואל עם גלימה אדומה וזקן לבן. הפרסומת אימצה אותו מפולחן פאגניסטי סקנדינבי עתיק יומין, על מנת לקדם את המכירות. חנויות הכל־בו מחפשות כמה מובטלים בתלבושת פפא נואל. הם משדלים ילדים לבקש מתנות מהוריהם. בתי העסק מעסיקים מומחים למניפולציה של דעת הקהל, במטרה ליצור אווירת פסיכוזה של מתנות. היהודים פה מתקשים לא להיסחף לתוכה. נואל הופך לבעיה ליהודים. אפילו "חסידי" לובביץ' לא מתאפקים מלטול חלק בשמחה. גם השנה, בין מודעות הבשר והשמפניה, הופיעו מודעות שקראו לצרפתים להדליק נרות חנוכה. בטאון יהודי "דור ו־דור" פירסם מאמר של מומחית לחינוך, המציעה להורים איך למנוע, שילדיהם יסחפו אל שמחת החג. כמו הכמרים, היא מציעה להורים ללמד את הילדים להבדיל בין פולחן הקניות והאוכל "הפאגניסטי" למשמעות הרוחנית של החג הנוצרי. "דברו עם ילדכם על האור הפנימי שדולק מזה 2000 שנה בניגוד לכל הפירסומת הנוצצת כאן", היא כותבת. "אם ילדיכם שואלים מדוע איננו חוגגים את הולדתו של התינוק היהודי ישו, שהביא אור לעולם? אמרו כי כל עוד קיים עוול, אי־צדק, מלחמות, אין היהודים מכירים בישו כמשיח." לא נראה שהילדים היהודים מקבלים טיעון זה. הם רוצים מתנות כמו כולם. ההורים קונים. אי־אפשר להתנגד להיסטריה. החנויות שוטחות את המתנות בכל פינה. מ־10 פרנק עד 20000 פרנק. מתנות לעשירים, מתנות לבינונים, מתנות לעניים. הסופר פיליפ סולרס מתאר מאניה זו למתנות כמחניקה. הוא כתב: "המתנות משעבדות. הן פרוטסיות."

הטלוויזיה מקרינה תוכניות סנטימנטליות. השנה נטשו את התוכניות על מיוסרים ומחוסרי־כל לפעום הלבבות של הסועדים. לא מייסרים את מצפונם. שיאכלו בשקט. פותחים בשעשועים. רק בחצות נותנים כמה דקות לדרשות הטפה לאהבה בין עמים, סולידאריות עם עניים ומקופחים. קלות הקיום גברה על הכוונות הטובות. במקום הטפות מקרינים אופרטות קיטש קלילות.

לילה שקט, לילה קדוש

דליה שחורי, וושינגטון

אמריקה. אמריקה. מה היא לא מציעה לכבוד חג המולד. פעם בשנה הופכת כל הארץ הגדולה הזאת לדיסנילנד. הנשיא רייגן ורעייתו האהובה נאנסי, במעיל פרווה חדש, מדליקים בטקס חגיגי, בפעם האחרונה, את עץ חג המולד ליד הבית הלבן. הם שלחו גם 120.000 כרטיסי ברכה לחברים. בכל בתי העסק הגדולים ומרכזי הקניות מנגנים את שירי חג המולד. מעל גבי תקליטים, מעל סרטים מגנטיים, וגם חי. אתה נכנס למלון מפואר ובקומה השניה עומדים ארבעה זמרים, מחזיקים תווים ושרים שירי חג מולד בסגנון הבארוק. אתה יכול למצוא זמרים כאלה גם במרכזי הקניות, על המדרגות במסעדות, במעברים. הטלוויזיה הציבורית עושה לקראת הקריסטמס את התרומה השנתית שלה (ציבורית זה ציבורית, החיה מכספי הציבור ולא מהקצבת האוצר) ומביאה את הלהיטים הגדולים של חג המולד: לוציאנו פאבארוטי עם מקהלה בתוכנית בת שעה, מקהלת המורמונים, פיטר פול ומרי במופע מסורתי מרגש לכל המשפחה שהשנה גם הוקלט, זמרת הסופרן ג'סי נורמן עם מקהלה וגם מיכאיל באריש ניקוב, המופיע בגירסה מוסרטת משנות השבעים של הבלט הנרקד בחג המולד „מפצח האגוזים", עם גלזי קירקלנד, כשהיו צעירים ויפים.

אגב, חברה בשם „מוזאק", המספקת בימים רגילים מוזיקת מעליות לבתי עסק, מספקת להם עתה את מוזיקת חג המולד. המוזיקה הזו היא עסק גדול מאוד, המשתרע על כל אמריקה. בוושינגטון בלבד יש ל„מוזאק" 5000 מנויים. המינון שלה הוא הוד מאוד, כדי שמי שאוהב את שירי חג המולד ייהנה ומי שלא סובל אותם — שלא ייצא מדעתו. המינון משתנה לפי שעות היום ולפי הקירבה לחג. מתחילים להחדיר את השירים לפס הקול אחרי „יום ההודיה". כחודש לפני הקריסטמס. ככל שמתקרבים לחג המולד עולה יחס השירים ל־60 אחוז מכלל המוזיקה. עד חג המולד עצמו, שבו מנגנים את שירי החג כל היום ללא הפסק. למחרת הם נעלמים כלא היו עד השנה הבאה. הנגינה כלית בלבד, בלי זמרים, כדי לא למשוך תשומת לב. היא מיועדת להשפיע על הקונה להוציא יותר כסף כמו שהפרה אמורה לתת לצלילי המוזיקה יותר חלב.

עדיין בתחום המוזיקאלי. חג המולד הוא הזמן לנגן את „המשיח" של הנדל. האם אפשר לספור בכלל את מספר הביצועים והגירסאות? זה נותן את „המשיח" בגירסה המקורית של הנדל. זה נותן אותו כביצוע של כלי נשיפה בלבד. זה נותן אותו כביצוע חופשי בכנסיה, כשהציבור מקבל תווים ומלים - - ושר. רק בסוף השבוע שעבר ספרתי את ה„משיחים" הבאים באזור וושינגטון: התזמורת הסימפונית הלאומית בקנדי סנטר, מקהלת צ'סאפיק בכנסיה הקאתולית „הלב הקדוש" באנאפוליס, המקהלה העירונית של ארלינגטון בכנסיה הפרסביטריאנית הראשונה בארלינגטון, חברת המקהלה של מקלין בתיאטרון אלדן במקלין, חברת אמנות־המקהלה של פרדריק במרכז ווינברג בפרדריק, מקהלת „נובה" של הקהילה במרכז הקהילתי של רסטון, הכנסיה הפרסביטריאנית של ג'ורג' טאון עם תזמורת, הכנסיה הבפטיסטית העירונית, הכנסיה המתודיסטית המאוחדת בפיירפאקס. יש כנסיות שלא מוזכרות היום כי כבר עשו את ה„משיח" שלהן לפני שבועיים ושלושה. אותי זה מדהים.

אבל כל מה שהוזכר עד כה הוא כאין וכאפס לעונת הפסטיבל העיקרי: פסטיבל הקניות. אמריקה היא הארץ המשוכללת ביותר בטיפוח תרבות הקניות. מכירות מיוחדות לקראת החג, מכירות מיוחדות בעת החג ומכירות היסטריות אחרי החג. רק מודעות העסק המתפרסמות בעתונים יום יום על המכירות מעידות שזה משתלם, משתלם, משתלם. כל מועד, ולו הפעוט ביותר, הוא סיבה למסיבה ואין זו דרך דיבור. המקום שבו מתקיימות המסיבות האמיתיות, עם תוכנית אמנותית וליצנים, הוא בתי העסק הגדולים, מרכזי הקניות, הנאבקים בדרך מצודדת־עין על כיסו של הקונה. לכאן באים לאכול, לשתות, לקנות ולבלות.

אם אדבר רק על וושינגטון, כי איני יודעת מה נעשה בניו־יורק, אני יכולה לומר שהעיר הזו מוצפת מרכזי קניות -- ואני כאן עדיין חדשה יחסית ועוד מגלה פינות נסתרות המובילות למרכזי קניות נוספים. וושינגטון והסביבה הן בעצם תפאורה ותפאורה מפוארת מאוד למרכזי קניות אינסופיים, ענקיים, אלגאנטיים יותר ואלגאנטיים פחות. אני מסתכלת לפעמים על פני האנשים היוצאים מחנות או נכנסים לחנות. הם נראים חסרי דאגה, שבעים, כאילו בטוחים שמחר יהיה יום שופע כמו היום וכמו אתמול. כאילו אין אפשרות אחרת. השלווה והביטחון מרוחים להם על הפנים ואני ישר חושבת לא על הילדים הרעבים בסין, כבר אין שם ילדים רעבים, אלא על החיים הקשים בארץ־ישראל.

בחצרות, ליד סופרמרקטים, הונחו עצי אשוח בגדלים שונים למכירה. אתמול בלילה הם הודלקו במיליוני בתים, בביליוני נורות צבעוניות. אנשי מזג האוויר ציינו בשמחה שהבצורת לא פגעה בעצי האשוח. בכל בתי הדירות הגדולים כבר הוצב מזה שבועיים ויותר עץ אשוח טבעי או מלאכותי עם קישוטים ואורות. צבעי החג הם ירוק ואדום, המופיעים בזרים התלויים בדלתות הכניסה לבתים (אצל ישראלי הם מעוררים אסוציאציה של בית קברות), על נייר עטיפה למתנות, על קרן השפע וערב השפע. אמריקה היתה שקועה חודש בקניית מתנות. הבוקר הורידו אותן מעץ האשוח ופתחו אותן, לקראת ארוחת הצהריים החגיגית, תרנגול הודו צלוי עם רוטב קראנבארי אדום מתוק.

מתנות, כידוע, הן בעיה. מה לקנות, למי לקנות, כמה להוציא ומה אם אין כסף. אך אל דאגה. בתי העסק האוהבים של אמריקה חשבו עליך והם מציעים לך רעיונות בתוך המחיר, כרטיסי אשראי, תשלומים, רק בוא וקנה. עכשיו העונה לקניית תכשיטים — הרבה חנויות. מי שרוצה מעיל פרווה -- גם כן. לרוץ עכשיו. רק 2000 דולר או 4000 או 10.000 דולר, לעומת 4000 ו־8000 ו־20.000 דולר (למי שלא יודעת לספור יותר) מחיר מלא. כלי מיטה? עכשיו הזמן. בגדים לנכד? לאשה? לילד? משהו למטבח? אולי נעלי בית נוחות? חלוק? בגד בית מקטיפה שחורה? מטפחת אופנתית גדולה ב־100 דולר? אומרים לי, שיש מקומות, „מייסיס" למשל, הנמצא מחוץ לוושינגטון, שהצפיפות בהם לא מאפשרת לזוז. אני חושבת, שזו החגיגה האמיתית. ההכנות לחג. כי בחג עצמו — וזה החג היחיד באמריקה, להוציא את „יום ההודיה", שבו טסים מקצה לקצה כדי להיות עם כל המשפחה — נפגשים כולם ותוך זמן קצר נזכרים זה בחולשותיו של זה, וכמה לא אהבו להיות ביחד גם בשנה שעברה ולפני שנתיים. ויש הרבה משפחות עם גרושים ופרודים וילדים החוגגים עם האם ולא עם האב ולהיפך. החגים באמריקה יכולים להיות עצובים מאוד לאנשים רבים.

הטלוויזיה. והדבר זכור לי משהייתי בארה"ב לפני ארבע שנים. יוצרת אידיאליזציה סביב חג המולד, שבו נפגשות כל המשפחות המושלמות והמאושרות וחוגגות את החג השמח ומחלקות מתנות נהדרות לילדים היפים ולהורים המקסימים וכולם הולכים לים. חברה אמריקנית־יהודית אמרה לי פעם, שחג המולד עבורה הוא היום העצוב בשנה, כי זה יום חג דתי־אזרחי, שבו היא מרגישה שהיא שונה. חבר אמריקני אחר אמר לי, שזה היום שבו הוא נוסע לראות את משפחתו במערב־התיכון, ושהנחמה היחידה שלו היא שאחרי שהוא מבלה במחיצתם מספר שעות מעצבנות, הוא נכנס למכוניתו ונוסע לבקר חברים במקומות אחרים.

הבן־אדם לא יכול לברוח באמריקה מחג המולד. הוא נכנס הביתה דרך המסך והערוצים. היהודים המציאו תרופה חלקית. חג החנוכה קיבל באמריקה מעמד של המקבילה היהודית לקריסטמס. „האפי האנוכה" מברכים את היהודים, ויש לשם כך גם איגרות ברכה, בדיוק כמו האיגרות לרגל חג המולד. הטלוויזיה מודיעה בחדשות כשנפתח חג החנוכה. השנה זה לא יוצא ביחד עם קריסטמס ואוהבי המסיבות יכולים לחגוג פעמיים. בין כה וכה החג הגיע, בלי שלג הפעם בוושינגטון לפי תחזיות מזג האוויר. אנשים רצו לקניות האחרונות שלהם, אני שלחתי סכומי כסף לשלושת מחלקי העיתונים, שהשאירו לי מעטפות עם רמז ליד דלת הכניסה, וישבתי לחכות לסנטה, שעמד כנראה במטהו חלומות פז ושובל של כוכבים לילדים ולגדולים. פעם אחת בשנה אין פוליטיקה, אין הסכסוך במזרח התיכון, אין אש"ף, אין אפגניסטן. אין נשק כימי ובאליסטי. מרי כריסמס והאפי ניו יר.

sale למפוטרים

דפנה ורדי, בריטניה

ברחובותיה של לונדון מורגשת בשבועות האחרונים תכונת החג המתקרב. מסורת חג המולד, הכוללת החלפת כרטיסי ברכה ומתנות בין ידידים ובני משפחה, דוחפת את האנשים אל הרחובות והחנויות בחיפוש אחר המתנה האידיאלית, אשר תשמח את לב יקיריהם. החנויות תורמות את חלקן לאווירה החגיגית ובעליהן מקשטים את חלונות הראווה שלהן לקראת החג. כל הורה טוב מרגיש חובה לקחת את ילדיו למרכז העיר, כדי שיראו את הקישוטים בחנויות השונות ואת התאורה המרהיבה ברחובות המרכזיים של העיר.

נראה שהלונדונים כבר התרגלו לצפיפות במרכז העיר, בתקופה זו של השנה, והם אינם מתרגשים ממנה במיוחד. בשעות הפסקת הצהריים ובשעות שלאחר סיום העבודה במשרדים הצפיפות מגיעה לשיאה, ובכל מקום נראים אנשים הנושאים אינספור שקיות מהחנויות, שלל הקניות של אותו יום. ביניהם מנסים להידחק אחרים, בלבוש חגיגי, בדרכם אל מסיבות חג המולד השונות.

אווירת "ערב החג", המוכרת בארץ ביום או יומיים שלפני החגים, נמשכת כאן שבועיים־שלושה, ונראה שהכל נכנסים לאווירה. מרבית האנשים מגיבים בסובלנות לדחיפות ולתורים המתמשכים, ואפילו לעובדה ששעות העומס בכבישים נמשכות הרבה מעבר לרגיל בימים כתיקונם.

השנה, למי שהסתובב ברחובותיה המרכזיים של לונדון, נדמה היה לרגעים שבעלי חנויות אחדים "טעו בתאריך", והקדימו את המאוחר. מידי שנה, מיד לאחר חג המולד, מתחילות המכירות הכלליות הגדולות, והשלט sale נראה על כל חלון ראווה. אבל איש אינו מצפה לראות שלטים אלה לפני החג, בימים החשובים בדרך כלל לשיא בבולמוס הקניות. לכן, מראה שלטי ה־sale על כמה מהחנויות הגדולות של לונדון, כמעט שבועיים מוקדם מהרגיל, הפתיע רבים.

היה זה סימן ראשון למצב הכלכלי בבריטניה ולעליית שיעורי הריבית. כבר בימים הראשונים של הקניות לקראת החג בעלי חנויות רבים טענו, שלמרות שהדוחק והצפיפות נראים כמו בכל ערב חג, השנה רבים מסתובבים ובודקים את המוצרים המוצגים בחנויות, אך הם הרבה פחות קונים מתמיד.

המשך הפיטורין יבוא

אלה שלא היו בין הראשונים להשלים את רשימת המתנות גילו באמצע החודש, שהמצב אינו עומד להשתפר, אלא להיפך. מרבית הבנקים הגדולים הודיעו ללקוחותיהם על עלייה ניכרת בשיעורי הריבית, ואנשים המשלמים משכנתאות על דירות ובתים קיבלו הודעות על עלייה ניכרת בתשלומים החודשיים. תקציבן של משפחות רבות, בעיקר מבני המעמד הבינוני, ושל צעירים, שרכשו דירות רק לאחרונה, השתנה בבת אחת. החשש מפני עליות נוספות בתחילת השנה החדשה העיב על חדוות החג וקניית המתנות המסורתית.

חלונות הראווה במרכז לונדון מקושטים לחג המולד, אך השלטים המכריזים על מכירות מוקדמות מסגירים את הבעיות הכלכליות, והחששות מפני מיתון, אינפלציה ועלייה בשיעור האבטלה

עגום יותר היה מצבם של אלה אשר אבדו את מקומות עבודתם בחודש האחרון, בדיוק בזמן בו העיר החלה בתכונה לקראת החג. בקבוצה זו בלטו במיוחד אנשי המרכז הפיננסי הלונדוני, ה"סיטי". כמאתיים צעירים, אשר במשך השנים האחרונות הניעו את גלגלי הבורסה הלונדונית, הרגישו את תוצאות מפולת המניות שהיתה לפני שנה. לאחר שנות הפריחה של הבורסה, מהן נהנו הן המשקיעים והן העובדים, שוק המניות לא חזר לקדמותו מאז המפולת. בזמן שרבים חוששים להשקיע את כספם במניות, עומס העבודה ב"סיטי" ירד עד לנקודה, בה רבים מאמינים שגל הפיטורין האחרון, שהיה הגדול ביותר בתולדות ה"סיטי", הוא לא האחרון, והמשך עוד יבוא.

לאלה שאיבדו את מקום עבודתם ומשכורתם, שהיתה בדרך כלל מהגבוהות בבריטניה, חג המולד השנה לא יהיה מהשמחים. יש להניח שהם גם לא יהיו בין האנשים הממלאים את החנויות, בחיפוש אחר המתנה האידיאלית. מצב זה גורם לכך שבעלי החנויות, אשר עבורם בדרך כלל עונה זו של השנה מהווה את השיא במכירות, מרגישים היטב את הסימנים הראשונים של המצוקה הכלכלית. כדי להציל את מה שאפשר, ולפתור את המצוקה המיידית, רבים מהסוחרים החליטו להוריד את מתח הרווחים ולהתחיל במכירות כבר עכשיו, בתקווה שהדבר יעודד את הציבור לקנות יותר למרות כל החששות הכלכליים והמשכנתאות המדירות שינה מעיניהם של רבים.

האורות הצבעוניים במרכז העיר, וחלונות הראווה המקושטים שומרים על האווירה החגיגית של לונדון לקראת חג המולד, אבל השלטים המכריזים על המכירות המוקדמות מסגירים את הבעיות הכלכליות והחששות מפני מיתון, אינפלציה ועלייה בשיעור האבטלה, בארץ בה כבר עכשיו שיעור האבטלה הוא די גבוה. נפילת הבורסה בשנה שעברה נותנת את אותותיה, והיא מעיבה על שמחת החג של רבים בבריטניה.

סנטה־קלאוס רילג על חסרי הבית

אתי רונאל

חג המולד בניו־יורק הוא חג נפלא למי שיכול להרשות לעצמו לחגוג: חלונות ראווה עם עצי האשוח המנצנצים בשלל צבעים ודחושים בהיצע אין־סופי של מתנות לחג; העצים על המדרכות, שעליהם נשרו זה כבר, והם עטורים נורות קטנות, המאירות את החורף הניו־יורקי (שהשעם הוא איננו לבן אלא גשום ואפור) באורות זהובים ורכים; צלצול הפעמונים של סנטה־קלאוס, הניצבים בתלבושתם האדומה וזקנם הלבן בפינות הרחוב; שירי החג המושרים על־ידי חיילי צבא הישע; והילדים והתיירים, המחליקים על הקרח ליד העץ הענק במרכז רוקפלר או בסנטרל־פארק.

זהו הפן הזוהר, המשפחתי והמואר של חג המולד, עם כל האוכל, הפסטה, הדגים, העוף והפאנטוני (לחם מתוק), וחלוקת המתנות מסביב לעץ.

לצד אלה — ויש אומרים לפני כל אלה — זוהי החגיגה המסחרית של חנויות הכל־בו הענקיות, שמדפיהן הולכים ומתרוקנים בקדחת הקניות, האוחזת את הציבור בכל ערב החג. קונים הכל: טלוויזיות עם מסכים גדולים, מערבלי מזון, צעצועים אלקטרוניים, תקליטורי קומפקט־דיסק עם שירים לחג, מעילי עור ואפילו מכוניות, כשתורים ארוכים משתרכים לפני דוכני האריזה.

מאליו מובן, שזהו חג עצוב, עצוב מאד, ליחידים, לעניים ובעיקר ל־80 אלף חסרי־הבית, שרק ל־29 אלף מהם נמצא מקום במקלטים של עיריית ניו־יורק. עד כה קפאו שישה מהם למוות בגל הקור האחרון שהיה כאן, ורבים אחרים הוכו, נשדדו או אפילו הוצתו שעה שישנו בבניינים הנטושים, בתחנות הרכבת התחתית, מתחת לגשרים, בכל מקום המציע מחסה כלשהו בלילות החורף הניו־יורקי, שהטמפרטורה בו יורדת הרבה מתחת לאפס.

ארץ האפשרויות הבלתי מוגבלות מאפשרת, עדיין, מכונית (משומשת) לכל פועל, אבל איננה נותנת לו בית. וכשרמת השכר איננה עולה על 3.35 דולר לשעה, מגלים יותר ויותר שחורים, היספנים וגם לבנים, כי אין הם יכולים לשלם את שכר הדירה שהרקיע בשנים האחרונות למאות רבות של דולרים. אך גם אם אתה משתכר היטב — אם חלית, איבדת את משרתך וחסכונותיך אזלו, אתה עשוי למצוא עצמך ישן באולם ענק, יחד עם עוד 800 חסרי־בית כמוך, אוסף בקבוקים ריקים כדי לקבל כמה פרוטות בסופרמרקט, מתרחץ בחדרי השירותים של הרכבת התחתית, מחכה בתור לארוחה חמה במטבח ציבורי, או, אפילו, פושט יד.

הנורא ביותר הוא גורלן של המשפחות. אלו גרות יחד באולם המיועד למשפחות רבות, וכשההורים מגלים סימני שבירה, נלקחים מהם הילדים ונשלחים למעון מיוחד לילדים מוכים או מנוצלים מינית, והם עצמם נשלחים למעונות נפרדים לנשים ולגברים.

וזהו קפיטליזם במיטבו: התקציב לבניית בתי־דירות בשכר חודשי מוזל קוצץ על־ידי הנשיא רייגן ב־77 אחוז, וגם מי שיטפל בנושא בממשלו של בוש מאמין שאין זה מתפקידו של הממשל להשקיע בבנייה ציבורית. הנושא הפך לא מכבר למוקד של ויכוח ציבורי סוער, אבל פתרון לבעיה — אין.

ובינתיים, הדמויות המכורבלות בשולי הרחובות המוארים מהוות תזכורת מאיימת ליאפים האופנתיים והמטופחים של ניו־יורק. אלה האחרונים מעדיפים להתעלם מהן ורק המבוגרים יותר, הזוכרים עדיין את השפל הכלכלי הגדול של שנות ה־30, עוצרים, נותנים מטבע, כוס קפה, ולפעמים גם מעיל חם. הם יודעים שזה עלול לקרות גם להם.

בולים ובולאים

יהושע מרקוס

40 שנה לזכויות האדם

ב־6 בדצמבר הופיעו שלושה בולים ושלושה גליונות מזכרת שהנפיק דואר האו"ם לציון מלאת 40 שנה להצהרה הבינלאומית על זכויות האדם. כמו כל בולי האו"ם, גם סידרה זו תופיע בשלוש מהדורות: אמריקנית, בערך של 25 סנט, שווייצית, בערך של 90 פרנק שווייצי, ומהדורה אוסטרית בערך של 5 שילינג.

על שלושת הבולים ציור שווה — להבה (סמל זכויות האדם) והכתובת "זכויות האדם" ו"אומות מאוחדות". על הבול האחד בשפה האנגלית, השני בצרפתית והשלישי בגרמנית.

שלושת גליונות המזכרת כוללים את הצהרת זכויות האדם ובתוכה הבול. ההצהרה מופיעה במהדורה האמריקנית באנגלית, במהדורה השווייצית בצרפתית ובאוסטרית בגרמנית. בתחתית הגיליון מופיעה הכתובת — ההצהרה הבינלאומית לזכויות האדם 1988־1948. הבולים והגליונות צויירו בידי הצייר י. קאלארי מארה"ב והודפסו בשווייץ. גליונות המזכרת, במהדורה האמריקנית, הונפקו בערך של דולר, המהדורה השווייצית ב־2 פרנקים שווייציים והמהדורה האוסטרית ב־11 שילינג.

ב־10 בדצמבר 1948 אימצה העצרת הכללית של ארגון האומות המאוחדות ופירסמה את ההצהרה הבינלאומית לזכויות האדם. בהמשך דרשה האסיפה הכללית של האו"ם כי המדינות חברות הארגון יפרסמו את תוכן ההצהרה ויפיצוה ברבים, בבתי הספר, במפעלים חינוכיים, בכל המדינות, ויהיה המשטר השליט בהן אשר יהיה.

להבת הזכויות

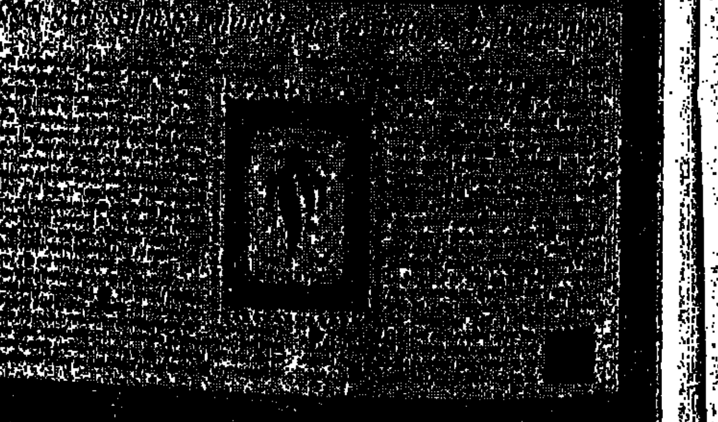

הצהרת האו"ם מ־10.12.48

לעצור את דומינו הפיטורים

ההודעה על סגירת המתפרה ב„ביתן דימונה", ופיטורי 119 עובדים, לא הפתיעה את האנשים בשטח. המפעל, שבזמנו העסיק 1,800 עובדים והיה לגאוות העיר, התכווץ בהדרגה, צימצם ו„ייעל", והגיע ל־600 עובדים. אלא שהפעם הודעת ההנהלה לא עברה בשקט והיוותה האות לתחילתו של מאבק בו נוטלים חלק כל הכוחות, בעיר ומחוצה לה.

ראובן אילוז
כוחה של סולידאריות

בשלב הראשון החליטו המפוטרים לחסום את שערי המפעל. יתר העובדים המשיכו בעבודה הסדירה. לאחר יומיים, כשלא חל שינוי בעמדת ההנהלה, הושבת כל המפעל.

יעקב תורג'מן
מטקסטיל דימונה

בשלב זה נכנסו לתמונה והצטרפו לאלי כנפו, ראש הוועד, מועצת פועלי דימונה, פעילי הסתדרות, אנשי „עיר 1", נציגי מפעלים שכנים ורבים אחרים.

ראובן אילוז, מ"מ מזכיר מועצת פועלי דימונה ומזכיר סניף מפ"ם בעיר, השתתף במאבק מתחילתו: „החלטנו לקיים הפגנה רבת־משתתפים ולהשבית את דימונה כולה, כאות הזדהות ומחאה. במקביל הקמנו מטה מאבק, אליו התגייסו כמה מראשי הוועדים הגדולים באיזור — פוספטים, טקסטיל־דימונה ואחרים. בלטו בנוכחותם המאסיבית עובדי המפעל השכן, טקסטיל דימונה, ויו"ר הוועד שלהם, יעקב תורג'מן, חבר „עיר 1"".

שמעון סבן
מפוספטים בנגב

ללכת בגדול

תורג'מן, הידוע כיו"ר־ועד פעיל ונמרץ היה שותף לפעולות הוראות ולמאבקים רבים בהם השתתפה מפ"ם בעבר. את נושא הפיטורים הוא מכיר על בשרו, במפעלו שלו. ומלת המפתח במשנתו המיליטנטית היא „סולידריות" ו„כוח הביחד". לדבריו, „כל המפעלים בדימונה, ובכלל בארץ, נמצאים בסירה אחת. אם ההנהלות רואות שאפשר לפטר ולסגור בקלות, התהליך רק יגביר קצב. כך, לדוגמה, סגרו אצלנו את מפעל מתכת סרום, שהעסיק בזמנו 200 עובדים. המפעל נסגר ללא רעש, ובכך הסכנה — אסור ליצור אצל ההנהלות תחושה שהכל מותר. ושאפשר לפטר חופשי־חופשי, בלי להתחשב ובלי להתחשבן. זאת בדיוק הסכנה. חייבים לעצור יחד את תהליך הדומינו הזה, לצאת למאבקים חריפים, ובעיקר — לגלות סולידריות של כל המפעלים".

דמות נוספת שבלטה במאבק, שלא הגיעה מהמפעל המושבת, היה שמעון סבן מ„פוספטים נגב". גם משם זרמו עובדים רבים להוראות, גם שם מדברים על פיטורים קרובים. „במאבקים מסוג זה, או שאתה משחק אותה בגדול, או שאל תעשה כלום. צריך לשאוף לצרף כמה שיותר עובדים ומפעלים למאבק, כדי שיזכה לתהודה ציבורית. צריך להפעיל את כל הכוחות בצורה מלוכדת. רק כוח מלוכד יכול להשיג תוצאות של ממש", אומר סבן.

בינתיים נמשך המו"מ, פגישות ועוד פגישות של ההנהלה, נציגי העובדים, מועצת פועלי דימונה ואנשי ההסתדרות. אילוז יודע לספר על מו"מ ארוך ומייגע, שבסופו הודיע מנהל המפעל כי הוא מוכן לשקול מחדש את פתיחת המתפרה והמפעל. אחר־כך שינה את דעתו לגבי פתיחת המתפרה, והדיונים נמשכו. בסופו של התהליך המתיש הוחזרו המכונות לפעולה. סוכם, כי כ־60% עובדים יועברו למחלקות אחרות, וכי כ־40% יפוטרו.

ניסיון מהמאבקים שהיו

מסקנותיו של אילוז מאירועי החודשיים האחרונים אינן שונות בהרבה מאלו של ראשי הוועדים. „הבנו שמדובר כאן בתהליך שחייבים לעוצרו ומוכרחים לעשות זאת לא לבד, אלא עם מפעלים שכנים. ראשי הוועדים באותם מקומות הבינו שאם לא נעצור בזמן את התהליך המסוכן הזה הם עצמם ייפגעו בסופו של דבר, ולכן גם החליטו להצטרף למאבק. קיבלנו גם תמיכה מ„עיר 1", נציגיו, פיני גרוב, מישל אלמליח, יוסי סולומין ורבים אחרים, באו והזדהו איתנו ותרמו לעובדים השובתים מנסיונם במאבקים דומים. גם חברי מפ"ם נוספים, מהעיר ומקיבוצים שכנים, ביקרו במקום וחה"כ חיים אורון (ג'ומס) הגיע גם הוא לשמוע, לעודד ולנסות לעזור".

„אני בטוח", אומר אילוז, „שאם נמשיך לפעול יחד למען התעסוקה בדימונה, יהיה קשה לשבור אותנו. אני מקווה שעם הסולידריות שנבנתה סביב המאבק, ועם הכוח שגיבשנו כאן, ובעזרתם ובשיתופם של כל ראשי הוועדים באיזור --- נצליח להביא לעתיד טוב יותר לדימונה".

תאורה פנימית

על המתרחש במפ"ם

בעריכת נחום דוניצה

אלי כנפו
מביתן דימונה

ערב באליכין

בערב גשום וסגרירי התאספו כ־50 חברים בביתו של יו"ר סניף מפ"ם באליכין, זכריה רגן, לפגישה עם אפרים זילוני, יו"ר סיעת מפ"ם בהסתדרות, לערב בנושא דרכה של מפ"ם בהסתדרות הכללית.

רגן דן בבניית ביתו של סניף מפ"ם באליכין, המשמש כיום כמעון נעמת במקום. כן הועלתה פנייה להדרכת הסניף לקראת הבחירות להסתדרות, במאי 89. זילוני בירך את חברי הסניף על הצטרפותם למפ"ם ואיחל להם הצלחה בדרכם החדשה.

הצוות המוביל באליכין

בסוקרו את פעילות ההסתדרות בתקופה האחרונה, חידד זילוני את תפקידה של מפ"ם, במלחמה העיקשת נגד החדרת משרדי לשכת עבודה פרטיים לשוק העבודה הישראלי ולמען מיצוי נאות לעובדים המפוטרים, בעקבות הכרזות כונס נכסים למפעל המעסיק. אשר לבחירות להסתדרות אמר, כי זוהי תקופת המתנה לבדיקת עמדת הממשלה החדשה ושיתוף העבודה שייעשה עם ההסתדרות הכללית. בהתייחסו להליכה לבחירות להסתדרות במועצת הפועלים באליכין, ציין זילוני כי עמדת המפלגה תיבדק עם הסניף בשבועות הקרובים.

בחירות מוניציפליות

חגי אבירם מכין עצמו לבחירות ברשויות המקומיות. במסגרת תפקידו כרכז מטה הבחירות המוניציפליות במרכז מפ"ם, הוא אחראי על הקשר עם הסניפים השונים.

„הקמנו מטה, שנכנס בימים אלה לפעילות, בו חברים נציגי המחלקות השונות במרכז, ותפקידו תיאום וקישור המהלכים בסניפים ברחבי הארץ לקראת ההליכה לבחירות", מספר אבירם.

לדבריו, „מפ"ם מתייחסת לבחירות המוניציפליות כאל בחירות בעלות גוון מקומי, תוך שמירה על זהותה כמפלגה במסגרת הארצית, ולכן גם הולכת על מועמדים מקומיים ומגוונים מקומית בכל נקודת ישוב".

לא נותקה השלשלת

באחרונה ביקרתי עם אשתי באחד מערבי התרבות במועדון מפ"ם ע"ש שלום עליכם בחיפה. האווירה במקום ספוגה בתרבות היידיש והקירות מקושטים באימרותיו של הסופר הגדול. להרגשה הטובה תרם לא מעט יו"ר המועדון, אברהם לאוב, שהודות ליוזמה הבלתי נלאית שלו ושל רעייתו שרה. מפעיל המועדון פעילות עניפה ומגוונת בשטחים רבים.

לציון מיוחד ראוי הערב שהוקדש לזיכרון העיירה, המעלה זכרונות יקרים מימי הנעורים, ומתאר את הווי בעיירה היהודית בפולין, וכן מביא חלק מהפעילות המבורכת של המועדון, החשובות לדור שלנו ולדור הנמשך. אכן, לא נותקה השלשלת.

אברהם זינגר, חיפה

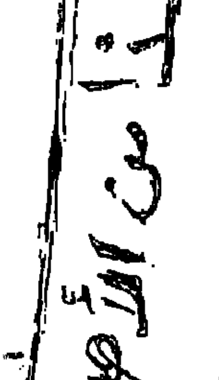

קיבוץ עם אומץ ותקווה

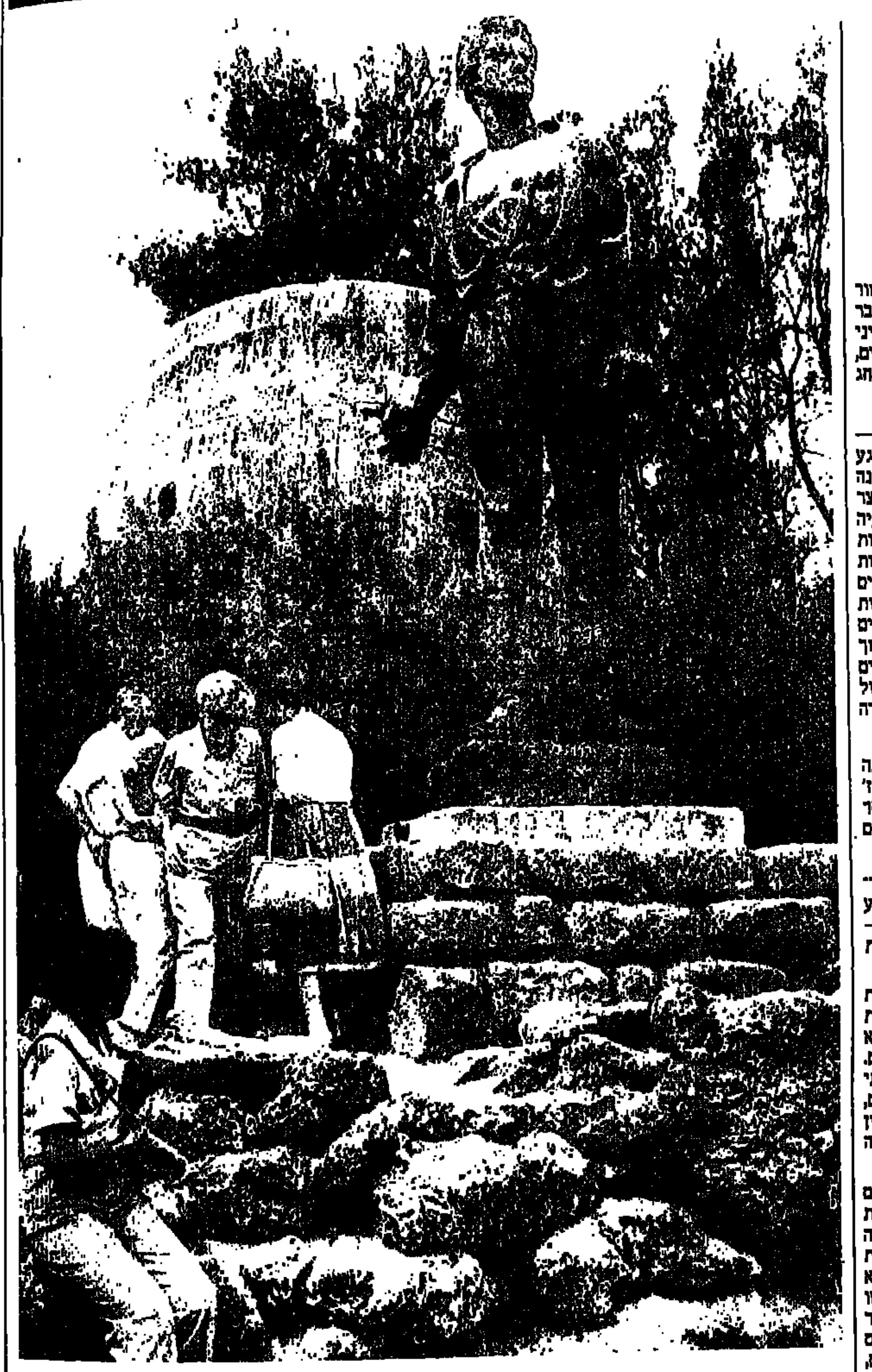

אילת מזור

קיבוץ יד־מרדכי שוכן במישור החוף הדרומי. הקיבוץ עלה על הקרקע בשנת 1943, לאחר הכשרה של מייסדיו ב׳מצפה־הים׳ בנתניה, בעיקר בתחומי הדיג והחקלאות. ראשוני יד־מרדכי היו יוצאי תנועת ׳השומר הצעיר׳ מפולניה ומגליציה. לאחר מלחמת־השחרור הצטרפו לקיבוץ חברים מדרום־אמריקה, ובשנות ה־60 הצטרפו גם ילידי הארץ. ביד־מרדכי מתגוררים היום 471 חברים, 222 ילדים, סך הכל 730 נפש.

סיפורו המרתק של קיבוץ יד־מרדכי נפתח, בעצם, בחודש מאי בשנת 1948. כוחות מצריים מנסים ואף מצליחים לפלוש אל מדינת ישראל, ערב הקמתה. קומץ חברים וחברות מקיבוץ יד־מרדכי, מצליחים בעזרת תחמושת דלה לבלום את כיבוש הישוב, ומחזיקים מעמד במשך שישה ימים, אל מול הטנקים והארטילריה הכבדה של המצרים. עם גבור הקרבות, פונו ילדי יד־מרדכי בחסות החשכה מן הישוב, ורק כעבור שישה ימי קרב מרים ננטש המקום. 24 ממגיני הישוב — 18 מחברי יד־מרדכי ו־6 אנשי פלמ"ח — נפלו חלל על הגנת הישוב.

למרות נטישת הישוב, נזקפת לזכות חברי יד־מרדכי בלימת הצבא המצרי והעובדה שצבא זה לא הרחיק לכת בכיבושיו עד תל־אביב. את בלימת הצבא המצרי מציין היום גשר, סמוך לאשדוד, הנושא את השם "עד הלום" — עדות להיסטוריה שהתחוללה כאן.

חצי שנה היה יד־מרדכי בידי המצרים, שלא הותירו בו אבן על אבן. "המצרים השחיתו את הישוב לחלוטין", מספרים ותיקי יד־מרדכי, "והיה צורך לבנות את הקיבוץ מחדש".

בשנת '49 מצטרפים אל יד־מרדכי חברי 'השומר הצעיר' מבולגריה ומאורוגוואי, ובהמשך גם גרעינים ישראליים.

בקיבוץ יד־מרדכי, הקרוי על שם מפקד גטו וארשה, מרדכי אנילביץ', שהיה חבר השומר־הצעיר, ישנם שני ניצולי שואה; רוב החברים עלו ארצה עוד לפני מלחמת העולם השנייה.

במוזיאון יד־מרדכי, אשר נפתח לקהל הרחב בשנת 1968, בסיועה של 'מורשת', ניבטת מן המרתף העיירה היהודית במלוא תפארתה בימים שקדמו לפוגרומים, כהמשך נראים 'תוצאותיהם' של 'ליל־הבדולח' וחוקי נירנברג עם דגש על מרד הגטו. עוד ניתן לראות במוזיאון את תקומתו של עם ישראל, החל בהעפלה והעלייה הבלתי ליגאלית, הקמתם של 11 ישובים בנגב והקרבות העזים שנוהלו בדרום בהם נכבשו כפר־דרום, ניצנים וניר־ים. חלק מן המערכה שניהלו חברי יד־מרדכי ניתן לראות בקומה הראשונה של המוזיאון — על במה קטנה בה מתועד הקרב, כלי נשק שונים ששימשו את מגיני הישוב, ומעל לכל ניצב תותח ענק המסמל את יחסי הכוחות של 'אז'.

לפני 3 שנים הקימה 'מורשת' בית־ספר לתלמידים מכל הארץ במוזיאון, בו לומדים התלמידים באווירה אחרת את תולדותיו של עם ישראל. "יש לנו תכניות פיתוח למקום", אומרת מזכירת יד־מרדכי, רעיה פסי, "אבל ברגע אין לנו כסף לכך. "באיזור הקרבות אנו מוצאים את שיחזורם, דמויות פזורות בשטח כלוחמים, החפירות וכלי הנשק שוחזרו וטייפ מספר באוזני הבאים את סיפור הגבורה של מעטים מול רבים, בשפות רבות. על גבעה המשקיפה אל הקיבוץ נטמנו 24 מגיני הישוב. 'קבר אחים', אומרים בקיבוץ. פסלו של מרדכי אנילביץ' חולש על יושבי המקום, "הילדים שלנו סופגים את האווירה. לאחר הקרב נותרו בקיבוץ אלמנות ויתומים רבים, והדבר בהחלט ניכר", אומרת רעיה. ביד־מרדכי מציינים מלבד יום הזכרון לחללי צה"ל גם את יום שחרור הישוב, כ־5 בנובמבר.

כלכלת יד־מרדכי של סוף שנת '88 מבוססת על חקלאות. "60% מהייצור שלנו מושתתים על חקלאות, וזו גם בעייתנו", קובעת רעיה ומוסיפה, "כשהיה המצב טוב, אנו מעולם לא השתוללנו, היינו 'בסדר', אבל היום, כשמחירי הכותנה ירדו ויחד עמם מכסות הפרי והחלב, אנו נמצאים בבעיה".

ביד־מרדכי גידולי שדה שונים, מטעים — אגסים, פקאנים ואבוקדו, ופרדס בו גדלים: הפומלה, פומלית, מנדרינות, סצומה (זן של מנדרינות קטנות ללא גרעינים), אשכוליות, ואשכוליות אדומות, לימונים ותפוזים. במשק החקלאי של יד־מרדכי ישנה גם רפת לחלב, לול תרנגולות לפיטום ומכוורת רווחית, הגדולה ביותר בארץ. "אנו עוסקים כעת בפיתוח וריאציות שונות על 'מזון המלכות', ופיתוחו של הענף הוא בראש סדר העדיפויות אצלנו. ראשית, כי יש בעולם כולו מגמה של 'חזרה אל הטבע'; שנית, המקום מספק תעסוקה למבוגרים רבים", אומרים ביד־מרדכי ומספרים על נסיונות יצוא ראשונים. "אך לפרוץ אל השוק האירופי בצורה מסיבית לוקח זמן", מסבירים שם.

במפעל אלקטרוניקה, 'אלדר', מייצרים בקרים ללולים, מדגרות וחממות.

בראש־השנה נחנכה בצומת המוביל לקיבוץ מסעדה חדשה ומפוארת — "כשהחלום שלנו הוא להפוך למרכז הקניות לתושבי איזור הדרום", אומרים ביד־מרדכי. כבר עתה עוסקים שם בבנייתו של 'מיני קניון' ומקווים, שלמרות הקשיים, ניתן יהיה לחנוך את המקום בחג פסח הקרוב.

הלינה ביד־מרדכי משותפת — הילדים לנים בבתי־הילדים. "כרגע אין לנו כל כוונה לעבור ללינה משפחתית ואין גם לחצים מצד החברים לשינוי המצב", אומרת רעיה ומוסיפה, "כי ייתכן שהסיבות להיעדר לחץ לשינוי המצב נובעות בחלקן מן העובדה, שהחברים יודעים כי אין כסף לבנייה, ובדירות הקיימות לא ניתן להלין ילדים ברווחה. זאת ועוד, מערכת החינוך שלנו מאד מסודרת ואנו משקיעים משאבים רבים בחינוך, כך שאם יחול אי פעם שינוי, הוא לא יתרחש בצורה פרטיזנית", אומרת רעיה.

ילדי יד־מרדכי לומדים עד כיתה ו' בבית־ספר בתוך המשק ומכיתה ז' ועד י"ב לומדים הילדים במוסד החינוכי, הנמצא אף הוא בקיבוץ, עם ילדי זיקים וכרמיה.

את מצבם הכלכלי מגדירים ביד־מרדכי: 'באמצע' — לא הכי גרוע אך יכול, כמובן, להיות טוב יותר — ותולים את 'האשם' בהיעדר מקורות הכנסה.

באחרונה החלו נוקטים במדיניות צמצומים במקום, הכוללת עצירת קניות, פנייה לחברים להשתדל שלא להוציא כספים בחודשיים האחרונים. "ההיענות של הציבור היתה בלתי רגילה", קובעים ביד־מרדכי ומקווים, שניתן יהיה להמשיך כך, כי "עדיין לא רואים אצלנו את האור בקצה המנהרה".

בשנה הקרובה יש כוונות לצמצם את מה שנקרא 'הוצאות אחזקת אדם', אך משתדלים לפגוע כמה שפחות בחבר. "בנוסף", אומרת רעיה, "יש לנו תכניות להוציא אנשים לעבודות מחוץ למשק, זו תהיה הכנסה נטו בזמן קצר". עוד חושבים ביד־מרדכי, להוציא חברים לעבודה במפעלי האיזור, כשכירים, ולצמצם את התקנים בתוך המשק. יום העבודה הוארך בשעה לחבר ולחברה. השנה מתכוננים לבצע את קטיף הפירות בעבודה עצמית, "קיימת היענות גדולה מצד החברים", קובעים שם בסיפוק.

ביד־מרדכי קיימים עובדים שכירים בודדים, בעיקר לעבודות שירותים, כמו אינסטלטור, נגר ומסגר. "אנו", קובעת רעיה, "משתדלים שלא להכניס שכירים לקיבוץ, ועושים הכל על־מנת לשמור על העקרונות הקיבוציים".

אחוז העזיבות ביד־מרדכי הוא נמוך מאד. "בשנים האחרונות", אומרים בקיבוץ, "כמעט ולא עזבו בנים".

"השורה התחתונה היא, שהבנים ירגישו כי המקום הוא שלהם", אומרת רעיה ומוסיפה, "אנו קיבוץ עם אומץ, נותנים לבנים לאייש תפקידים ואפילו הם צעירים".

המצב החברתי הטוב, שקיבוץ יד־מרדכי התברך בו, יסייע לו מן הסתם להתגבר על כל המכשולים שבדרך, והם כנראה לא מעטים.

לקיבוץ יד מרדכי ולאנשי מפגש
בחגכם 45 שנה
מיטב הברכות והאיחולים
תוית בע"מ
■ יצרני מדבקות ("פרוצס") עד 5 צבעים
■ יצרני מדבקות דביקים בגלילים, מודפסות וללא הדפסה לתעשיה טכסטיל, הקלאות ופרסום.
■ שיווק מכונות להדבקה אוטומטית לענפי המזון קוסמטיקה ותרופות מתוצרת גרמניה
רח' החשמונאים 9 איזור התעשיה הצפוני בני־ברק (ליד מ.מ.)
טלפון: 707590, 707595-03

לקיבוץ יד מרדכי ולאנשי מפגש
בחגכם ה־45 שנה
ברכות לבביות להמשך פורה ומשגשג
נירומטל בע"מ
ספקי ציוד נירוסטה
המשרד: ת"א, לינקולן 8, טל' 5613686־7
המפעל: אשקלון, אזור התעשיה החדש, טלפון: 051-23792

לחברי קיבוץ יד מרדכי
בחגכם 45 שנה
ברכותינו הלבביות להמשך פורה ומשגשג
לחברי קיבוצים
אחים אברהמוף (אברתורס) בע"מ
טיולים מרתקים במחירים מיוחדים

לחברי קיבוץ יד מרדכי
בחגכם 45 שנה
ברכות לבביות להמשך פורה ומשגשג
✦
בכורי השדה בע"מ
חברה לשיווק ירקות ופירות

לקיבוץ יד מרדכי ומפעלו אלדר
בחגכם 45 שנה
מיטב הברכות והאיחולים
להמשך פורה ומשגשג
A&S א. אנד. אס.
• יבוא ושיווק לתעשיה וייצור המכירה ממלאי או ביבוא ישיר
• תושבות ומחברים ASSMANN
• קבלים TOWA
• מעגלים משולבים HITACHI
מגוון רכיבים לתעשיה
• נגדים TY-OHM
• בתי נתיך EDK
אהליאב 6 רמת־גן 03-7511562-3-4
פקסימיליה 03-7518937 טלקס 361659 ASCO

לחברי קיבוץ יד מרדכי
בחגכם 45 שנה
שפע ברכות ואיחולים
להמשך הפיתוח, היצירה והשיגשוג
צ'רלס בוהבוט
בע"מ
הרצליה, הס 5
טל. 547650, 052-541567

לקיבוץ יד מרדכי ומפעלו אלדר
ביום חגכם
שפע ברכות ומיטב האיחולים
"דפנה" וויסמן את לביא בע"מ
שרותי מכס, תעבורה ושלוח בין־לאומי

לכל חברי קיבוץ יד מרדכי
בחגכם 45 שנה
ברכות לבביות להמשך פורה ומשגשג
פלפוט בע"מ
PALPHOT Ltd
יצרני גלויות, לוחות שנה, שקופיות, כרטיסי ברכה ומוצרי פרסום
ת.ד. 2, הרצליה 46100 טלפון: 052-555014

לחברי קיבוץ יד מרדכי – בחגכם 45 שנה
שפע ברכות ומיטב האיחולים
"שחק" שיווק ציוד טכני וחקלאי בע"מ
אזור התעשיה באר־טוביה, טל' 581951 – 08-584555

לחברי קיבוץ יד מרדכי
בחגכם 45 שנה
ברכות לבביות ומיטב האיחולים
להמשך הפיתוח, השגשוג והיצירה
מוסך רמר (1987) בע"מ

יציב בע"מ
מבצע מערכות קירור
מיזוג אוויר ואיוורור
רחוב לינקולן 8, ת"א, טלפון: 03-5612396-7
החברה המבצעת של מערכת קירור ומיזוג אוויר של מפעל התיירות בקיבוץ יד מרדכי
מאחלת
לקיבוץ יד מרדכי
החוגג 45 שנה
ברכות נאמנות להמשך פורה ומשגשג

לקיבוץ יד מרדכי
ברכות ליום ההולדת ה־45
ולמפעל האלקטרוניקה אלדר
מאחל: דוד גואטה
התקנת בקרים
המקור למנועים חשמליים + גיר לפתיחה וסגירה של תריסים בחממה ובלול
מחוז כפרי נהורה

לחברי קיבוץ יד מרדכי
בחגכם 45 שנה
ברכות לבביות ומיטב האיחולים
בית מרקחת רום

לחברי יד מרדכי ולאנשי מפגש
בחגכם 45 שנה
שפע ברכות ומיטב האיחולים
אדלר ליבוביץ חברה בע"מ
יבוא ושיווק ממתקים מחו"ל
תל־אביב, פלורנטין 46, טלפון: 839921

לחברי קיבוץ יד מרדכי
בחגכם 45 שנה
ברכותינו להמשך פורה ומשגשג
בית־מרקחת מגדל

לקיבוץ יד מרדכי ולצוות המכוורת
בחגכם 45 שנה
ברכותינו להמשך פורה ומשגשג
דפוס זיו בע"מ
תעשיית אריזות למזון, קוסמטיקה ותרופות
רח' יציב, אזור תעשיה עטרות, ירושלים
ת.ד. 5282, ירושלים 91052 ● טלפון, 853920 – 02-852233

לחברי קיבוץ יד מרדכי
ביום חגכם – ברכות לבביות להמשך פורה ומשגשג
ומיטב ההנאה עם הלחם הטעים מאחלים
מאפית תקומה אשקלון
אזור התעשיה אשקלון, טל' 051-25497

לחברי קיבוץ יד מרדכי
בחגכם 45 שנה
מיטב האיחולים להמשך פורה ומשגשג
אבינקו בע"מ (הכטומטל) יצרני מיכון חקלאי
טל 051-25146

לחברי קיבוץ יד מרדכי
בחגכם 45 שנה
שפע ברכות ומיטב האיחולים
בת־עמי גופר
רמת־גן, יאיר 21, טלפון: 03-741313

לקיבוץ יד מרדכי ולאנשי מפגש
בחגכם 45 שנה – מיטב הברכות והאיחולים
פוטו קולומביה מכירה של כל צרכי צילום ופיתוח תמונות
ת"א, העליה 19. טל' 03-383353

לקיבוץ יד מורדכי
ולאנשי מפגש
בחגכם 45 שנה
שפע ברכות ומיטב האיחולים
להמשך היצירה השגשוג והפיתוח
מוסך אחים שאובי
שער הנגב – תלמי הנגב

לקיבוץ יד מרדכי ואנשי מפגש
בחגכם 45 שנה
שפע ברכות ומיטב האיחולים
שפירא גז בע"מ
סוכני פזגז
הספקת גז לכל המטרות:
השקת חימום מרכזית ● בתי מגורים ● מוסדות ● קיבוצים ● מסעדות ● מגזר חקלאי ותעשייתי
אשקלון, הרצל 33, במדרחוב, טל' 22646 – 051-29266

לקיבוץ יד מרדכי ואנשי מפגש
בחגכם 45 שנה
ברכותינו להמשך הפיתוח, השגשוג והיצירה
שי לכל בע"מ
כלי בית ומתנות בסיטונות
תל־אביב, רח' פיג'וטו 20
טל' 614394-5 – 03-613214

לקיבוץ יד מרדכי ואנשי מפגש
בחגכם 45 שנה
ברכות לבביות להמשך פורה ומשגשג
מוסך שרותי חשמל (פויו)
העבודה 20, אשקלון
טלפון: 051-24073

לחברי קיבוץ יד מרדכי
ביום חגכם – ברכות לבביות ומיטב האיחולים
פריזמה מכון לאופטיקה
הרצל 36, בית גור, אשקלון, טל' 051-28313

פרס "יפגש עם קיסר

(סוף מעמוד ראשון)

לשר החדש מסמך וכו המלצות למדיניות כלכלית.

בטקס שנערך בלשכת שר האוצר ביום שלישי, בו נפרד ניסים מהאוצר, הזהיר שר האוצר לשעבר מפני פיחות של השקל, ומפני שימוש בתקציב כמכשיר להרחבת הפעילות הכלכלית. ניסים ציין שהאינפלציה נמצאת כיום „תחת שליטה" ושצעדים שגויים עלולים להחזיר את האינפלציה הדוהרת. פרס נפגש כבר ביום חמישי שעבר עם נשיא התאחדות התעשיינים דב לאוטמן, אשר המליץ לבצע פיחות של השקל. לאוטמן צייר תמונה קודרת של מצב התעשייה ודרש צעדים מיידיים לתיקון המצב.

תוכנית בנק ישראל אשר הוגשה לפרס מבוססת על ההנחה ששער החליפין של השקל, לאחר הפיחות, יישאר קבוע, לאורך זמן. לצורך זה מציע הבנק שיינקטו פעולות אשר יביאו לגמישות גדולה יותר לקביעת השכר במשק, ולצמצום התפקיד של ההסכמים הקיבוציים.

שחיקת שכר

לכתבתנו לעניני מפלגות נודע כי שחיקת שכר, צמצום במספר העובדים במגזר הציבורי ותחירה לצמיחה — עומדים במרכז התוכנית לייצוב המשק שמגבש שר האוצר שמעון פרס. שחיקת השכר המיידית תהיה בעקבות הפיחות הצפוי. העובדים לא יקבלו פיצוי עבור הפיחות וגם לא בעבור ההתייקרויות שהיינה במשק, מאחר שאין כרגע בתוקף הסכם תוספת-יוקר, או הסכם אחר, שמבטיח פיצוי לעובדים. כזכור נקבע בין המעסיקים, ההסתדרות והממשלה כי עד חודש מרס ייחתם הסכם תוספת-יוקר חדש, אך לפי שעה לא החלו אפילו מגעים בנושא.

התייעצויות שלושה שבועות

שר-האוצר מתכוון בשלושת השבועות-הקרובים לקיים פגישות עם נציגים מכל מגזרי המשק כדי לעמוד על מצב המשק לאשורו וזאת בטרם יקבעו סופית המסגרות למדיניות הכלכלית. פרס מבקש להגיע לצמיחה במשק תוך שמירה על היציבות מבלי להגדיל את חובות הפנים והחוץ. במשרד האוצר נמנעים מלהתפס למונח „עיסקת חבילה".

תוכנית הצמיחה

תוכנית הצמיחה כוללת מספר שלבים:

● הקפאת שכר — תוספות שכר ישולמו רק אם יהיה גידול בפריון. הפיחות יעוקר מהשכר.

● התקציב יקוצץ ויהיה מאוזן; התוצאה המיידית — צמצום בשירותים ובמספר העובדים במנגנון הציבורי.

● בעקבות הקטנת הביקושים של הממשלה תרד הריבית במשק.

● מפעלים להם יינתן סיוע לצמיחה, יידרשו להוכיח התייעלות.

● תימשך מכירת חברות ממשלתיות.

מועצה חברתית כלכלית

שמעון פרס מתכוון להקים צוות של כלכלנים אשר איתם יקיים התייעצויות להתוויית תחזית כלכלית ברורה. כזכור, קיים פרס התייעצויות בצוות דומה כשכיהן כראש-ממשלה. אז היו השותפים בצוות — פרופסור איתן ברגלס, פרופסור חיים בן-שחר, אמנון נויבך, משה זנבר, פרופסור ניסן לויטן, ופרופסור יורם בן פורת.

פרס מבקש גם להקים מועצה חברתית כלכלית בה יהיו שותפים נציגי הממשלה, ההסתדרות, והמעסיקים. מועצה זו תקיים הידברות קבועה כדי לתאם עמדות במגמה למנוע זעזועים בעקבות החלטות חד צדדיות והן כדי למנוע ערעור ביחסים בין המיגזרים הללו לבין עצמם.

ביקש ממדינה להישאר

אתמול נודע כי שר-האוצר שמעון פרס, ביקש ממנכ"ל האוצר ויקטור מדינה להשאר בתפקידו והודיע לו כי אין בכוונתו למנות מישהו אחר לתפקיד. בפגישה שקיים פרס עם מנכ"ל האוצר מדינה, הוא אמר לו כי הוא מעריך מאוד את כישוריו והבנתו. מדינה הסכים להשאר בתפקידו. לכתבת „על המשמר" נודע עוד כי שמעון פרס מתכוון גם להשאיר בתפקידו את דוד בועז ראש אגף התקציבים באוצר.

לעומת זאת קיים מתח לקראת הכרעתו של פרס על משרות אחרות אותן הוא מתכוון לאייש.

ועדת משנה לתכנון ולבניה
חולון
ת.ב. 1754
הודעה על-פי סעיף 149 (1)
לחוק התכנון והבניה תשכ"ה-1965
ניתנת בזה הודעה שהוגשה לוועדה בקשה להיתר בניה על חלקה 108 בגוש 6019, רח' הנביאים 15, חולון, הכוללת מתן הקלה באחוזי בניה 6% משטח המגרש (552/21) מ"ר.
החלקה הנ"ל נמצאת באזור מגורים א'.
את התכנית אפשר לראות במשרדי הוועדה בעיריית חולון, רח' ויצמן 58, בשעות ובימים של קבלת קהל.
התנגדות לבקשה להקלה לעיל ניתן להגיש תוך 14 יום מתאריך פרסום הודעה זו. התנגדות שתוגש חייבת להיות בכתב ומנומקת.
ידוע לי כי הפירסום הנ"ל הינו על אחריותי בלבד ואינו מהווה אישור לביצוע ההקלה המבוקשת.
מודרך מרדכי ויהודית
ראש פינה 3, חולון

מדינת ישראל
חוק התכנון והבניה תשכ"ה-1965
מרחב תכנון מקומי עמק חפר
הודעה בדבר הפקדת שינוי תכנית מפורטת
נמסרת בזה הודעה בהתאם לסעיף 89 לחוק התכנון והבניה תשכ"ה-1965, כי במשרדי הוועדה המחוזית המשותפת לתוכניות איחוד וחלוקה מחדש בקרקע חקלאית למחוזות ירושלים, המרכז, חיפה והצפון ברח' המסגר 44 תל-אביב ובמשרדי הוועדה המקומית המשותפת לתוכניות איחוד וחלוקה מחדש בקרקע חקלאית למחוז המרכז ברח' המסגר 44 תל-אביב, מופקד שינוי תכנית מפורטת הנקרא תכנית מפורטת מספר משמ/1/9 (עתי) — מגרשים 77 ו-193 בכפר מונאש — שינוי לתכנית מפורטת מספר משמ/9 (עתי) — כפר מונאש, ביחד עם התשריט המצורף אליו.
ואלה הם השטחים הכלולים בשינוי התכנית: 29.650 דונם. גושים וחלקים: 8404.
ואלה עיקרי הוראות שינוי התכנית:
א. הכנת תכנית מפורטת לחלוקת מגרשים 77 ו-193 בכפר מונאש ל-5 מגרשים — 4 מגרשי מגורים לתושבים ובעלי נחלה לשעבר) ומגרש למבני משק.
ב. ביטול הוראות תוכניות קודמות בכל הנוגע לחלוקת השטח לצרכי רישום.
כל המעוניין בשינוי התכנית רשאי לעיין בו ללא תשלום בימים ובשעות שהמשרדים האמורים פתוחים לקהל.
כל המעוניין בקרקע, בניין או בכל פרט תכנוני אחר הרואה את עצמו נפגע על ידי שינוי התכנית וכן כל הזכאי לכך על-פי סעיף 100 לחוק רשאי תוך חודשיים מיום פרסומה של הודעה זו ברשומות, להגיש התנגדות לשינוי התכנית במשרדי הוועדה המקומית האמורה ועליה לכלול פרוט התנגדות ולהיות מלווה בתצהיר חתום על-ידי עורך-דין המאמת את העובדות שעליהן היא מסתמכת.
הודעה זו מבטלת הודעה קודמת.
י"ד בטבת התשמ"ט
22 בדצמבר 1988
יעקב ריש — יו"ר הוועדה המחוזית המשותפת לתוכניות איחוד וחלוקה בקרקע חקלאית למחוזות ירושלים, המרכז, חיפה והצפון

חוק התכנון והבניה תשכ"ה-1965
הוועדה המקומית לתכנון ובניה תל-אביב-יפו
הודעה לפי סעיף 149 לחוק התכנון והבניה תשכ"ה-1965
הרינו מודיעים בזאת כי הוגשה לוועדה המקומית לתכנון ולבניה תל-אביב-יפו בקשה ליתן אישור להקלה מתכנית הבינוי לעניין הקמת קרוי לבריכת שחיה המשמשת את דיירי הבניין בלבד ברחוב דיזנגוף מס' 50, גוש 7092, חלקה 160, תיק בניין 045-0187, בקשה מס' 59-8809.
בעל קרקע או בניין או המחזיק בהם שיש לו התנגדות להוצאת היתר / אישור הנ"ל במקום זה רשאי להגיש לוועדה המקומית לתכנון ובניה תל-אביב-יפו, שד' בן-גוריון 68 את התנגדותו המנומקת ולציין כתובתו המדוייקת וטלפון.
התנגדויות תתקבלנה במשך 14 יום מתאריך פרסום מודעה זו ותובאנה לדיון בפני הוועדה הנ"ל.
י. כספי — סגן ראש העירייה, יו"ר הוועדה המקומית לתכנון ולבניה, תל-אביב-יפו

טלוויזיה

08.00 עד כאן — חדשות קול ישראל — רצף דפי הטלטקסט. 08.05 שעת כושר. 08.15 תלמוד — שניים אוחזין — מי מפחד מארמית (כ). 08.40 מסך לספרות יסודי — משל ושיר: הרוח הצפונית והשמש (כ). 09.00 אנגלית ו'. 09.20 השעה שלנו — ניסים ונפלאות (כ). 10.30 אנגלית ז'. 11.00 חשבון ה' — חיבור בשברים. 11.15 צרפתית. 11.35 גיאוגרפיה ה'-ד' — כפר במאלי — אוסטגוה. 12.00 אנגלית י'. 12.25 ספרות ז' — ט' — על הסיפור הקצר (כ). 13.00 היסטוריה כללית — הרפורמציה — מאה מתקוממת. 14.00 עד כאן — רצף דפי הטלטקסט. 14.05 האוניברסיטה הפתוחה — מרע ברור הארץ — עולם הסלעים של אילת; מוסיקה של באך — משחקים בשניים. 16.00 הי בינגה — בינגה רעבה. בינגה נתקפת ברעב ואינה יכולה לתפקד. בריון ברגע שהוא ובני משפחתה מתחילים לאכול מופעים הדיבובים ויש לכבדם... (כ). 16.10 רחוב סומסום — זהו, בעל שתי רגליים, מתנדנד ודוקר. מה זה יכול להיות? עוד ברחוב — אורח: הזמר ריווי ברווה. 16.40 שעת כושר. 16.55 מאתיים שניות למבואות ים — רפי מידע וטלטקסט. 18.00 הקוסם מארץ עוץ — הנסיכה ברקה — הנסיכה ברקה מתמרדת, היא רוצה לחזור ולהיות ז'ק האומנת שלה, ורוחותי, נוהגת בה ביד קשה. מלך הגנסים מתכנן בינתיים מיתקפה על ארץ עוץ (כ). 18.25 כך היו חיינו — פרק 40 ואחרון: נצחון. ב-1945 מסתיימת מלחמת העולם ה-2. צה"ל מודיע על נצחון בנות-הברית על גרמניה ותושבי ברולי מחליטים לחגוג את הנצחון. 17.00 ערב חדש — מנחה: רן מרגלית. 17.30 קח מיכון — שעשועון לילדים בני כל הגילים. 18.00 כוח המחץ — סידרה בהמשכים. עין תחת עין — בקרב בין ובדה לכוח המחץ נפגע ביתם של בני משפחת פרמונט. אבי המשפחה יוצא למסע נקם. 18.32 רוצה פתרון — אם מתלוננת על העיור תלבושת אחידה בבית הספר. 18.45 חידושים והמצאות — 1. אצת תאוולה מאפשרת טיהור שפכים תעשייתיים ממתכות יקרות. 2. שיפור ייצור ומיצים מן ייחוזר של מטרייה. 19.00 יומן השבוע (בערבית). 20.02 אלף * סידרה משעשעת, שם הפרק: טקילה. ידידה של קייט מימי ביה"ס מתארחת ללילה אצל משפחת טאנר, ולמשפחה מתברר כי היא אלכהוליסטית. אלף עוזר לה להתגבר על הבעיה. 20.30 להיט בראש — מצעד להיטים עבריים, עפ"י מצעד הפזמונים של רשת ג'. 21.00 מבט לחדשות. 21.50 שושלת — פרק 113. 22.35 סוף ציטוט — תכנית בענייני ספרות. 23.15 קורטוב של רוע — סדרת סרטי מתח אמריקנית, שם הפרק: הם. ד"ר סנטון, מומחה להתפרצות אוכלוסין, ובנו, בן אחת-עשרה, יוצאים לטיול, בכפר, הם פוגשים חבורה הנקראת הם, אשר מטרתה היא להשמיד כל אדם מעל גיל 15. 23.40 פסוקו של יום ותרשות הלילה + מוסף הספורט שער ראשון.

ערוץ 2

18.32 כחול הזקן — אנימציית בובות. 18.46 הלבן והשחור — קומדית טעויות צרפתית. נסיך מגיע לעיר אבודיה המר שלכת על מנת לפגוש נסיכה. הפגישה מסתבכת. 19.00 הרופאים משתוללים — סידרה קומית. פרק שישי: שנינו יחד וכל אחד לחוד. ד"ר וורינג מחליט כי בילה דיו במחיצתו של ד"ר סטיוארט קלארק, וכי הגיעה השעה שהלה יעזוב את ביתו. אולם ד"ר סטיוארט קלארק מוצא דרך לרכך את לבו של וורינג. הוא מתכנן מסיבת הפתעה לכבוד יום הולדתו. 19.22 חווית חג המולד בבית לחם — תוכנית מיוחדת לכבוד חג המולד. חוויית חג המולד כפי שצולמה ב-10 כנסיות שונות בבית לחם. מוצגת לראשונה בסרט זה. (ללא תרגום לעברית). 19.30 פינת המתכונים של ערוץ 2. 20.05 בקצב מזרחי — תוכנית הזמר המזרחי של ערוץ 2. אורח התוכנית השבוע הוא הזמר רובי חן. 20.30 קלוזאפ. 20.48 שירים של החיפוסיות. 21.17 מתול מורדני — ג'ודי נרקו. 21.35 קליפ מי יודע — חידון הפופ השבועי של ערוץ 2. 21.40 סרטת הסוסרים — במגזין הספרותי של ערוץ 2 יתארח ג'ורג' פלימפטון. עורך המגאזין פרייד רוזיו. (ללא תרגום לעברית).

רדיו

קול המוסיקה

07.09 בהאזנה ניננות. 09.00 שעה עם אמן — עם הפסנתרן ארתור רובינשטיין. 10.00 קונצרט בוקר. 13.00 קלאסיקל — תביב ומוכר. 14.06 אמנים באולפן — ויולהלמינה בוכרר — נבל: מבחר קטעים מאת הידן, מוצרט, הנדל, טורנייה ועוד. 16.00 אנתולוגיה בצליל — המוסיקה של ויוואלדי: קונצ'רטו לשתי חצוצרות; קנטאטה, הסינה חוגגת. 16.00 מוסיקה ליום ראשון — סקרלטי: קנטטה לחג המולד — חלק ג' וד' שירים לחג המולד. 18.00 קונצרט קאמרי — היידן. רביעיית כלי קשת אופ' 17 מס' 4 (רביעיית האוולית): מוצרט: חמישייה לפסנתר וכלי נשיפה ק. 452 ע. לושר עם רביעיית כלי קשת מס' 3 אופ' 30 (רביעייה ולאדג); מנדלסון: שלישיית לפסנתר מס' 1 אופ' 49 (ושלישיית בורודין). 20.05 פריזמה עכשווית — לאסלו שארי: הלרינגל משחק בסיר. 20.30 מאולמי הקונצרטים שלנו: התזמורת הפילהרמונית הישראלית מנצח: דוד פורטלין. סולנים: י. מלורני — טנור, ל. פיטר — באס + מקהלת הגברים ההולנדית בהדרכת קרין קטמפלה. מקהלת הילדים אנקור בהדרכת ארתור מרוני בתוכנית: המתיחה לאנורה — מס' 3 אופ' 72 א'; בטהובן סימפוניה מס' 8 אופ' 93; נועם שריף. מחייה המתים. 23.00 לפני סירודה לשה סה טול (שידור שני).

רשת א'

15.30 האוניברסיטה הפתוחה — מחזור 25 — אפריקה בתקופה הקולוניאלית: הפעם: הקולוניאליזם האיטלקי באריתריאה — פרופ' חגי ארליך. 16.05 שירים ושערים. 17.05 רדיו-עשרה — מגזין נוער. 22.05 תפוח ועץ — תכנית על הקשר בין הורים לילדיהם עם ד"ר עמירם רביב. פסיכולוג חינוכי קליני; והפעם: קו פתוח להורים ולילדיהם.

רשת ב'

15.05 תוצרת הארץ — שירים עבריים. 16.05 שעה קלה עם חיים משה. 16.55 קראתי ספר — קוראים ממליצים. 17.05 בעין בוחנת — שאלות וסוגיות במחלוקת. 18.05 ראשון ראשון — סיכום השבת בספורט. 19.35 עם ישראל — מוסף לענינים יהודיים בעולם. 20.05 שלום לבן דודי. 22.05 להיאחז בחלום * מתרות שירים. 23.05 בינינו לבין עצמנו — שיחות עם מאזינים בשידור חי. מנחה: צבי לביא.

רשת ג'

18.06 מצעד הפזמונים הלועזיים. 21.05 ארום עתיק — עם רן עוסרי. 22.05 שרון ליפשיץ — הופעה בקלנוע-תיאטרון אלנבי בשידור ישיר.

גלי צה"ל

06.05 אוניברסיטה משודרת — מגמות יסוד בשירה המודרנית — הפשטה וזה המורגיוציה. מרצה: פרופ' שמעון זנדבנק. 18.45 חמש עשרה קטנות. 00.10 ציפורי לילה משוחחות — עם דודו טופז. המשוחח עם מאזינים. 02.00 לא רוצים לישון — מוסיקה לשעות הקטנות של הלילה. 05.00 צלילי בוקר — שירים עבריים.

שידורי צה"ל 1

20.05 בעיקר מוסיקה — גדולי המתופפים — פרקים בהתפתחות התיפוף בג'אז — עידן הסווינג — התופים על הבמה. מגיש אריה קמינסקי. 21.30 אוניברסיטה משודרת — מגמות היסוד בשירה המודרנית — הפשטה וזה המוגיוציה. מרצה: פרופ' שמעון זנדבנק (ש.ח.).

שידורי צה"ל 2

20.05 צער חצי — תכנית הכדורסל של גל"צ עם גיא זוהר.

קולנוע

תל-אביב

9.30 ,7.15 ,4.30
אסתר: מי רצה אותי 9.45 ,7.30 ,5.00
אלנבי: דמיין ג'ון לנון 9.40 ,7.30
אורלי: צא וראה 9.15 ,5.45
בן-יהודה: וילו והנסיכה 9.30 ,7.00 ,4.30
בית ציוני אמריקה: מסע לקיתרה 21.30 ,19.00 ,16.15
גת: ביות ידוע מראש 9.40 ,7.10 ,5.00
גורדון: החגיגה של באבט 9.45 ,7.30 ,17.00
דקל: ביג 9.45 ,7.10 ,5.00
דרייב אין: מרוץ לוהט 9.10 ,7.30
כתם 12.00
הוד: כאריח הקדים 9.45 ,7.10 ,5.00
לימור חדש: מאהב בצרות 9.30 ,7.10 ,5.00
טיילת 1: המלך ליר 9.10 ,7.00
טיילת 2: פאטי הרסט
טיילת 3: חיזור גורלי 7.15 ,5.00
סאר: טובעים במספרים 9.45 ,7.10 ,4.10
סאויים: אוכלה אבל איתך 12, 2, 4, 7.15, 9.30
מונטי פייטון והגביע הקדוש 23.30
רב-חן:
חן 1: עסקים גדולים 9.55 ,7.20 ,4.45
חן 2: בת לחיות 9.55 ,7.25 ,5.00
חן 3: תקלה מוסלאה 2 9.45 ,7.45 ,5.10
חן 4: לסניור באהבה 9.45 ,7.35 ,5.00
חן 5: בוקר טוב וייטנאם
עתק: מרדף חצות 9.15 ,7.00 ,4.10
תל-אביב: מפיק מחליקה 9.15 ,7.30
תכלת: בירד 9.45 ,7.30 ,5.00
לב:
לב 1: יום סני הסוער 9.45 ,7.45 ,5 ,2
לב 2: החיים הם נהר ארוך ורוגע 9.45 ,7.45 ,5 ,2 ,11.30
לב 3: דוריט הקטנה
חלק א' 20.45 ,10.45
חלק ב' 17.30 ,14.15
לב 4: הנסיכה הקסומה 9.45 ,7.45 ,5 ,2
כחואן תיאטר: קיץ אבל סבא 9.30 ,7.15 ,4.10

רמת-גן

ארמון: עסקים גדולים 9.50 ,7.30 ,5
לילו האשה שבינינו 9.30 ,7.30 ,5
רב-גן:
גן 1: בת לחיות 9.50 ,7.25 ,5.00
גן 2: קפה בגדאד 9.50 ,7.30 ,5
גן 3: טאקר האיש והחלום 9.50 ,7.20 ,4.45
גן 4: בוקר טוב וייטנאם 9.50 ,7.30

גבעתיים

הדר: וילו והנסיכה 9.30 ,7.00 ,4.30

באר-שבע

חן: מרדף חצות 9.30 ,7.15

ירושלים

אדיסון: מרדף חצות 9.00 ,7.00 ,4.30
אורגיל: פניקה עיוורת 7.00 ,4.30
רון: פאטי הרסט 9.00 ,7.00 ,4.30
כפיר: צא וראה 9.00 ,7.00 ,4.30
אורגיל: עסקים גדולים 9.15 ,7.00
סינמטק: הקלות הבלתי נסבלת של הקיום 9.00 ,7.40
כמדר: לסניור באהבה 11.10
כמדר: לסניור באהבה 11.30
ובבירה: סגור לרגל שיפוצים
עדן: מארח השדים 9.00 ,7.00 ,4.30
תיאטרון ירושלים:
כפר קטן שלי 21.30 ,19.00
אינפייה 1: טובעים במספרים 21.30 ,7.00 ,4.10
אינפייה 2: יופיו של החטא 21.30 ,19.15 ,17.00
אינפייה 3: החגיגה של באבט 21.30 ,19.15 ,17.00
בית אגרון:
נוספרטו 17.15
האיש שידע יותר מדי 19.15
התפוז המכני 21.30
סנגור 1: בת לחיות 9.00 ,7.00 ,4.30
סנגור 2: וילו והנסיכה 9.15 ,6.45 ,4.30
סנגור 3: הקומיסרית 9.00 ,7.00 ,4.30
סנגור 1: יום סני הסוער 9.15 ,6.45 ,4.30

חיפה

אורה: הנסיכה הקסומה 9.15 ,7.00 ,4.30
חן: בת לחיות 9.15 ,6.45 ,4.15
רביעת 1: מי רצה אותי 9.15 ,6.45
רביעת 2: ביג 9.15 ,7 ,4.30
עצמון 1: מפיק מחליקה 9.15 ,7 ,4.30
עצמון 2: מארח השדים 9.00 ,7.00 ,4.30
עצמון 3: פניקה עיוורת 9.15 ,7.00 ,4.30
רון: וילו והנסיכה 9.15 ,7.00 ,4.30
רב אור:
רב-אור 1: מרדף חצות 9.15 ,6.45
רב-אור 2: הקומיסרית 9.15 ,6.45 ,4.30
רב-אור 3: בוקר טוב וייטנאם 9.15 ,7.00 ,4.15
אורלי: בירד 9.15 ,7.00
קרן אור המחודש: יופיו של החטא 9.15 ,7.00 ,4.30
סאר: עסקים גדולים 9.15 ,7.00 ,4.30 ,6.45

נתניה

שרון: עסקים גדולים 9.15 ,7 ,5

חולון

סבוי: כמעט הכחילה 9.40 ,7.30
ארמון: מעריצה צפורה 9.30 ,7.30 ,5
מתנ"ס קרית-שרת: סנשון של צמד 16.00
מגדל: עסקים גדולים 9.40 ,17.15

בת-ים

עצמאות: פחד במעגל סגור 9.30 ,7.00 ,4.30

פתח-תקוה

היכל 1: בת לחיות 9.45 ,7.45 ,4.30
היכל 2: וילו והנסיכה 9.45 ,6.45 ,4.30
היכל 3: בוקר טוב וייטנאם 9.45 ,7.00 ,4.30 ,11.00

עפולה

מיפדגרון: בעקבות האינואנה החולה 9.00

ראשון-לציון

ג.ג.רון
רון 1: וילו והנסיכה 9.30 ,7.15 ,4.30
רון 2: מרדף חצות 9.30 ,7.00
רון 3: חיים חדשים לאחר הגירושים 9.15 ,7.15 ,4.30

תיאטרון

הבימה
התיאטרון הלאומי
הערב יום א', 25.12
שאלת שבתי: 20.30
המלביש: 20.30

צוותא
לתרבות מתקדמת
יום א' 25.12 בשעה 20.30
הריון

שרותים ● עזרה ● תחבורה

תורנות בתי-מרקחת

בת-ים גני בתים — הנביאים 3.
חולון אורנן — ויצמן. קופ"ח עירוני.
ירושלים ד"ר כלה — המלך דוד 6.
נתניה קופ"ח מאוחדת — הרב קוק 13.
פתח-תקוה קופ"ח כללית — חיים עוזר.
רמת-גן רמה — ז'בוטינסקי 65.
תל-אביב ארלוזורוב — ארלוזורוב 76. הבימה — דיזנגוף 17.
חיפה יבנה — אבן סינא 7.
רעננה-כפר סבא סופרפארם — אוסטשינסקי 36, רעננה.

משטרה

ירושלים, תל-אביב, חיפה, רמת-גן, בני-ברק, חולון, פתח-תקוה — טל' 100. באר-שבע, נהריה, נתניה, נצרת — טל' 100. אילת — 244; חדרה — 22444.

תורנות בתי-חולים

תל-אביב והמרכז
● בית החולים ע"ש שיבא תל-השומר - כל המחלקות - כל השבוע.
● בית החולים בילינסון, פתח-תקוה - כל המחלקות - כל השבוע.
● בית החולים ע"ש רוקח, תל-אביב - בימים ב', ד', ו' - כירורגיה ופנימית. ילדים - כל השבוע.
● בית החולים איכילוב, תל-אביב - בימים א', ג', ה' שבת - כירורגיה ופנימית.
● בית החולים וולפסון, חולון - כל המחלקות - כל השבוע.
● בית החולים אסף הרופא - כל המחלקות - כל השבוע.

נתניה
● בי"ח לניאדו נמצא בתורנות למקרים דחופים - כל השבוע, כולל שבת.

ירושלים
הדסה ע"כ - ילדים, אורטופדיה, עיניים, א.א.ג. שערי צדק - פנימית, נשים. ביקור חולים - כירורגית.

מוקד קופ"ח כללית
המוקד יפעל מידע טלפוני בימים א'-ה' בי 20.00-08.00. בימי ו' 15.00-08.00. טלפונים: 03-433500, 03-433500.
יד ביד - ארגון קשבת בטלפון לילד ולנוער - קו לנוער במצוקה ירושלים - 02-243358 ת"א - 226027 241 (24 שעות) חיפה - 04-229488 (11.00-20.00) גליל מערבי - 04-922222
קו פתוח לנוער במצוקה בימי ב' ו-ד' - טל. 222732.
"קו פתוח" - ארגון קשבת לילדים ובני-נוער 03-221880 (24 שעות)

עזרה ראשונה

עזרה ראשונה לשיניים שליד ההסתדרות לרפואת שיניים בישראל
בתל-אביב — בימים א'—ה' בין השעות: 21.00—23.00. בלילות שבת ובערבי חג בין השעות: 24.00—18.00. בשבתות והחגים בין השעות: 15.00—21.00.
הכתובת: רח' בר-כוכבא 49, טל' 284649.
בחיפה: רחוב הגפן 26, קומה ג', טל' 325366. פתוחה מדי יום ביומו, כולל ערבי שבתות, שבתות וחגים מ-20.00 עד 23.00 בערב.

מרפאת שיניים לעזרה ראשונה
המרפאה פתוחה כל יום כולל שבתות וחגים בין השעות 24.00-9.00. אחרי חצות בתאום טלפוני בלבד.
דיזנגוף סנטר שער 3 (ליד המשביר) קומה א', טל: 03-285822, 294869.

מרכז סיוע לנפגעות אונס
לרעננה ואיזור השרון, טל' 052-32432 בימים א'—ה' בשעות 17.00—21.00.

עזרה ראשונה נפשית
ער"ן ירושלים — טל' 02-227171.
ער"ן תל-אביב — טל' 03-5461111.
ער"ן ילדים ונוער, ת"א — טל' 03-261113.
ער"ן חיפה — טל' 04-672222.
ער"ן כרמיאל וגליל מערבי — 04-988410.
ער"ן נתניה — טל' 053-335316.
ער"ן כפר-סבא — 052-913999.
ער"ן באר-שבע — טל' 057-418111.

סילוק מיטורדים
מוקד עת"א למקרים דחופים — טל' 106.

מד"א

ירושלים, ת"א, חיפה — טל' 101. רמת-גן, בני-ברק, גבעתיים — טל' 781111, לוד/רמלה — 101, טל' 08-221022. עפולה — טלפון 065-93334. טבעון — 101, טלפון 04-931401. נהריה — טל' 04-823333. בת-ים — טל' 5511111. באר-שבע — טל' 057-74767. שח"ל בגוש דן, טל' 03-330848.

רכבות

מירושלים לבני-ברק וחיפה: בימים א'-ה': 16.00. בימי ו' וערבי חג: 11.30.
מחיפה לבני-ברק וירושלים א'-ו': 7.00.
מתל-אביב לחיפה: בימים א'-ה': 6.00, 7.00, 8.00, *8.16, 9.00, 10.30, 12.00, 13.00, 14.00, 15.00, 16.00, 17.00, 18.30, 20.00. בימי ו' וערבי חג: 6.00, 7.00, 8.00, 9.00, 10.30, 12.00, 13.00, 14.00, 15.00.
מתל-אביב לנהריה: בימים א'-ה': 6.00, 8.00, 12.00, 14.00, 16.00. בימי ו' וערבי חג: 6.00, 8.00, 12.00.
מחיפה, בת-גלים, לתל-אביב: בימים א'-ה': 6.00, 6.30, 7.30, 8.30, 10.00, 11.05*, 11.30, 12.30, 13.30, 14.30, 15.30, 16.30, 17.30, 19.30. בימי ו' וערבי חג: 6.00, 6.30, 7.30, 8.30, 10.00, 11.30, 12.30, 13.30, 14.30.
מנהריה לחיפה ותל-אביב: בימים א'-ה': 6.30, 9.05, 10.40, 14.35, 16.33, 18.38. בימי ו' וערבי חג: 9.05, 10.35.
* הרכבת תופעל בימי א' בשבוע ויום אחרי חג בלבד.

רשת החבלה הבדואית קיבלה הוראה להתנקש ברפאל איתן

מכתבי אישום שהוגשו נגד שמונה מחברי החוליה מתברר כי היתה זו הוראה ישירה של ערפאת ● מעצרם הוארך עוד ב-15 יום כדי לאפשר העברת כתבי האישום לבית הדין הצבאי בלוד

יואב אביב

חברי רשת החבלה הבדואית קיבלו הוראה שהועברה אליהם ישירות ממנהיג אש"ף יאסר ערפאת להתנקש בחייו של הרמטכ"ל לשעבר רפאל איתן — עולה מכתבי אישום נגד שמונה מחברי הרשת, שפעלה בשירות ה"פתח" במפרץ חיפה.

בבית משפט השלום בחיפה הוארך שלשום מעצרם של כל השמונה עוד ב-15 יום. החשודים הובאו לבית המשפט כשהם שרים "בילאדי, בילאדי", מנופפים באצבעות ידיהם בסימן וי ומתקבלים בידי מקצת מבני משפחותיהם במחיאות כפים.

בדיון ביקשה המשטרה לעוצרם לצורך העברתם לידי שלטונות צה"ל כדי לאפשר להגיש את כתבי האישום שהוכנו נגדם לבית הדין הצבאי בלוד.

נציג המשטרה הציג לשופט את כתבי האישום נגד השמונה. בכתב האישום של ראש הרשת סמיר סארסאווי נכללים תשעה עשר אישומים. התובע הצבאי סרן ראובן ולף פורש בכתבי האישום בפעם הראשונה את מהלך גיוסה ופעולתה של הרשת.

מתברר, כי הנאשם נסע בספטמבר 1987 למצרים לאחר שהחליט ליצור קשר עם אירגון עוין למדינת ישראל. הוא פגש באלכסנדריה בשני אנשי פתח. אחד מהם, שגייס את הנאשם לאירגון והיה מפעילו נקרא ד"ר עאראל.

תדרוך במצרים

בשהותו במצרים קיבל סמיר סארסאווי תידרוכים כיצד מכינים ומפעילים בקבוקי תבערה, כיצד להשתמש באקדח וברימוני יד. בתום התדרוכים נצטווה לגייס שני אנשים לאירגון, שכינויהם יהיו "אבו חסן" ו"ג'יהאד".

לאחר ששב ארצה גייס הנאשם בנוסף לשניים שנצטווה עוד ארבעה, עלי עמרייה, מאגד חילף, אברהים עמרייה, ואוליד פאנדי.

בחודש ינואר יצא פעם נוספת למצרים שם דיווח לד"ר עאראל על פעולותיו וקיבל 1,500 דולרים למימון פעולותיו.

בכתב האישום מגוללת התביעה את סיפור הפיגוע ברחוב נורדאו בחיפה. ההוראה על פיגוע זה נתקבלה ממפעיל הרשת בהונגריה. על ראש החוליה היה לבצע הפיגוע כנקמה על הריגת "אבו-ג'יהאד".

הנאשם סיפר לעלי על התכנית וזה הסכים להצטרף. הם נסעו למרכז הכרמל בחיפה במכונית סובארו של אביו של סארסאווי. עמרייה סבר, כי ידוי הרימון יד במרכז הכרמל מסוכן, וכי הם עלולים להילכד.

השניים נסעו להדר הכרמל. סארסאווי המתין לעמרייה ברחוב ירושלים, שסייר במדרחוב נורדאו בחיפה, שם הטיל את הרימון ונמלט למכונית והשניים נמלטו מהמקום.

למחרת ביקר הנאשם את אביו בבית החולים "רוטשילד" בחיפה. לאחר את פצועי הפיגוע, דיווח למפעילו ד"ר עאראל על ביצוע המשימה.

דיווח טלפוני כזה מסר הנאשם אחרי כל פעולה על-פי קוד מוסכם למפעילו בהונגריה.

בינתיים עזב ד"ר עאראל את מצרים ונסע להונגריה משם הפעיל את הרשת. בחודשים הראשונים של השנה תיכנן הנאשם לחטוף חייל צה"ל, לרוצחו וליטול את כלי נשקו. התביעה טוענת, כי הנאשם וחבריו נסעו כמה פעמים במכונית באיזור חיפה כשהם מצויידים באקדח צעצוע, סכין וחוט תייל, שבעזרתם ביקשו לאיים על חייל צה"ל.

ניסו לחטוף חייל

התיכנון היה, שבכל פעם שהנאשמים הבחינו בחייל בטרמפיאדה היה יורד אחד מהם מהמכונית ומגיע רגלית לטרמפיאדה. חברו היה עוצר לחייל ואז היה החבר חייב לשבת במושב האחורי בעוד החייל ישוב במושב הקידמי.

לטענת התובע התכנית לא יצאה אל הפועל משום שבמקרים שהצליחו הנאשמים לאסוף חייל טרמפ התעקשו החיילים לשבת במושב האחורי.

סארסאווי יצא להונגריה נפגש במפעילו שהורה לו להתנקש ברפאל איתן. ד"ר עאראל אמר לסארסאווי, כי ערפאת הורה ישירות על משימה זו. הנאשם קיבל תמונה צבעונית של מושב תל עדשים. הוטל עליו לרכוש כלי נשק, לבצע תצפיות על ביתו של רפול, להשתלט על הבית ולרצוח הרמטכ"ל לשעבר.

באותה פגישה דיווח סמיר סארסאווי למפעילו, כי הוא מתכוון לזרוק רימון יד בחיפה. הוא קיבל אלפיים דולרים, וד"ר עאראל הודיע לו, כי קיבל דרגת סגן בשורות הפתח.

בהמשך טען התובע, כי הנאשם היה בין מציתי האוטובוסים של "אגד" בחניון בקריית טבעון, וכי לימד את חברו לרשת ואליד כיצד להפעיל רימוני יד. מכתב התביעה מתברר כי השניים אף יידו רימון יד לנסיון ליד הכפר איכטין.

באוקטובר '87 הציע הנאשם לואליד פנדי לזרוק את אחד מרימוני היד שהיו ברשותם במרכז הכרמל בחיפה. השניים נסעו במכונית של אביו של הנאשם. ואליד הציע לזרוק את רימון היד לפתח הכרמלית, שם בדרך כלל מתרכזים אנשים רבים ושם נמצאת גם תחנת אוטובוסים של "אגד".

הנאשם המתין לואליד ברחוב מגידו הסמוך, הנמצא כמה צעדים מהמקום ואליד השליך את הרימון. השניים נמלטו מהמקום, ואולם רימון היד לא התפוצץ עקב תקלה טכנית.

בדצמבר 1987 השליכו הנאשם ועלי עמרייה בקבוק תבערה אל אוטובוס "אגד" בכביש שפרעם נצרת. אחר כך הציתו אוטובוס בגבעת עמוס בחיפה.

כמו כן מיוחס לשני הנאשמים גם ידוי בקבוק התבערה אל אוטובוס "אגד" בכביש שפרעם.

עוד מתברר מכתב האישום, כי הנאשם עם עוד שניים מחברי הרשת נסעו לגשר רושמייה בחיפה כשבידיהם בקבוקי תבערה וביקשו להטיל אותם על כלי רכב. הפעולה בוטלה בגלל גשם כבד.

באישום אחר מתברר, כי חייל צה"ל, המעורב בפרשה עומר חילף סירב למכור לנאשם אמצעי לחימה. אולם הוא מכר אותם למאגר חילף וזה העבירם לנאשם.

קשיים בהגשת כתבי אישום בפרשת רצח נהג המשאית בועז גיל

איילת מזור

משטרת באר שבע מתקשה להגיש כתבי אישום נגד החשודים המעורבים ברצח נהג המשאית בועז גיל בשל עיכובים בהסגרתו של חשוד מרכזי בפרשה. מדובר בישראל נדב שנמלט לגרמניה, ימים ספורים לאחר שעלתה המשטרה על עקבות עשרת החשודים.

הוא נעצר ע"י האינטרפול בגרמניה. נגד נדב בלבד, הוגש ביום שלישי כתב אישום, שנועד לאפשר את הסגרתו.

נהג המשאית, בועז גיל נרצח ב-3 בנובמבר. גופתו התגלתה ע"י ברואי מרהט בכניסה ללהבים, מצפון לבאר-שבע. משאיתו נמצאה ביום הרצח במבואות רצועת עזה.

שלשום התלבטו המשטרה והפרקליטות, אם להגיש כתבי אישום נגד החשודים בפרשה, או להמתין עד להסגרתו של נדב, כדי להשלים כמה פעולות הנחוצות לחקירה. לבסוף הוחלט, לדחות את הגשת כתבי האישום ולבקש הארכה נוספת של מעצר החשודים.

מעצרו של יוסף בן-עטר הוארך ב-6 ימים. מעצרם של משה תג'ג' ורפי קמס הוארך ב-7 ימים. האחים ציון ורחמים גואטה, מכנופית אשקלון, שוחררו ע"י השופט שאמר, כי אמנם מדובר בעבירה חמורה, אך לא נראה, כי השניים קשורים ישירות לרצח. השופט עיכב את עד הבוקר, כדי לאפשר לפרקליטות לערער.

●מזכיר מועצת פועלי טבריה, יוסי כהן, הודיע להנהלת מפעלי עמק הירדן כי יתנגד בכל תוקף לפיטורי עובדים במפעלים האיזוריים. נודע כי בכוונת המפעלים לצמצם את מספר עובדיהם שרובם תושבי טבריה.

ישראלי מואשם בסיוע לחברי חולייה של "פתח" שפעלה בת"א

עתי"ם

אלי מסיקה בן 26 ממושב אביאל, מנהל משמרת במסעדת "סנסט" בכיכר אתרים בתל אביב, שבה הועסקו מקצת מעצורי חוליית המחבלים של "פתח" שפעלה באזור ת"א הואשם ביום ו' בבית המשפט המחוזי בתל אביב בסיוע לשניים מחברי החולייה לרכוש אקדח. אקדח זה שימש גם לרצח תושב אום אל פחם, שנחשד בשיתוף פעולה עם השלטונות.

חברי החולייה שנחשפה חשודים בחבלות בארונות סעף של בזק בתל אביב, הצתות כלי רכב באזור תל אביב, ובתיכנון להשליך בקבוקי תבערה אל אוטובוסים בתחנה המרכזית.

בכתב האישום שהוגש נגד מסיקה טען נציג הפרקליטות עו"ד אברהם טל, כי קודם לרכישת האקדח נסע מסיקה עם ג'רה עוואני ואיהאב ג'בריין, עובדי המסעדה וחברי החולייה, לביתו של מוחמד ג'בריין לרכוש אקדח. הנאשם בדק את אקדח התופי וייעץ לעוואני שלא לקנותו בגלל היותו ישן ויקר.

עוואני ביקש ממוחמד ג'בריין בנוכחות הנאשם שיביא לו אקדח עם מחסנית, ונתן לו 1,000 דולר. כעבור כשבועיים שבו ונסעו השלושה לביתו של ג'בריין. מסיקה בדק את אקדח הברטה שהציע ג'בריין למכירה, והודיע לעוואני כי האקדח תקין והמליץ לקנות אותו. השלושה רכשו את האקדח וחזרו במכוניתו של הנאשם לתל אביב.

עוד 2 צעירים נעצרו בפרשת הנפת דגלי אש"ף בחיפה

יואב אביב

משטרת מרחב חיפה עצרה בימים האחרונים כמה בני נוער, המתגוררים בעיר התחתית בחיפה בחשד, כי הניחו מחסומי אבנים בחיפה, הציתו צמיגים, הניפו דגלי אש"ף וציירו סיסמאות נאצה בחיפה ביום הכרזת המדינה הפלשתינית באלג'יר.

בני הנוער משתייכים על פי חשדות המשטרה לתנועת הנוער "באנקי" המזוהה עם רק"ח. ביום שישי הובאו שני חשודים נוספים לבית משפט השלום בחיפה. דובי עיסא וחמאם נאזאר. הם טענו, כי המשטרה חוקרת אותם באמצעים בלתי כשרים על אירועים שהיו ב-1980 ו-1982.

"שמו לי שק על הראש ולקחו אותי ממקום למקום. יום שלם ישבתי עם אזיקים ואיימו עלי באמצעים אכזריים", אמר אחד החשודים. החשוד השני אמר להפתעת הכל, כי לא השתתף במעשים, ואולם הודה, כי ידע עליהם.

למזל ושמעון צור
אתכם בצער במות האב
ישעיהו צברי
קיבוץ רמות-מנשה

למנשה ראובני
משתתפים בצערך על מות אחיך
נסים
בית „על המשמר" ו„הדפוס החדש"

במלאת שנה
לפטירת חברנו
ניסן עריף ז"ל
נעלה לקברו ביום ג' 27.12.88 בשעה 15.00
המשפחה וקיבוץ מסילות

עו"ד בב"ש יבקשו מבג"ץ שלא לחייבם לייצג עבריינים

יו"ר לשכת עורכי הדין בבאר שבע: "אני סולד מרוצחים ומסוחרי סמים ואיני מוכן לייצגם"

איילת מזור

בבית המשפט המחוזי בבאר שבע סוערות הרוחות בימים האחרונים עקב מינויים כפויים של עורכי דין מטעם בית המשפט, לנאשמים. לשכת עורכי הדין בבאר שבע, מתכוונת לעתור השבוע לבג"ץ להשגת פסיקה עקרונית בנדון.

התסיסה החלה בשבוע שעבר, כאשר מונו שני עורכי-דין אורחיים כסנגורים לנאשמים פליליים. השניים הגישו לבית-המשפט בקשה להשתחרר מייצוגם. אחד מהם טען, כי העברות המיוחסות לנאשם שהוא אמור לייצג, מעוררות בו סלידה.

איתן ברקאי, יו"ר לשכת עורכי הדין בבאר שבע אמר: "אני סולד מרוצחים ומסוחרי סמים ואיני מוכן לייצגם". עו"ד ברקאי אמר גם, כי בשל חוסר בקיאותו בחוק הפלילי עלול הנאשם להישלח למאסר ממושך.

נשיא בית המשפט המחוזי בדרום, השופט יעקב טירקל אמר, כי המצב הקיים יאלץ את בית המשפט לשחרר חשודים בעבירות חמורות. על פי סעיף לחוק הפלילי, זכאי נאשם למינוי סניגור על ידי בית המשפט בעבירות שהעונש עליהן הוא 10 שנים ומעלה.

ביולי השנה, תוקן החוק וכעת יש למנות סניגור גם לנאשם שהפרקליטות מבקשת את מעצרו עד תום ההליכים נגדו. השינוי בחוק יצר מצב שבו הוכפל ואף שולש מספרם של הנאשמים הזכאים כעת לעו"ד ממונה.

בעתירתה תדרוש לשכת עורכי הדין, שתינתן לעו"ד זכות סרוב במיקרה של מינוי מטעם בית-המשפט.

מאה אלף ש"ח למשפחת הילד שנפל לבור בחיפה ומת

הורי הילד תבעו 600 אלף ש"ח ● תיק החקירה מתעכב שנתיים אצל היועץ המשפטי לממשלה

מאת יואב אביב

תיק החקירה, שבו המליצה משטרת מרחב חיפה על העמדתם לדין של בכירים בעיריית חיפה בגין גרימת מוות ברשלנות נמצא כבר קרוב לשנתיים בעיונו של היועץ המשפטי לממשלה. מדובר במותו של הילד רביע נחלוף בן תשע בחיפה שנפל לבור מים בבית נטוש בשכונת ואדי סאליב, ומת.

לאחר המקרה, נעצרו לחקירה מהנדס עיריית חיפה, איתמר ינוביץ, מנהל המחלקה לפיקוח ובנייה, שלמה שוורץ ומנהל מינהל מקרקעי ישראל בחיפה, יוסף הס. לאחר חקירה הם שוחררו, ומשטרת מרחב חיפה המליצה להעמידם לדין. בפרקליטות לא היתה תמימות דעים באשר להאשמתם. ולאחר בדיקה הועבר התיק לעיונו של היועץ המשפטי לממשלה להכרעה הנמצא עד כה.

ביום שישי החליטה העירייה בישיבה, שדנה בדו"ח מבקרת המדינה, מרים בן פורת, להדיח מתפקידו את ינוביץ, שספג ביקורת קשה גם בנוגע לנכסים נטושים.

במסגרת הסכם הפשרה שנחתם בין המשפחה לבין הנתבעים, לאחר ארבע שנים שבהן התנהל המשפט, הסכימו העירייה, חברת שקמונה ומינהל מקרקעי ישראל, לשלם מאה אלף ש"ח בלבד למשפחה, לאחר שאבי המשפחה הוכר על ידי רופאים נכה נפשית, ולמרות, שתבע 600 אלף ש"ח. בהסכם הפשרה נאמר, כי הנתבעים אינם מודים בטענות המיוחסות להם, וכי הם משלמים את הכסף מתוך שיקולים הומניטריים.

קצין במשמר האזרחי חשוד כי סחט יחסי מין מפרוצות

יואב אביב

קצין במשמר האזרחי בחיפה נעצר לשבעה ימים. הוא חשוד, כי במסגרת תפקידו נהג לסחוט יחסי מין מפרוצות.

המשטרה טענה בבית המשפט, כי החשוד הציג ליצאניות תעודת שוטר, היה מכריח אותן להיכנס לכלי רכבו, והיה נותן להן לבחור בין האפשרות לקיים עימו יחסי מין לבין האפשרות שיסגיר אותן למשטרה.

"אנו מוחים על הכוונה לסגור בתיה"מ בדימונה ובקריית גת"

איילת מזור

ועד עובדי בתי המשפט בדרום מחה בסוף השבוע בחריפות על הכוונה לסגור את בתי משפט השלום בדימונה ובקריית גת.

עזרא מורד, יו"ר ועד העובדים שיגר מכתב חריף להנהלה, ובו טען: "אנו דוחים כל כוונה לסגור את בתי-המשפט, ויש להוריד את הנושא מעל הפרק. מה יעשו אותם 11 עובדים, המועסקים בדימונה ובקריית-גת ?"

אלברט ארו, מזכיר מועצת פועלי ירוחם שיגר אף הוא מכתב מחאה להנהלת בתי-משפט השלום בדרום.

לאחר 6 שנים נראה כי פוענח רצח סוחר הסמים בוקסילה

איילת מזור

בית-המשפט המחוזי בבאר-שבע האריך שלשום את מעצרו של ג'קי מדר בן 28 מאילת, עד תום ההליכים המשפטיים נגדו.

מדר מואשם ברצח יוסף בוסקילה מבאר שבע לפני שש שנים. בוסקילה, שנרצח ב-18 בדצמבר, 1982, היה סוחר סמים ידוע בעולם התחתון בעיר. גופתו נמצאה בוואדי נטוש סמוך לבאר-שבע בידי קבוצת ילדים שסיירה במקום עם מוריהם. בוסקילה נורה שלוש פעמים מטווח קצר באקדח בקוטר תשעה מ"מ.

לפני כמה שבועות סיפר אסיר הכלוא בכלא באר שבע, אמיל בן-גיגי, לחבריו, כי הוא יודע שג'קי מדר רצח את יוסף בוסקילה, וכי הוא (בן-גיגי) אפילו ניסה לנקום במדר, אך לא הצליח.
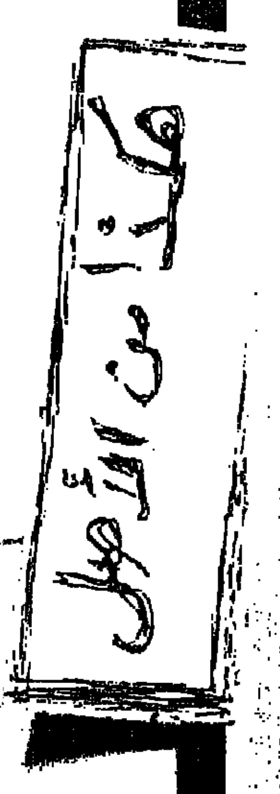
באמצעות בן-גיגי השיגה המשטרה את הראיות הדרושות להגשת כתב אישום נגד מדר.